דבר

יום חמישי, י"א בחשון תשמ"ז, 13 בנובמבר 1986 • גליון 18963

היום 12 עמודים • המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

• רוח מינכן בחוצות פאריס – גדעון קוץ
• חינוך: במורד הפיראמידה ההפוכה – מירי פז
• החצר המתהפכת בגוש אמונים (ה') – אוריאל בן־עמי
• „אל־על" תחת „קונה זמני" – דוד מושיוב
• „עכשיו" למשפחה (9), מכל הארץ (10)
• בורסה וכלכלה (4–5); ספורט (11); בידור (12)

תיב"ם־בתלת־מימד אמיתי
POLARIS 3D CAD/CAM
תאימות למחשבי IBM PC,XT,AT
תכנון, שרטוט, כרסום, עיבוד שבבי CNC
מחירים: החל מ־4500 ש"ח
אשל מערכות 03-234059 ,233180 ,231784
לב המערכת בע"מ טל. 063-73003
חשבשבת צפון טל. 04-333950 ,337163

בוש תמך, שולץ התנגד לעיסקת הנשק עם איראן

הגילויים האחרונים בארה"ב משתלבים בטענת פרקליטי אברהם ברעם כי פעולות הרשת נעשו בידיעה ובהסכמה של גורמים במימשל האמריקאי

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – סקיר בכיר לשעבר במימשל ניקסון, אליוט ריצ'רדסון, שהוא היום עורך דין עיסקי, אמר אתמול כי הפגישה את סיירוס האשמי עמה לפני בתחילת 1985... בלונדון בנסיבות מבתוריות עם בכירים במימשל האמריקאי. האשמי היה חבר בקבוצה של תא"ל מ"ל. אברהם ברעם.

גילוי זה מחזק את הטענות כי העיסקה שבה השתתף ברעם היתה קשורה לפרשות המגעים והעיסקות השונות שנעשו בין ארה"ב לאיראן בתיווך ישראלי.

גילוי נוסף שפורסם אתמול הוא כי סיירוס האשמי ידע בשעתו פרטים סודיים יותר על המחלוקת הפנימית במימשל האמריקאי בשאלת המגעים עם איראן.

רשת הטלוויזיה „אי־בי־סי" שידרה קטע מהקלטה בה שוחח האשמי עם חבר ברשת, תום אתנה, ובו אמר האשמי לבן־שיחו: „העניין מונח על שולחנו של סגן הנשיא בוש. בוש מצדד בעיסקה, שולץ מתנגד. אבל יהיה בסדר". גילויים אלה משתלבים בטענות ההגנה במשפט הרשת שבה היה חבר ברעם כי פעולות הרשת נעשו בידיעה ובהסכמה של גורמים במימשל האמריקאי שביקשו לשמור על חשאיות, בעיקר מפני גורמים אחרים במימשל שהתנגדו לעיסקות.

שילשום דרש אחד מפרקליטי ההגנה כי המימשל יגיש לבית המשפט את כל המסמכים הקשורים למגעי ארה"ב עם איראן.

פרשת ברעם קיבלה מימד נוסף השבוע לאחר שנודע כי מידע מודיעיני אמריקאי שנמסר על־ידי רוברט מקפרליין בביקורו בחודש ספטמבר באיראן לגורמים במימסד האיראני הביא למעצרו של סעיד האשמי, קרובו של סיירוס האשמי, שהיה עד לאחרונה הממונה על הפצת המהפכה המוסלמית במישטר האיראני.

תפקידו של סיירוס האשמי ברשת של ברעם היה תיווך ויצירת קשרים עם המימסד האיראני דרך בן משפחתו סעיד האשמי ההערכה היא כי גם רציחתו של סיירוס האשמי וגם מעצרו של סעיד האשמי בטהראן בוצעו על רקע פעולותיה של רשת ברעם.

פרס בארה"ב – הודף הביקורת

שר החוץ שמעון פרס התגייס אתמול, בשורה של הופעות פומביות, לצד מימשל רייגן בהדיפת הביקורת של העיסקה עם איראן.

פרס סרב להתייחס לשאלות עובדתיות בפרשה והסכים לדבר רק על עקרונות. הוא אמר כי יש דילמה בסיסית של דמוקרטיות החייבות להציל חייהם של בני־ערובה או שבויים. הפעולה נעשית מתוך עקרונות מוסריים נעלים, ולעיתים יש לפעול בצורה החורגת מן הכללים של מלחמת הדרמה כמרוד.

פרס רמז בראיון טלוויזיוני כי ידוע לו שארצות הברית סיפקה לאיראן במיסגרת העיסקה גם דברים נוספים לבד מנשק וחלקי־חילוף.

פרס תקף בחריפות את ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק על ראיון שהעניק לעיתון „וושינגטון טיימס" ובו האשים את ישראל כי היא שעמדה באמצעות המוסד מאחורי הנסיון לפוצץ את מטוס „אל־על" בלונדון. הוא אמר כי אם הציטוט נכון – ובירורים שערכו מנהיגים יהודים בארה"ב אכן העלו כי הציטוט נכון – דבריו של שיראק הם „מעשה מחפיר".

זעם וארון מוחים בהפגנה אתמול בבית שמש (צילום: הררי)

עובדי „מנועי בית שמש" השביתו ה„לביא" במחאה על סגירת המפעל

ההסתדרות מתנגדת למינוי כונס נכסים; ורטהיימר מכחיש שבכוונתו לרכוש המפעל

מאת אריה ארד והיים ביאור, סופרי „דבר"

עובדי מנועי בית שמש השביתו אתמול את פרוייקט הלביא במחאה על ההחלטה למנות כונס נכסים למפעל. אמש החליטו העובדים, כי בשבת יתבצרו במפעל עם משפחותיהם. בתוך כך הודיע מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, כי ההסתדרות מתנגדת למינוי כונס נכסים.

בעוד שהתעשיה האווירית עומדת על הצעתה מלפני שנה לקבל לידיה את המפעל, הכחיש אמש התעשיין סטף ורטהיימר שמועות שפשטו בבית שמש, כי הוא עדיין מוכן לרכוש אותו. כל ההצעות מדברות על פיטורי 200 מתוך 750 עובדי מנועי בית שמש. ורטהיימר דיבר בזמנו על הסכמת העובדים המיותרים והחזרתם להתהליך הייצור אחר כך.

פרוייקט הלביא הושבת למעשה אתמול בבוקר, כאשר ועד העובדים של מנועי בית שמש החליט למנוע העברת מנוע, שהיה בשיפוץ במפעל לאתר סדרה של ריצות־מסלול. העובדים אומרים, כי כל מנועי הלביא מצויים ב„מנועי בית שמש" התעשיה האווירית לא תוכל להשיג כעת מנוע כזה מ„פרט אנד ויטני" בארה"ב.

עיכוב המנוע בא, לדברי העובדים, בתגובה על הפרסומים, כי פרויקט הלביא לא ייפגע מסגירת

(המשך בעמ' 2)

נשיא מצרים חוסני מובארק מגיב על דברי רה"מ שמיר

„אנחנו דוחים את ההתנחלויות של ישראל באדמות הערביות הכבושות"

ראש ממשלתה החדש של מצרים (מימין) נשבע אמונים לנשיא (צילום: א.פ.)

קאהיר („רויטר", „עתיים"). – נשיא מצרים חוסני מובארק קרא אתמול לישראל ולארה"ב להתגבר על הסתייגויותיהן מכינוסה של ועידת שלום בינלאומית במזרח התיכון.

הנשיא אמר את דבריו בנאום בן שעתיים שנשא בפני המושב החדש של הפרלמנט, לאחר שהשביע את הממשלה המצרית החדשה, כראשה של עאטף צידקי.

הנשיא מובארק אמר בנאומו, כי ההסכם שהושג בינו לבין ראש הממשלה הישראלי הקודם שמעון פרס בעניין הקמת ועדה שתכין ועידת שלום למזרח התיכון עודנו הדרך הטובה ביותר להשכנת שלום.

מובארק הוסיף, כי הוא עומד להיפגש עם חוסיין מלך ירדן, כדי לדון עמו בנושא הוועידה הבינלאומית ובנושאים אחרים.

מובארק ציין כי ההסכם שהושג בין ירדן לבין אש"ף בפברואר אשתקד על גישה משותפת לנושא השלום, הוא „גורם בלתי נמנע, שיש להביאו בחשבון בתהליך השלום". הסכם זה, המוקפא עתה כידוע, קרא להקים קונפדרציה ירדנית־פלשתינית, לאחר ועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון.

בנאומו אתמול התייחס הנשיא מובארק גם להתנחלויות הישראליות בשטחים ואמר, כי הללו אינן מקובלות על מצרים. מובארק הזכיר גם את הצהרתו של ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר, שבכן עודד את הישראלים להתיישב בכל שטחי ארץ ישראל. „אנחנו דוחים את ההתנחלויות הישראליות באדמות הערביות הכבושות", אמר מובארק, לקול תשואות מצידי הבית. „אנחנו דוחים זאת, ורואים את ישראל אחראית להפרת התחייבויותיה הבינלאומיות".

מובארק גם השמיע קריאה למען הפסקת אש בין איראן לבין עיראק בעת כינוס ועידת הארגון המוסלמי בכווית, בינואר. „זוהי קריאה יוצאת מן הלב אל שתי המדינות שיסכימו להפסקת אש בעת הוועידה המוסלמית, כדי לתת למשתתפיה הזדמנות לדון בבעיה לא על רקע שפיכות דמים", אמר מובארק.

נאומו של הנשיא מובארק שודר בטלוויזיה לכל רחבי מצרים.

זקהיים: ישראל תקבע בעצמה סדרי עדיפויות לשימוש בסיוע האמריקאי

מאת טלי זלינגר, המערכת הצבאית של „דבר"

תת־מזכיר ההגנה האמריקאי דב זקהיים מונה, כי ישראל תצטרך לקבוע סדרי עדיפויות לגבי הפרויקטים שבהם תשקיע את כספי הסיוע האמריקאי ואת תקציבי ההגנה המוקצים לה על־ידי הממשל האמריקאי.

זקהיים הבהיר כי על כל מדינה, כולל ארה"ב ובוודאי ישראל, להחליט במה להשקיע את תקציבה המוגבל. בפגישה עם כתבים צבאיים בתל־אביב מסר דב זקהיים, כי הפנטגון סיים עבודת מחקר על דרישות ישראל להתחדשות חיל הים, ונראה כי דרישות חיל הים והעלות שלהן מהוות תוכנית „הגיונית לביצוע", שעליה ניתן להשתית הידברות בעתיד.

עם־זאת הבהיר זקהיים, כי הממשל האמריקאי לא יתרום יותר מאשר את אישורו לשימוש בכספי הסיוע ובנתח המוקצה להמרה (לשימוש בישראל), ועליכן מיליארד הדולאר, הנדרשים להתחדשות הצי הישראלי בצוללות ובספינות טילים, יבואו ממקורות אלה.

זקהיים גילה, כי עמדת הפנטגון, כפי שהיא מתבטאת בדו"ח שהוא מציג עתה בישראל, מצדדת בקבלן אמריקאי מרכזי לכל הפרויקט ולקבלנות מישנה חלקית באירופה לגבי כלי השיט התת־ימיים הקונבנציונליים, שבארה"ב אין ידע חדשני ועדכני בבנייתם. הדו"ח מצדד בתהליך עבודה הדרגתי, שבו ייבנו תחילה ספינות הטילים ורק אחר־כך הצוללות.

נודע כי בישראל אין הסכמה לרעיון זה. זקהיים שיבח את העבודה המקיפה הטובה שנעשתה בצוותים הישראלי והאמריקאי לבדיקת פרויקט חיל הים, ואמר שפרויקט מטוס הלביא לא היה מודל מוצלח לעבודה הכרחית כזאת. „אם ישראל מצפה שמשלם המסים האמריקאי יממן פרויקטים כאלה, מוצדק לצפות לעבודת צוות משותפת", אמר.

אתמול אחרי הצהריים נפגשו זקהיים ואנשי הצוות שלו עם שר הבטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל, מנכ"ל משרד הבטחון והצוות הישראלי האמון על נושא התחדשות חיל הים. זקהיים הציג בפני השר את הדו"ח ואת המלצותיו, כמו גם את תפיסותיו לגבי אפשרויות המימון של הפרויקט.

וממערכת הבטחון נמסר אמש כי „יימשכו הבירורים בנושא". הפער בין עמדות ישראל וארה"ב בעניין זה עדיין תקף, על־אף שבכלל הקשור להערכת עלויות ציין זקהיים בסיפוק, שהפער קטן מאוד ואינינו עולה על 10 אחוזים.

עיקר הבירורים צריכים להיעשות לגבי אופן מימון קבלנויות המישנה באירופה ותקצוב תשתית לביצוע חלקי הפרויקט בישראל, כמו גם לגבי לוח הזמנים לביצוע.

תמיהה בירושלים על פניית השגריר הבריטי לקבלת פרטים אודות ועננו

פרקליטו של ועננו יוצא ללונדון לאסוף חומר לקראת הדיון המשפטי

מאת נקדי שרגאי, יוסי מלמן ונתן רועי, סופרי „דבר"

מקורות מדיניים בירושלים הביעו אתמול תמיהה על פנייתו של שגריר בריטניה בישראל ויליאם סקווייר אל עורך הדין אמנון זכרוני כדי לברר פרטים בעניינו של מרדכי ועננו. המקורות אמרו, כי אם נעשתה פניה כזו, היא „מעשה חסר תקדים שאין הם אחראים במחדר".

מקורות „רויטר", שציטטו מקורות דיפלומטיים בלונדון, שביקשו להישאר בעילום שם, מסרה אתמול, כי ממשלת בריטניה עלולה לנקוט צעדים נגד ישראל, אולי עד כדי הורדת דרג הייצוג הדיפלומטי בין שתי המדינות, אם לא תקבל מישראל תשובות מספקות על שאלותיה בעניין ועננו. בירושלים לא מתייחסו ברצינות לידיעה, וטענו כי מדובר ב„ברווז עיתונאי".

עם זאת צינו המקורות, כי אין בכוונתם לבדוק את הנושא כדי שלא להחריף את היחסים המתוחים בין שתי המדינות על רקע הרישא. לטענת לקבל מידע מירושלים בקשר לדרך, שבה הועבר שבמאי הנעכון מבריטניה למעצר בישראל.

השגריר סקווייר התקשר אתמול לעו"ד זכרוני וביקש לדעת פרטים על מעצרו של ועננו. זכרוני הפנה את השגריר אל משרד החוץ בירושלים. „דבר" פנה אתמול לשגרירות בריטניה כדי לקבל את תגובתה לנושא, אך עד לסגירת הגליון לא השיבו מהשגרירות על הפניה.

הגורמים המוסמכים בישראל ממשיכים בינתיים המגעים כדי לענות על בקשת בריטניה, את הבקשה הפנה אליהם המנכ"ל הבריטי של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין. הוא אמר אמש ל„דבר", כי ברגע שתגובש התשובה – היא תועבר לממשלת בריטניה.

כפי שפורסם שלשום ב„דבר", מתכוונת ישראל להבהיר – כפי שעשתה גם בהודעה הרשמית בתום ישיבת הממשלה ביום א' – כי לא נעברה שום עבירה על חוקי בריטניה.

בתוך כך נודע, כי עורך הדין זכרוני יוצא בסוף השבוע ללונדון כדי להיפגש עם אנשים, שהיו קשורים עם ועננו בעת ששהה בבריטניה.

הסערה בבריטניה נמשכת

למרות ההכחשות מצד ממשלת בריטניה וישראל, ממשיכה השאלה האם ידעת תאצ'ר מראש על הכוונה לתפוס את ועננו, להעסיק את הציבור הבריטי. העובדה שישראל לא חשפה עד כה את הדרך שבה הובא ועננו לישראל מגבירה את התעלומה והמסתורין סביב פרשיה זו.

בבריטניה מעלים את ההשערה, שאף שראש הממשלה הקודם שמעון פרס לא תיאם מראש את „החטיפה" עם ראש ממשלת בריטניה, הוא הביא לידיעתה, לפני הפרסום ב„סאנדיי מירור" וב„סאנדיי טיימס" על יכולת האטום של ישראל, את דאגתה של ישראל מפני הפרסום הצפוי, ועניין־כי המגיע של ועננו לפרסום היה איבה זמינה, לאחר שפוטר מעבודתו בכור האטומי.

ה„טיימס" מציין, כי קיומה של שיחה כזו ידוע היטב בכנסת בישראל, אך המבוכה שנגרמה לראש ממשלת בריטניה עם פרסום ידיעה זאת, הפתיעה את ישראל.

בפרלמנט הבריטי המשיכה הסערה סביב פרשת ועננו, וחבר הפרלמנט אנתוני בומרדארק – מיושבי הספסלים האחוריים במפלגת השלטון השמרנית – אמר בעניין זה „ועננו לא עזב את בריטניה בדרך המקובלת. האם הישראלים טוענים, כי הוא הטיל את עצמו לידיהם תוך כדי חלום".

ניתוח גרפולוגי של מרדכי ועננו

אינדיבידואליסט המתקשה ביצירת קשר עם הסביבה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

„מרדכי נראה מבודד, מתקשה ביצירת קשר עם הסובבים, בעל תפיסת עולם לא הוגרת, אינדיבידואליסט, קשה להשפיע עליו, ליצור איתו קשר ולקיים איתו יחסי גומלין תקינים. ניכר פער בין התפתחותו השכלית לבין ההתפתחות הרגשית. מבחינה שכלי הוא נראה אינטליגנטי, אולם מבחינה רגשית התפתחותו מעוכבת".

אבחנה זו נתנה אתמול הגרפולוגית חנה קורן, ראש המכון לגרפולוגיה מעשית בחיפה, על סמך ניתוח חתימתו של מרדכי ועננו, כפי שפורסמה בעיתון „דבר" שלשום.

הגרפולוגית מציינת, שחוות הדעת נעשתה בערבון מוגבל ומתוך הסתייגות בשל מיעוט החומר.

בהמשך קובעת חנה קורן: „בחתימת השם הפרטי בלבד על

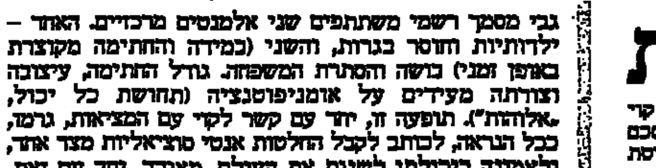

חתימת ידו של ועננו

גבי מסמך רשמי משתתפים שני אלמנטים מרכזיים. האחד – ילדותיות וחוסר בגרות, והשני (במידה והחתימה מקוצרת באופן זמני) בושה והסתרת המשפחה. גודל החתימה, עיצובה וצורתה מעידים על אומניפוטנציה (תחושת כל יכול, „אלוהות"). תופעה זו, יחד עם קשר לקוי עם המציאות, גרמה, ככל הנראה, לכותב לקבל החלטות אנטי סוציאליות מצד אחד, ולאמונה ביכולתו לשנות את העולם, מאידך. יחד עם זאת, בעיצוב האותיות יש הפשטה".

בהמשך חוות הדעת מציינת הגרפולוגית – „יש בחתימה שלו גם משהו מהסכיזואיד האוטיסט (אוטיסט לפי הטיפולוגיה של ישראל אודם): תפיסת עולמם בדרך כלל לא לגמרי מציאותית וקשה להם להבחין בין טוב לרע (במונחים חברתיים) ובין הגבולות שבינם לבין הסובבים אותם. קשה להם לגלות רגישות ורגשנות והם מנתחים כל פעולה שלהם בודדם הם והגיון שלהם, שלא בהכרח תואם את ההגיון של הזולת או הסביבה.

אלה אנשים ודלי רגש שאינם סומכים על זולתם, מנותקים מהחברה, בדרך כלל נשארים רווקים כל ימי חייהם. הם בדרך כלל אנוכיים מאוד, יש להם קשיי תקשורת חריפים והם חסרי נכונות להתאמץ וליצור קשרים. יש להם לעיתים קרובות רגשי קיפוח (הם חשים מקופחים על ידי סביבתם הקרובה – משפחה וכו') והם מעדיפים ליצור לעצמם עולם אינטלקטואלי־מיסטי, עולם מיוחד רק להם וכך הם מתבדלים מהסובבים אותם, לפעמים עד לידי הסתגפות ואף על ידי פיצול אישיות קליני".

חנה קורן מצטטת את ישראל אודם בספרו „כתב יד ואישיות": „כותב זה הוא סגפן, חייו חיי כלב". הוא מרותק בציפייה לגלות „תואנות" כדי ללמד את החברה „הנוכלת" לקח „שמגיע לה" לפי ראות עיניו, אולם מתוך תקווה שיגלה בידיו „להחזירה למוטב" – לדרך הישר.

עוד כותב אודם בספרו „כתב יד ופסיכודיאגנוסטיקה": בתוגם של כותבים אלה נמצא הוגי מיסטיקה, כל מיני תאולוגים וכן דרגות ביניים של לוקי ספסות (סכיזופרניה). בעקבות כל אלה באה הקיצוניות – התפרדות האישיות.

מולוטוב שהיה ראש ממשלה ושר החוץ בממשלת ברה"מ, הובא אתמול לקבורה בברה"מ. מולוטוב מת בשבת שעברה. (צילום: א.פ.)

400 מיליון דולאר הושקעו בשטחים בשנתיים האחרונות

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה השקיעה בשנתיים האחרונות כארבע מאות מיליון דולרים לפיתוח ההתנחלויות היהודיות בשטחים.

בך טוען השר לקליטת עליה יעקב צור בהסתמך על נתונים שונים שהשיג. השר צור תובע מהממשלה לקיים דיון יסודי על מדיניות ההשקעות בשטחים. לדבריו נוגדים נתוני העברת הכספים לשם את סעיף 15א' בקווי היסוד של ממשלת האחדות הלאומית האומר כי „הכנסת קיומם ופיתוחם של ישובי יהודה שומרון וחבל עזה ועל היקף פיתוחם יוחלט בממשלה".

לדעתו העברת הכספים בלי החלטת ממשלה נוגדת את קווי היסוד ומהווה הפרה של ההסכם הקואליציוני. לדברי השר לקליטת עליה „לא ניתן להשלים עם מעשים שכאלה" והוא תובע לחשוף את „הסוד הלאומי הכמוס ביותר": מהו היקף הכספים שהושקעו בפיתוח הישובים היהודיים בשנתיים האחרונות.

תושב אשקלון נפצע מידי מחבל בעזה

מאת דני צדוקי

שמואל שורלי בן „מראכוזי" בן 41 מאשקלון נפצע אתמול קל מסכינאי מחבל בעת שבא לעזה, להביא כדי לתקן את מתלה המבואים של מכוניתו.

אמש סיפר לנו בבית"ח „ברזילי" באשקלון שם אושפז במצב קל, כי בהיותו ברחוב מאלה אדיון בעיר הישנה של עזה חש לפתע מכה בעורפו. הוא נסל מגבת שהיתה במכוניתו הרטיבה ועטף בה את ראשו. אח"כ נסע כשהוא נוהג בעצמו את רכבו לבניין המימשל הצבאי. הוא נלקח לטיפול בבית"ח „שיפא" בעזה, ומשם הועבר תוך זמן קצר לבית"ח באשקלון.

למקום הגיעו כוחות צבא שפתחו בחיפושים וסריקות. זה המקרה השלישי בתוך חודשיים שתושבי אשקלון שהגיעו לעזה לצורכי קניות ותיקונים מותקפים ע"י מחבלים.

בשני המקרים הקודמים מצאו שני תושבי אשקלון חיים עורך דין ישראל קיסרין את מותם מדקירות סכין. עדיין לא ברור אם סכין או חפץ אחר פצע את שורלי בעורפו. כשנשאל אמש שורלי אם לא פחד לנסוע לעזה לאחר מה שקרה לשניים הנ"ל, אמר, כי מעכשיו ישמור.

חיילי מחסום צה"ל בצומת בית להייה שבצפון הרצועה הרגו אתמול צעיר עזתי שלא נענה לקריאתם לעצור לבדיקה. המקרה אירע בשעה 3.30 אחה"צ. הצעיר שנהג במכונית „פולקסוואגן" נמלט מהמחסום ברכבו. תחילה, כך נמסר, ידו החיילים באוויר. אח"כ ירו לכיוון גלגליה, ופגעו ברכב. הצעיר שנפצע קשה מת בדרכו לביה"ח.

נוסע אחר שהיה במכונית נעצר לחקירה.

עצרת הזדהות יהודית־ערבית למען הנייה; רן כהן: לבטל את צו־הגירוש

אנאטולי שצ'רנסקי טוען כי לא ידע שנפגש עם פעיל באש"ף

מאת סופר „דבר" בירושלים

כ־200 ישראלים וערבים תושבי השטחים, ביניהם עתונאים רבים, נציגי „שלום עכשיו" ו„המזרח לשלום" ועורך עתון „אל פג'ר" חנא סניורה ומוחמד מוסטפא נאטשה – השתתפו אמש בכנס הזדהות עם אכרם הנייה עורך עתון „אל שעב", המועמד לגירוש מן הארץ.

בכנס השתתפו גם חברי הכנסת רן כהן מר"צ ומוחמד מיעארי מן הרשימה המתקדמת. הכנס התקיים מטעם אגודת העתונאים המזרח ירושלמית ובמהלכו קרא ח"כ כהן לבטל את צו־הגירוש. „זוהי קריאה של הרגע האחרון לבטל את ההחלטה המבישה. עדיין לא מאוחר, אף שהצעד נעשה. כנציג התנועה לזכויות האזרח אני רואה חובה לעצמי להיאבק למען זכויות האדם" אמר כהן.

כהן תקף את התקנות להגנה לשעת חירום, שעל פיהן מועמד אכרם הנייה לגירוש ואמר, שגם מפלגות הימין ואפילו כנין הגרידו אותן כנועזות.

אכרם הנייה עורך „אל־שעב" עצור עתה בכלא המרכזי ביהודה ושומרון וממתין לשמיעת ערעורו בבית־הדין הגבוה לצדק. מועד הדיון טרם נקבע.

שצ'רנסקי: „הולכתי שולל"

אישי ציבור וחברי כנסת הגיבו אתמול על פגישתו של נתן שצ'רנסקי עם פייסל חוסייני, מאנשי הפת"ח הבולטים בשטחים, שביקש את התערבותו של שצ'רנסקי למען הנייה.

שצ'רנסקי עצמו אמר כי לא ידע שחוסייני הוא פעיל של אש"ף ומשקורבי ערפאת.

עוזרו של שצ'רנסקי אמר לכתב „קול ישראל" באנגלית, כי לשצ'רנסקי נודע הדבר רק כאשר קרא על הפגישה בעתון „מעריב", והוא זועם מאד על כי „הולך שולל" שצ'רנסקי אמר, כי רק שמע את הדברים ולא נקט כל עמדה במהלך השיחה.

هكذا! [illegible] الأصل

هكذا من الأصل

ארגון נוצרי נטל עליו האחריות לפיצוץ באנטוורפן

הארגון לא קשור עם ארגונים ערביים, הרקע אנטישמי

ביירות („רויטר", „עתי"ם־עי"ג"). – גוף מסתורי, המכנה את עצמו „ארגון קריאות הנוצרי", נטל עליו את האחריות לפיצוץ שהיה ביום ב' לפנות בוקר בבית הכנסת באנטוורפן.

אלמוני, שהציג את עצמו כדובר בשם הארגון, התקשר לסוכנות חדשות לבנונית בביירות והודיע, כי ארגונו הוא העומד מאחורי הפיצוץ הזה.

„ארגוננו מודיע בזה, כי הוא אחראי להתקפה על בית הכנסת היהודי באנטוורפן", אמר האלמוני, שדבריו צוטטו אתמול בעיתוני ביירות. „אנו מצהירים, כי אנחנו עומדים מאחורי כל התקפות־הפיצוצים נגד בתי כנסת ונגד אינטרסים יהודיים ברחבי תבל, ואנו נמשיך להלום באינטרסים אלה וכן ביהודים, שחיללו את המקומות המקודשים לנצרות בפלשתין הערבית".

האלמוני הוסיף, כי ארגונו אינו קשור עם ממשלה ערבית כלשהי. „אנחנו ארגון נוצרי, שכל חבריו הם נוצרים ופשיסטים", אמר הדובר.

האיש הוסיף, כי בקרוב יהלום הארגון גם בכל אלה המשתפים פעולה עם היהודים, „אשר צלבו ועינו את ישו הנוצרי בהר גולגולתא בירושלים".

בסיום דבריו הזהיר הדובר האלמוני את נשיא ארה"ב רונאלד רייגן ואת שאר מנהיגי ארצות המערב מפני „שיתוף פעולה עם אלה שצלבו את ישו".

בהקשר זה מעניין להזהיר, כי בראיון שפורסם בחודש שעבר בכתב העת הלבנוני „אל־אפקאר", אמר אדם שהציג את עצמו כחנא ג'ודי, כי הוא מנהיגו של הארגון הנוצרי הנזכר וכי מגמת ארגונו היא להכות באינטרסים ישראליים ויהודיים ברחבי תבל.

כתב העת מסר אז, כי ג'ודי בן ה־48 נולד בכפר שבדרום לבנון, אך הוא ממוצא פלשתיני.

שיראק: מעולם לא חשדתי שישראל נתנה יד לטרור

מאת גרשון קיין, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר") — ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק הצהיר אתמול מעל בימת האסיפה הלאומית הצרפתית, כי „מעולם לא חשד במדינת ישראל בכך שהיא קשורה – מקרוב או מרחוק – לפעולה טרוריסטית באירופה". שיראק, שענה על שאילתה סוציאליסטית בדבר הראיון שהעניק לעיתון „וואשינגטון טיימס", הוסיף: „זהו אבסורד והיתה לי ההזדמנות לומר זאת באוזני שגריר מדינה זו, שהיא ידידת צרפת, בתשובה לשאלה שהציג לי שעות אחדות לאחר פרסום המאמר".

סופר „דבר" מעיר, כי בכך מאשר שיראק שהבהיר את דבריו באוזני נציג ישראלי רשמי, השגריר סופר, שעות אחדות לאחר שפורסם המאמר הראשון בנושא זה, ביום ו'. בו ביום, פורסמה גם הכחשה מפי דוברו של שיראק. את ההכחשות האלה „רשם לפניו" השגריר סופר בהופעתו ביום ו' בטלוויזיה הצרפתית, שנועדה למחות על השמועות שאומצו על ידי גורמים כמו המפלגה הקומוניסטית הצרפתית אשר התבססו, בין השאר, על השתיקה בנושא זה בישראל עצמה בסוף השבוע.

ז'אק שיראק ניסה להתנצל על הביטויים ה„לא דיפלומאטיים" שהשמיע באוזני מראיינו, באומרו, כי מדובר ב„היפותזות ובנתונים שניתוחם חיוני לגיבוש מדיניות חוץ". „טעיתי כשהסכמתי להשמיע חלק מהרהורי באוזני עיתונאי זה, שעשה בהם את השימוש שעשה", אמר שיראק.

דוברי המפלגה הסוציאליסטית האשימו את שיראק בבנייה למחיקה בנושא שחרור בני הערובה ותבעו לדעת מהו המחיר הכספי והמדיני ששילם תמורת „התהילה" והאם שינה את מדיניותו כלפי ישראל. שיראק ענה: „לא נכנעתי ולא ויתרתי על שום עיקרון". הוא אמר, כי צרפת אמנם מנרמלת את יחסיה עם איראן, אך למעולם לא סיפקה לה נשק. לדבריו, גם לא ביצע את חוזי הנשק עם סוריה, שעליהם חתם הממשל הסוציאליסטי. מיופה הכוח של סוריה בפאריס אמר אתמול, כי חלה התפתחות חיובית במדיניותה של צרפת כלפי סוריה.

במסגרת אותו דיון באסיפה הלאומית אתמול, הודיע שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר רמון באורח רשמי, כי צרפת תמשיך בהשתתפותה בכוח יוניפי"ל בלבנון, "בלי לוותר על מאמציה לשינוי תנאי פעולת הכוח" ותוך אפשרות "להתאים את תנאי ההשתתפות וגודלה למצב".

בריטניה יוזמת אמנה למניעת משא ומתן עם ארגוני טירור

תנסה לנצל את התנופה שיצרה בעקבות משפט הינדאווי

מאת דוד שריבמן, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – בריטניה יוזמת אמנה בין מדינות למניעת שיתוף פעולה עם ארגוני טרור. ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר תעלה הצעה לכינון אמנה כזו בשיחות, שיהיו לה בשבועות הקרובים עם מנהיגי ארה"ב וצרפת.

בריטניה מקווה לנצל את המומנטום שנצבר לאחרונה במדינות המערב נגד הטרור והמדינות המסייעות לו, בעקבות החלטת מדינות השוק לנקוט סאנקציות נגד סוריה, כדי להביא לשיתוף פעולה רחב יותר בין המדינות להדברת הטרור.

בפגישתה עם נשיא ארה"ב רונלד ריגן בקמפ־דייויד בשבת הקרובה תציין ראש ממשלת בריטניה, כי עיסקות עם ארגוני טרור והמדינות המסייעות להם משחקות לידיהם של הטרוריסטים. במפגש זה ובמפגש אחר, שצפוי לה בשבועיים הקרובים עם הנשיא הצרפתי פרנסואה מיטראן, תציע תאצ'ר לעגן באמנה את עמדת המדינות נגד „עיסקות" עם ארגוני טרור.

בבריטניה מקווים, כי גם ברה"מ תשתף פעולה ביצירת אמנה כזו. מומחי טרור משתי המדינות אמורים להיוועד בשבועות הקרובים כדי לבחון דרכים משותפות למלחמה בטרור.

בינתיים נמסר כאן אתמול, שגם יפאן הצטרפה להחלטת מדינות השוק המשותף והחליטה לתמוך בבריטניה ולהצטרף לסנקציות שהוטלו על סוריה.

דיון בהסתדרות הרפואית קפאון במו"מ עם הרופאים

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

המזכירות המצומצמת של ההסתדרות הרפואית מתכנסת הערב לדיון בקפאון שנוצר במשא ומתן על תביעות הרופאים עם האוצר. עו"ד שמחה קייזמן, מזכ"ל ההסתדרות הרפואית והיועץ המשפטי שלה אמר ל„דבר", כי נוכח הקפאון, שנמשך זה עשרה ימים, ישקלו הרופאים אפשרויות שונות, ביניהם נקיטת צעדים משפטיים נגד האוצר, הפעלת לחצים פוליטיים וגם עיצומים.

ניגודי הדעות בין האוצר לבין הרופאים, שהביאו לקפאון המשא ומתן, מתמקדים בפרוש להסכם המסגרת. לדברי עו"ד קייזמן, תביעות הרופאים אינן חורגות מהסכם המסגרת, אבל הם מבקשים „פרוש מהותי" ולא טכני של הסכם המסגרת.

הויכוח נוגע לסעיף בהסכם המסגרת העוסק בעליה בדרגה. הפרוש הטכני, לדעת הרופאים, „יפלה אותם לרע לעומת הסקטורים האחרים בגלל ריכוזי הדרגות אצל הרופאים. „הצענו לאנשי האוצר להקים ועדה שתבדוק את העובדות, אבל הם סירבו והמשא ומתן התפוצץ" – סיפר עו"ד קייזמן.

נציגות הרופאים נפגשה עם שר האוצר משה נסים והציגה בפניו את נימוקי הבקשה ל„פרשנות מהותית" של הסכם המסגרת לגבי הרופאים. השר טרם גיבש את עמדתו בנושא.

הגבלות על נציגי ישראל בהודו

מאת חיים בארון, סופר „דבר"

מזכירות האירגון האסיאני של האיגודים המקצועיים החופשיים תוצא מניו־דלהי בירת הודו ותעתיק את מקום מושבה לסינגפור, אם לא תסיר ממשלת הודו את התנאים המגבילים שהטילה על כניסת נציגי ההסתדרות מישראל לתחומה.

כך מסר יו"ר מכון לבון ירוחם משל, המשמש גם כסגן נשיא האיגודים המקצועיים באסיה.

האקזקוטיבה של האירגון שהתכנסה באחרונה בטוקיו, הטילה על נציגי האיגודים המקצועיים ההודים החברים בה לנסות תחילה להגיע לכלל סיכום עם ממשלתם על הסרת המגבלות הללו.

דבר
دافار DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
שיווק: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה ג' טלפון 242203 ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111־2, ת.ד. 33104

נשיא המדינה הזמין את ר"מ ניו־זילנד לביקור בישראל

ממשלת ניו־זילנד תסייע לחיזוק הנוכחות הישראלית בדר' האוקיינוס השקט

מאת חגי אשד, שליח „דבר" הנלווה לנשיא המדינה, בפיג'י

ראש ממשלת ניו זילנד דייויד לנגה נענה להזמנתו של נשיא המדינה חיים הרצוג לבקר בישראל. בן מרכב בשיחות, שנוהלו עם אנשי משרד החוץ בוולינגטון, כי ממשלת ניו זילנד תסייע במידת הצורך לחיזוק הנוכחות הישראלית במדינות האיים של דרום האוקיינוס השקט.

סוכם, כי יקויימו מגעים בין שתי המדינות לגבי הרחבת פעולות הסיוע הישראלי, בתחומים הטכניים (במסגרת המחלקה לשיתוף פעולה בינלאומי במשרד החוץ). בכך נסתמן מפנה חיובי בעמדת ניו זילנד כלפי הפעילות הישראלית באיזור זה, שהיא עצמה ממלאת בו תפקיד מרכזי.

מתברר, כי גם ממשלת ניו זילנד פעלה באווירה של אי־הוראות לגבי ההתפתחות בקרב האיים של דרום האוקיינוס השקט. ישראל הופתעה לשמוע, כי ממשלת פיג'י דחתה את ההסכמה, שהשבעה מצידה קודם לכן, למינוי שגריר־תושב ישראלי במקום.

ישראל כבר מינתה שגריר־תושב, כדי שיוכל לפעול מפיג'י ברחבי האיזור, הכולל 14 מדינות איים. עכשיו נמצא במקום רק שגריר לא תושב, המכהן באוסטרליה, וממשלת פיג'י החליטה לא לשנות את המצב הקיים, כדי לשמור על מעמדה המרכזי באיזור לא רק מבחינה גיאוגרפית, אלא גם מבחינת היותה המרכז של כל ארגוני או"ם ויתר הארגונים האזוריים של דרום האוקיינוס השקט, ארגונים המאגדים מדינות עוינות לישראל ומדינות ידידותיות לה.

המושל הכללי של פיג'י הכריז בטקס קבלת פנים לנשיא הרצוג, כי פיג'י רוצה להיות ידידה לכל ולא להיות אויבת אף לא אחד.

קבלת הפנים לנשיא הרצוג כאן כללה סדרת טקסים ברמה הגבוהה ביותר המקובלת באי זה לגבי ראשי מדינות וראשי ממשלות. אלה הם טקסים מסורתיים ביותר, שנערכו גם לפי מסורת הצבא הבריטי („הטאטו") וגם לפי מנהגי הטקס השבטי, שבו מתקבל נשיא המדינה על־ידי כל ראשי השבטים, כמנהג האיים מדורי דורות. וכל זה בתוך שלל צבעים של פריחה טרופית מרהיבה ביופיה של עצים, שיחים ופרחים מכל הגדלים ומכל הצורות והצבעים.

הנשיא שיבח את היחידה של צבא פיג'י, המשרתת ביוניפי"ל ובכוח הרב־לאומי בסיני ששלייליה השתתפו ביחידת מקבלי פניו של הרצוג בשדה התעופה. חיילים אלה חוזרים לארצם לאחר תקופת שהתם במזרח־התיכון, רוחשים אהדה לישראל, והאווירה הכללית כאן כלפי ישראל חיובית ואוהדת, גם הודות לפעולות הסיוע של משרד החוץ וההשתלמויות במסגרת המכון האפרו־אסייני של ההסתדרות.

היום ימשיך נשיא המדינה את ביקורו באי הסמוך טונגה. האישור הסופי לביקור זה עוכב עד הרגע האחרון, בגלל העומס הרב של לוח הזמנים במסעו של הנשיא ומשום שלא היה ברור אם נשיא המדינה יוכל לעמוד בכך.

לפי התכנית המקורית היה אמור נשיא המדינה להמשיך מפיג'י לפפואה גיניאה החדשה. אך ביקור זה בוטל עוד בשלב מוקדם, ובכך נוצרה האפשרות להכנת הביקור בטונגה.

חמישים נשים מהתנועה למלחמה באפליה שהגיעה לארץ מעיירת השחורים סוטו בדרא"פ נטעה עצים ביער קק"ל בקרית מנחם. (צילום: אלהרר „סקופ 80")

שר הימיה יוצא נגד פיתוח ה"לביא"

מאת אמנון דנקנר, שליח „דבר" בארה"ב

(וושינגטון, מיוחד ל"דבר").־ שר הימיה של ארה"ב ג'והן לימן, מהבולטים בידידי ישראל, הצטרף לביקורת הפומבית על הלביא.

בנאום שנשא באחרונה ושפורסם בירחון "ארמד פורסס ג'ורנאל" השבוע, תקף לימן את התעקשותן של ישראל ומדינות אחרות במערב "להמציא מחדש את האף 16" באמצעות פיתוח חים עצמאיים משלהן, שביניהם נקב לימן במפורש בשמו של הלביא.

הצטרפותו של לימן לביקורת הגלויה על הלביא משמעותית במיוחד משום שעד כה הרבה לתמוך בבקשות ישראליות והסכמתו להכירת מטוסי הכפיר על ידי חיילות הים והנחתים הייתה חיונית להשגת חוזים אלה לתעשייה האווירית.

ישראל תעביר חומר על סוריה לאיגוד הטייס

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

ישראל תיענה לאיגוד הטייסים הבינלאומי ותספק לו חומר על מעורבותן של סוריה ושל לוב בסרור האווירי, נודע לסופר "דבר". מניחים, כי החומר יועבר בידי יו"ר האיגוד הישראלי, הקברניט יצחק גונן, המטיס הבוקר "בואינג 747" בטיסה 315 ללונדון.

החומר דרוש לאיגוד הטייסים הבינלאומי לקראת החלטה על הטלת חרם ל־48 שעות על סוריה ועל לוב. ראשי האיגוד מתכנסים במקסיקו בשבת. לקברניט גונן לוחדטיסות מלא עד ראשית השבוע הבא והוא יצטרף לדיונים רק ביום ג'.

מעריכים, כי החלטת שרי־החוץ של השוק האירופי המשותף בדבר הטלת עיצומים על סוריה תקל על איגוד הטייסים להחליט על הטלת חרם אווירי על סוריה ועל לוב, שכבר הוכרזו כ"מדינות עבריייניות" על־ידי איגוד הטייסים. לסופר "דבר" נודע אתמול, כי יו"ר הטייסים האמריקאיים, הקברניט אשווד, נוקט את העמדה התקיפה ביותר נגד דמשק וטריפולי.

סוריה מוציאה דרכונים מזויפים ל„עיתונאים בצרות"

מאת זאב סטרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל"דבר").־ ממשלת סוריה טענה בשיחות עם נציגים ארופיים שהוצאת דרכון על שם בדוי לנאזר הינדאווי לא הייתה מעשה חריג ואין בה הוכחה של מעורבות סורית בנסיון לפוצץ את מטוס אל על בלונדון.

כפי שנודע לסופר "דבר" אמרו הסורים שהם מוציאים בהזדמנויות שונות דרכונים רשמיים של סוריה לעיתונאים מארצות ערב אחרות על מנת לסייע בידם בעבודתם העתונאית כשעתונאים אלה מסוכסכים עם ממשלותיהם. במידת הצורך מוצאים גם דרכונים על שם בדוי. הינדאווי שהוא אזרח ירדני הופיע כעיתונאי.

משלחת משרד התיירות של רומניה לביקור בארץ

ירושלים (עט"ת למ"מ). – מנכ"ל משרד התיירות הרומני מר ניקולאה רושוגה וסגנו הגיעו אתמול כאורחי משרד התיירות לשיחות עבודה בישראל. המשלחת תשהה בארץ שמונה ימים ובמהלכן תערוך סיורים בירושלים באתרי מרפא בים המלח ובתל־אביב.

הרומנים ייפגשו לשיחות עבודה עם משלחת משרד התיירות שבהם ידעלו בעיקר: עידוד התיירות לשתי הארצות, המשך מתן הפטור החלקי על מס הנסיעות ליוצאים לרומניה, בניית חבילות תיור של תיירים מארה"ב לשתי המדינות ועידוד תיירות ישראלית לרומניה.

ממשלת גרמניה לא קיבלה התמליל מצרפת

מאת זאב סטרומינסקי סופר דבר בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ממשלת גרמניה עדיין לא קיבלה מממשלת צרפת תמליל של הראיון שהעניק ראש ממשלת צרפת, ז'ק שירק לעתון "וואשינגטון טיימס". הצרפתים לא מסרו לגרמנים תמליל וממשלת גרמניה אינה עושה מאמץ כדי להשיגו. כך אמר אמש לסופר "דבר" דובר ממשלת גרמניה פריגהלם אוסט.

כזכור, מהראיון עולה, לטענת העתון, שקנצלר גרמניה הלמוט קוהל ושר החוץ הנס דיטריך גנשר סבורים שישראל הייתה מעורבת בנסיון לפוצץ את מטוס אל על בלונדון. הן שירק והן שני הפוליטיקאים הגרמניים הכחישו את הטענות הללו.

אוסט ציין כי בעת הפיסגה הגרמנית־צרפתית בפרנקפורט בסוף אוקטובר דובר על סוריה, אך לא דובר על מעורבתה כביכול של ישראל בנסיון הפיגוע בלונדון. כמו כן אמר אוסט כי קוהל ושירק לא דנו בסוגיית הראיון בעת פגישתם האחרונה ביום א' שעבר בביתו של קוהל בלודוויגסהפן. "מבחינת הממשלה הפדרלית העניין נגמר", אמר אוס.

מנועי בית שמש

(המשך מעמ' 1)

המפעל. "חמש דקות אחרי שנודע להם שאנו מעכבים את המנוע, התחילו כל ראשי הפרוייקט לחפש אותנו בהיסטריה", סיפרו העובדים בסיפוק לסופר "דבר". אמש סירבו העובדים לומר מתי ישחררו את המנוע, הדרוש להמשך העבודות בתעשיה האווירית לקראת טיסת הבכורה הצפויה בשבועות הקרובים.

בימים האחרונים קויימו מגעים עם התעשיין סטף ורטהיימר על האפשרות, שיסכים להציל את המפעל על יסוד הצעות שהגיש בעבר. ביום א' בערב שוחח עימו אחד מראשי הוועד ועל סמך שיחה זו נפוצו שמועות, כי ורטהיימר מוכן לשקול את האפשרות. אתמול שוחחו עם ורטהיימר כמה שרים על הנושא. בתשובה על שאלות סופר "דבר" להיפגש עמם והתעלם ממצבם. ועד אמר אמש התעשיין, כי אינו מעוניין עוד במנועי בית שמש. ורטהיימר הגיש בשנים האחרונות שלוש הצעות לרכישת המפעל, אולם הממשלה העדיפה הצעות של "כור", מפני שהקונצרן ההסתדרותי היה מוכן לשלם יותר בתמורה. "אני הגשתי הצעה להבראת המפעל", אמר ורטהיימר, "הם התעניינו בצד הפיננסי".

בחוגים תעשייתיים מעריכים, כי ורטהיימר יהיה מוכן להיכנס לדיון על הצלת מנועי בית שמש, כאשר ישוב לארץ מלונדון בשבוע הבא. חוגים אלה מדגישים, כי מפעלו של ורטהיימר, "ישכר", המייצר שליש ממנוע הלביא, רווחי וכי אין סיבה שלא יעמיד על הרגליים גם את „מנועי בית שמש". ורטהיימר עצמו אמר אמש ל"דבר", כי המצב כזאב לו הוא יהיה מוכן "לסייע" להצלת המפעל.

מקורות הבקיאים בנושא גילו אמש, כי התעשיה האווירית הגישה לפני שנה הצעה מפורטת להצלת מנועי בית שמש. התעשיה האווירית הציעה ליטול על עצמה את המשך קיום המפעל על כל המשתמע מכך, בתנאי שהממשלה תיטול על עצמה את כל החובות, שהסתכמו אז "רק" כ־70 מיליון דולר. המקורות אומרים, כי הממשלה לא השיבה כלל על הצעת התעשיה האווירית.

עובדים דיברו אתמול בהתמרמרות רבה על יחסו של שר־הבטחון יצחק רבין, שסירב לראות העובדים ישב אמש עד שעה מאוחרת עם ראשי מועצת פועלי בית שמש ובדיון התקבלו החלטות להכריז על שביתה כללית, תחילה בכל מקומות העבודה בעיירה, ואחר כך בכל עיי הפיתוח.

בו בזמן מנסה ראש המועצה המקומית לגבש חזית אחידה, להגשת תבנית פעולה מטעם העיירה. על פי התוכנית תוותר הממשלה על חובה והבנקים יאלצו להתר על הריבית והריגה, שחייבו בה את המפעל. לאחר מכן תינתן להם התחייבות לפרוע את החוב בהדרגה בעוד מספר שנים. אולם על הממשלה יהיה לפרוע חוב של 20 מיליון דולאר לספקים שונים, כדי שיחדשו את הספקת חומרי הגלם.

יקירנו
אברהם לחמן
נפטר
פרטים על מועד הלוויה
בטלפונים 9228686 או 906687
עמירם ושרה לחמן
ואבי ורותית לחן

למשפחה
ולקבוץ חולתה
אתכם באבלכם עם מותו של
עמנואל (עמו) ארד ז"ל
מותיקי ופעילי הנוטעים בגליל
מזכירות ארגון
מגדלי פירות

אנו משתתפים באבלו הכבד
של חברנו לעבודה
גוטשט ברוך
במות **משה ז"ל**
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

למרים ארד
קבוץ חולתה
אתך באבלך במות
בעלך ז"ל
חטב היחידה הבין־קיבוצית
לשירותי ניהול

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה
של יקירתנו
ברטה רשף
ההלויה תצא מבית כנסת במושב בלפוריה
היום יום חמישי י"א חשון תשמ"ז
13.11.86 בשעה 14.00.
בעלה: אהרן רשף
דבורה ושמעון רשף
שלומית ויעקב רשף
רויטל ואריה בריקמן
וכל בני המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירת הסבתא
שושנה מילברג ז"ל
ההלוויה היום, יום ה' 13.11.86
בשעה 14.30 בבית העלמין בקיבוץ.
המשפחה
וחברי בית קשת

משתתפים באבלה הכבד של חברתנו
לוזנסקי מילה
במות עליה
אביה ז"ל
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והעובדים

משתתפים בצער המשפחה
במות חברנו
הרף דוד ז"ל
ארגון גמלאי סולל־בונה נתיב

לחברנו **משה נימרי**
השתתפותנו באבלך הכבד במות
אחיך
סניף „דבר" חיפה

ליעקב הרדורדי
באבלך במות בנך
יותם ז"ל
„בית אריזה" גלבוע
הנהלת תנובה אקספורט
ועובדיה

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
שללי רחמים
על פטירת אחיו
גסון ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

לחברנו **אריה קומרוב**
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **אסתר שוורץ**
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
מינהלת איזור חיפה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
גצל באומהקר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ההלוויה היום יום חמישי י"א בחשון תשמ"ז (13.11.86) בשעה 11.30
לפנה"צ בבית העלמין חולון. נפגשים בשער החרש.
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
הגמלאים הפנסיונרים
בחברת החשמל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מוביב
הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שבים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת 117/03/8 – מושב בארוטביה.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי יעוד מחלק של מגרשים 38, 39 מאזור מגורים בישוב חקלאי לשטח למבני ציבור וצרופם למגרש 223.
ב. שינוי יעוד מחלק של מגרש 39 מאזור חקלאי לשטח למבני ציבור וצרופו למגרש 224.
ג. שינוי יעוד ממגרש 118 מאזור מגורים לבעלי מקצוע לאזור מגורים בישוב חקלאי וצרופו למגרש 44.
ה. צירוף חלק ממגרש 39 מאזור מגורים בישוב חקלאי לאזור חקלאי וצרופו למגרש 38 ושינוי יעוד מחלק של מגרש 58 מאזור חקלאי לאזור מגורים בישוב חקלאי.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: כ־79 דונם.
גוש: 323.
מושב בארוטביה.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקת בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום רבינר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

אנשים • אנשים •

[..]ם הבן של נבון

[..]ן של שר החינוך ילמד תפירה בעקבות [..]ערות יועצת ראש הממשלה לענייני [..]ד האשה. אף שהמדיניות המוצהרת של [..]רד החינוך אומרת שיש לעודד לימוד [..]צועות טכניים בקבוצות מעורבות – בנים [..]ת יחד – מתברר שבבתי־ספר רבים [..]ר אינו מתבצע. מספר הורים מרחבי [..]ץ התלוננו על כך אצל יועצת ראש [..]שלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא [..], והיא העבירה את התלונות לטיפולו [..] שר החינוך. אחת התלונות שהועברו [..]יה התייחסה לבית־הספר העירוני ב' [..]ליה, בו לומד בנו של שר החינוך, ארז [..] בו נהגו ללמד מלאכה בקבוצות נפרדות [..]ים ובנות, ורק בעקבות התערבות ליבאי [..]נה הסגה מדיניות בית־הספר. בתשובה על [..] בדבר יחסו לשינוי אמר שר החינוך כי [..] שמח מאוד שבנו ילמד תפירה והוסיף: [..] מקווה שילמדו אותו כיצד לתפור לי את [..]".

יעל מישקין

[..]תיק בארץ

[..] [..], מנהלה [..] של התזמורת [..]ריה מפולין [..] שלשום [..]שראל, גילה שביקר [..] לראשונה לפני [..] וכמה שנים [..] קורים ב...קרקס [..] זו היתה הפעם [..] פורינבצ'יק, [..] וקנק נוסח [..], יצא מגבולות [..]לין. בינתיים הוא [..] במנהל כללי [..] והפיק [..] בכל הבירות הגדולות במזרח [..] יותר, אבל לישראל נותרה פינה [..] בליבו. ריברנצ'יק, שהפליא למנות את [..] כל ראשי ממשלת ישראל מאז מלחמת [..], יציג הערב, לאחר הופעת הגאלה [..] התרבות בת"א, את חברי התזמורת [..] ראש הממשלה הנוכחי, יצחק שמיר.

[..]גן הים התיכון

[..]הנהלת ארגון האוניברסיטאות של הים [..] מתכנסת היום באוניברסיטת תל־אביב [..] אורחות של פרופ' שלמה סימונסון, [..] המכון לחקר התפוצות באוניברסיטת [..] אביב. פרופ' סימונסון הינו נציגה של [..]ברסיטה בארגון. "ארגון האוניברסיטאות [..] הים התיכון" נוסד לפני שנתיים וחצי [..] אתמקז חברות בו למעלה מ־100 [..]ברסיטאות מיותר מעשרים מדינות באגן [..] התיכון, כולל מדינות ערב. ישראל חברה [..] מראשיתו ופרופ' סימונסון נבחר [..] בראש הועדה לתרבות כללית ומדעי [..] למדית התגברות הבציג הלוכי. בארגון [..] ועדות נוספות – למדעים, לתקשורת [..]ניים שונים. בכנס ישתתפו נשיא הארגון, [..] לואיג'י אמבריוזי, רקטור אוניברסיטת [..], סגן נשיא הארגון, פרופ' מרילו, סגן [..] של אוניברסיטת ברצלונה, וראשי [..], חברי הנהלה וחברי מזכירות נוספים [..] אוניברסיטאות מיוון, מלטה, איטליה, [..] וצרפת. ישראל התחייבה לאפשר כניסה [..] לחברי הנהלה מארצות שאין להן יחסים [..] ישראל. במועצת הארגון יש נציגים [..] אוניברסיטאות לבנון, לוב, סוריה ומצרים. [..] פרופ' אנמראן חליפה מאוניברסיטת [..]ארספרי בלבנון הוא חבר בהנהלה [..] סגן נשיא.

[..]דש, חדיש ומחודש

[..] התחבורה חיים [..] תנך השבוע [..]ושלים את משרד [..] החדש, ובו [..] רב ידיים וציוד [..] חדיש ביותר. [..] חנוכת המשרד [..] כי הוא [..] שהמשרד החדש [..] הציוד החדיש [..] מתן שירותים [..]. למספר [..] יותר של אנשים [..] מן ההמתנה [..] מעתה במידה [..].

יקיר צור

טוראית בנג'מין

במהלך ביקורה של גולדי הון בארץ ביקשה "הטוראית בנג'מין" להכיר את תנאי השירות של חיילי צה"ל מקרוב. אי לכך נענתה בשמחה להזמנתה של האגודה למען החייל לראות מועדון לחייל בבסיס צה"ל. בכניסה למועדון בו ביקרה הכינה "הטוראית" את התרשמותה בקריאת התפעלות אמריקאית אופיינית, ושמעה בעניין רב הסברים על פעילותה המגוונת של האגודה למען רווחת חיילי צה"ל.

המסך עולה

לראשונה אחרי 25 שנות ניתוק מגיעה אלינו להקת זמר ומחול מעבר למסך הברזל, מברה"מ. בעקבות הדים המתגבר ומציף אותנו של להקות ומופעים ממדינות הגוש המזרחי (פולין, רומניה וכעת גם הונגריה) תגיע בדצמבר להקת אופרה רוסית, שהופיעה כבר, בהצלחה מרובה, ביותר מ־60 מדינות ברחבי העולם. הלהקה מונה 17 משתתפים ואליהם יצטרפו זמר ומרת מפורסמים מגרוזיה, בני ברית־המועצות "הרחוקה" קיקבידזה. הלהקה והאמנים בשלוחים לכאן לשבועיים היישר ממוסקבה, על־ידי "הקונצרט הממלכתי", שהוא המשרד הממונה על הופעות של אמנים סובייטיים בחו"ל.

חילופי תרבות

המנכ"לים של תיאטרון חיפה התיאטרון הקאמרי, נעם סמל ועודד פלדמן, חתמו השבוע על עיסקה מיוחדת. לפיה מנויי תיאטרון חיפה, שיגיעו לתל־אביב ויחפצו לצפות בהצגות של הקאמרי, יוכלו לעשות זאת באמצעות תלוש מספר 7 בכרטיס המנוי שלהם. הוא הדין לגבי מנויי הקאמרי שיוכלו לצפות בעיר הכרמל בהצגות התיאטרון העירוני באמצעות תלוש הכחולה בכרטיס המנוי שלהם.

אריאלה ראובני

שלא באשמתו

למגינת ליבו של ח"כ אבא אבן, ששמע שלשום ביקורת על תיפקודה של ועדת החוץ והבטחון שבראשה הוא עומד, נפל אתמול שיבוש בדיוות מהכנסת בעיתונות. על־פי טבלת הנוכחות בישיבות הועדה, נכח ח"כ אבן ב־72 אחוזים מישיבות הועדה, אולם בכתבה מהכנסת התחלפו הספרות והופיע המספר 27 שהוריד את אבן לתחתית הטבלה. בקטגוריה זאת של נוכחות גבוהה בישיבות ועדת החוץ והבטחון נמצאים גם ח"כ דן מרידור מהליכוד (85 אחוזי נוכחות), ח"כ שבח וייס מהמערך (80 אחוזים) וח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם (79 אחוזים).

[..] את הכנס. שלמה בצ'יק, המנכ"ל (משמאל) וג'ון פרנק (במרכז), נשיא האגודה למלחמה [..], נוטים יחד עם ראש עיריית ת"א שלמה להט את שלל התרומות למלחמה בסרטן שנערך [..] שלשום.

[..] אילן אפשרדיר.

אתמול בכנסת • אתמול בכנסת •

וייצמן: האשמות שיארק וקוהל נגד ה"מוסד" הביאו את ישראל במבוכה

מאת סופר "דבר" בכנסת

"אני חייב להודות שהדברים המיוחסים על־ידי "הוואשינגטון טיימס" לאדונים שיראק, קוהל ובנשר, לא נעמו לנו בלשון המעטה, אולם אנו נוטים לתת אמון במאמצי שלושת האישים להכחישם", אמר בכנסת ממלא מקום שר החוץ השר עזר וייצמן.

לדעתו אין טעם להמשיך לדון בנושא, לאור העובדה שהשלושה הצטרפו להחלטת הקהילה האירופית להטיל סנקציות על סוריה בשל מעורבותה המוכחת בנסיון הפיגוע במטוס "אל על".

כשנשאל על־ידי ח"כ אליהו בן אלישר לדעתו על שחרור בני הערובה, שנחטפו על ידי ארגונים טרוריסטים בלבנון, השיב: "במצב עבודה זו, שבה חייבת ממשלת להקריב הרבה עקרונות מקובלים כדי להציל בני ערובה מפשע מידיהם של טרוריסטים פאנטים והסרי כל רסן – נאמרים גם דברים שקשה להבדיקם".

הרפואה השחורה – נגיף

"הרפואה השחורה היא נגיף, ולמלחמה בה יש להיערך כמו למלחמה בנגיפים ולחסן נגדה את הציבור" – אמרה בכנסת שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו. לדבריה נתפתחה התופעה למטרים מודהימים והיא פוגעת גם בציבור הרופאים.

בתשובה להצעות לסדר היום בכנסת, שהעלו ח"כ כהן אבידוב (ליכוד) וח"כ עדנה סולודר (מערך) הכטיחה שרת הבריאות להיערך לעקירת הנגע "מתן העדפה לחולים תמורת כסף מוגדר בחוק כמתן שוחד ווחוי עבירה פלילית" – הדגישה אלמוזלינו. היא קראה לציבור לדווח על כל דרישות לכספים של רופאים.

"שירים ושערים" יחודש בקרוב

שאלת שידור "שירים ושערים" בשבתות, עשויה להיפתר בימים אלה, אולם המשדרים בטלוויזיה יעוכבו. שר החינוך יצחק נבון, שדיווח על כך בכנסת אמר, כי בעיית השידורים בטלוויזיה קשורה במחסור בהיתרי עבודה בשבת לטכנאים כדי שיוכלו לכסות את אירועי הכדורגל. לדעת הנהלת הרשות דרושים 36 טכנאים, לעומת 26 בעלי היתרים היום.

נבון גילה כי השבתת סיקור משחקי הכדורגל בטלוויזיה מסבה נזקים כספיים כבדים להתאחדות הכדורגל. הסיבה – החברות, המפרסמות על חולצות השחקנים ומסביב למגרשים, מסרבות בהעדר שידורים להעביר את הכספים להתאחדות. שר החינוך הודה עם זאת, כי אין בחוק רשות השידור סעיף המאפשר לו לכפות את דעתו ולחייב חידוש המשדרים.

במהלך הדיון בכנסת התמרמר יו"ר הישיבה אהרון נחמיאס על מיעוט הנוכחים באולם. הוא הביע צערו על שהמתמידים הם אותם הח"כים, המשתתפים דרך קבע בישיבות, שעה שעמיתיהם מדירים רגליהם מהדיון. ניחם אותו יאיר צבן (מפ"ם) באומרו: "אנחנו ממשיכים את ההיסטוריה היהודית של מעטים נגד רבים".

נבון גינה את שליו

שר החינוך והתרבות יצחק נבון גינה במלים חריפות ביותר את תוכנית הרדיו של מאיר שליו "איזון קדוש". נבון אמר, כי מתוכנית לא היו הומור ולא סאטירה, אלא ביזיות משולחת רסן, המזכירה אמירות אנטישמיות. לדעתו, עשה שליו ממנהגים כלל־ישראלים וכלל־לאומיים "חוכא ואיטלולא".

יחד עם זאת ציין נבון כי למען האיזון הקדוש "טיפל" שליו גם בפוליטיקאים.

בהמלצת נבון הועבר הנושא, שהועלה על־ידי אבנר שאקי (מפד"ל) לוועדת החינוך.

"הכונס לא ייכנס" – קראו עובדי מנועי בית־שמש ונשאו בהפגנה ארון מתים

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

עובדי מפעל "מנועי בית שמש" נעלו אתמול על מנעול הבריחו את מנהלי ה"לביא", שנשלחו אליהם לביצוע תיקונים, ויצאו לעיריה בית שמש כדי להפגין נגד החלטת ועדת השרים לכלכלה למנות למפעל כונס נכסים.

"הכונס לא ייכנס" בישרה כרזה, שנשאו אחד המפגינים.

כמעט כל עובדי המפעל באו לקחת חלק בתהלוכת ההפגנה, חלקם הביאו עמם גם את נשותיהם. האטרקציה המרכזית היתה ארון מתים צבוע בשחור ועליו הכתובת "מנועי בית שמש". "לא ניתן לקבור את מנועי בית שמש", צעק הכרוז והמפגינים ענו "לחם, עבודה".

חיים ביתן, בן 56 עובד שבע שנים במפעל ביציקות. "אני לא מפחד" הוא אומר. "תמיד אפשר להשיג עבודה אם רוצים, אבל קשה להתחיל כל פעם מחדש. אני מאוד מקווה שלא יסגרו".

התחושה הכללית היא, שמרבית האנשים עדיין לא מאמינים, שהמפעל אומנם ייסגר. "כולם פה בעלי משפחות, שלמדו שנים רבות במיוחד כדי לעבוד במפעל, השקיעו הרבה במפעל ועכשיו מתכוונים לסגור. זה לא מפעל לצמיגים או לבגדים, שניתן לסגור אותו בלי בעיות" אומר פועל אחר.

לשמואל אוגר (39), העובד זה עשר שנים כמנהל מעבדות, אין בעיית פרנסה. "אם לא מנועי בית שמש, אז יש פיטסבורג ויש דטרויט" הוא אומר. בעבר כבר הציעו לו הצעות מפתות משם, אולם הוא התבקש להישאר בבית שמש, והסכים. "אנחנו משלמים עכשיו את מחיר התזבבנות של שרי הממשלה ושל המנכ"לים הלא מוכשרים שהם מינו" אומר אוגר.

התהלוכה ובראשה ארון המתים מגיעה עד לרחובה שבפתח משרדי המועצה המקומית. ראש המועצה יהודה בן זאב ממתין בצד. "הממשלה עצמה היא הכורתת את הענף, שעליו יושב מפעל מנועי בית שמש", אומר בן זאב. "אני חושב שהסתדרות לא היתה די עירנית כדי לקשור את הסכם ההתייעלות בהבטחה של ממש להמשיך ולהפעיל את המפעל".

בן זאב כבר שלח מברקים לראש הממשלה, לממלא מקומו ולשרים, ובהם הוא תובע שהממשלה תדון בנושא וכי יוזמנו לישיבה נציג המפעל ויו"ר המועצה, כדי שתוצג התמונה האמיתית של הקשר האמיץ בין המפעל ובין בית שמש.

"כאשר מתעסקים במנועי בית שמש כל העיירה חולה בברונכיט" אומר בן זאב. לפתע החל לרדת גשם שוטף וכל המפגינים מיהרו בחזרה לאוטובוסים.

עובדי מפעל מנועי בית שמש יצאו אתמול להפגנה. (צילום: הררי)

ראש עיריית חיפה הגיש תלונה במשטרה נגד פרופ' יהודית נאות

בעקבות פרסום דבריה בעיתונים בדבר חשדות נגד ראש העיריה

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

היועץ המשפטי של עיריית חיפה, עורך הדין זאב דיבלין, הגיש השבוע תלונה למפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל, ניצב שאול לוי, בשם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, והעירייה נגד פרופ' יהודית נאות, חברת מועצת העירייה מטעם סיעת "שינוי" ובה בקשה לחקור חשד של עבירה על חוק איסור לשון הרע.

בתלונה נאמר כי באחרונה פורסמו בעיתונות פרסומים שונים נגד עיריית חיפה בנושא "יד לבנים" ו"בית השוטר" בחיפה. באחת הכתבות שפורסמה בעיתונות ב־19 באוקטובר עולה החשד כי פרופ' נאות מסרה לעיתון פרטים אשר לפיהם קיים תיק חקירה במשטרה נגד ראש העיר, א. גוראל, בעניין חריגות בנייה ב"יד לבנים".

בתלונה נאמר עוד כי מהכתבה נובע שפרופ' נאות ביקשה להוציא את הטיפול בעניין מידי מפקד משטרת מרחב חיפה תנ"צ א. חביב. עוד נאמר בתלונה כי בכתבה נרמז כביכול שקיים משוא פנים מצד מפקד המרחב כלפי עיריית חיפה ו/או כלפי ראש העיר, א. גוראל.

חברת מועצת העירייה, נאמר בתלונה, ידעה ולפחות היה עליה לדעת כי נושאי התלונות שהועלו על ידי עורך דין מרינסקי בעניין חשד לחריגות בנייה ב"יד לבנים" נבדקו על ידי הממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים, מ. גלזנר וכי במסקנותיו נאמר, בין היתר, כי "מאחר שבשלב זה אין סתירה בין העבודה המתבצעת בשטח לבין התוכנית המתוקנת, לא מצאתי לנכון להפסיק את הבנייה, מה גם שכדי למנוע מטרדים מדיירי הסביבה יש לאפשר השלמת הבניין בהקדם האפשרי".

בתלונה נאמר כי הביטוי "תיק החקירה נגד גוראל" בהקשר שבו נאמר, עלול, "ליצור את הרושם המוטעה כאילו יש ממש בהאשמות והסרות השחר הנזכרות בכתבה".

לאור מסקנותיו של מ. גלזנר, נאמר בתלונה, עולה החשד, כי נעשה שימוש בנושא חריגות הבנייה שמטרתו היתה ניצול אמצעי התקשורת כדי לפגוע בתדמית העירייה ובעומד בראשה.

א. גוראל אמר לסופרת "דבר" כי פרופ' יהודית נאות מטרידה זה תקופה ארוכה בטענות ובפרסומים ללא יסוד, דבר שיש בו, לדבריו, כדי לגרום נזק לפעילותה של העירייה ולהתפתחותה של העיר, זאת במקום לנהל ויכוח עינייני, כמקובל במישור הציבורי.

פרופ' יהודית נאות אמרה בתגובה, כי איננה חוששת מפני הצורך להוכיח דברים שאמרה או כתבה אם תתבקש לעשות כן. אשר להגשת התלונה למשטרה אמרה פרופ' נאות כי היא חושבת שזה נסיון קנטרני ופוליטי להסית ויכוח עקרוני שיש בינה לבין ראש העיר על ניהול תקין ושמירת החוק. "אני חברת מועצת העירייה ונציגה של ציבור ומאמינה שיש דברים שהם הכרח במדינה ובעיר מתוקנות" – אמרה.

דיון חברי האגודה – לא מטעם האגודה

בעקבות פירסום הידיעה ב"דבר" בגליון יום א', 10.11.86, על דיון שקיימו בתל־אביב עיתונאים על מערכת היחסים בין העיתונות והצנזורה, נתבקשנו להבהיר, כי הדיון נערך על־ידי חברים באגודת העיתונאים בתל־אביב, אך לא מטעם האגודה.

פתרון אישי בהחלט לבעיה פרטית בהחלט

מכנסונים

חלק מהאוכלוסיה סובל מהרטבה רצופה ובלתי נשלטת, הכוללת הרטבה לילית.

לעזרה בהתמודדות עם הבעיה מציעה חברת שקמה את המכנסונים -מכנס חד-פעמי, בעל כושר ספיגה גבוה, המונע מעבר נוזלים לבגדים או למצעים. המכנסון מתאים לילדים, נשים וגברים, הסובלים מהרטבה כבדה, ובמיוחד למרותקים בבית או במוסד.

מוצרי הספיגה החד-פעמיים של שקמה נותנים פתרון לכל פרס ומותאמים לכמות ההרטבה ולאורח החיים של המשתמש. ניתן להשיג בבתי המרקחת ובסופרפארם.

שקמה לשיפור חיי הפרט בע"מ, רח' השילוח 2, קרית-מטלון, פתח-תקוה 49514

הרטבה? יש תשובה. שקמה.

יבנה|סרחן|שיפרין|נשון

250 עובדי "פרי העמק" נטשו את מקום עבודתם

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

250 עובדי מפעל "פרי העמק", שבבעלות "מפעלי העמק", נטשו אתמול את מקום עבודתם, לאחר שהנהלת המפעל שיגרה מכתבי פיטורים ל־70 מהפועלים.

צעדה זה של הנהלת "פרי העמק" החריף את הסכסוך, שהחל לקבל תנופה עם הודעתה של ההנהלה על כוונתה להפעיל תכנית הבראה, נוכח ההפסדים הנגרמים לה בשל ירידת מחירי התוצרת בשווקי אירופה.

הידיעה על שיגור מכתבי הפיטורין גרמה אתמול לסערת רוחות בקרב העובדים. מזכיר מועצת פועלי מגדל העמק יהושע נבאי הביע השתוממות מצעדה החמור של ההנהלה, הנוגד לדבריו את הסכם העבודה, שלפיו יעשו פיטורין אך ורק לאחר תיאום עם נציגות העובדים. הוא אמר עוד שביום ראשון יוכרז על סכסוך עבודה מלא במפעל, בדרך להשבתתו המלאה.

מנכ"ל "פרי העמק" יעקב שריד אמר אתמול שלפני שיגור המכתבים נעשו מאמצים ליצור קשר אישי עם כל עובד אליו נשלח מכתב כזה, כדי להסביר לו את המניעים ואת ההכרח בצמצום בכוח אדם, בדרך להבראת המפעל.

שידורים מיוחדים לחרשים באמצעות ה"טלטקסט"

מאת יעל ארמוני, סופרת "דבר" בירושלים

שירות טלטקסט מיוחד לציבור לקויי השמיעה בארץ יחנך היום בלשכת שר החינוך.

השירות החדש יפתח בפני 160 אלף אזרחים לקויי שמיעה אפשרות להנות מתכניות טלוויזיה באמצעות ציוד מיוחד שנרכש לצורך זה באנגליה. שירות זה יאפשר ללקויי שמיעה להזמין כתוביות (כותרות) לתכניות הטלוויזיה הלימודית שיוקרנו על המרקע.

הכיתוביות יתרגמו את פס־הקול של התכנית המשודרת ויכללו כיתוב של דיאלוגים, דברי קריינות, מילות שירים ויתאורי קולות וצלילים.

הכיתוביות יופיעו במלבן בתחתית המרקע אך אפשר יהיה למקמן בכל מקום רצוי על המסך. הכיתוביות יהיו צבעוניות ולכל שותף תהיה כיתובית בצבע קבוע בכדי להקל על לקויי השמיעה לזהות את הדוברים.

בשלב הראשון יצורפו הכיתוביות לחמש סדרות לימודיות שישודרו בטלוויזיה החינוכית. בשלב מאוחר יותר ילוו הכיתוביות גם את משדרי אהה"צ בטלוויזיה הלימודית כגון "זהו זה" ו"קשר משפחתי" ובשלב הסופי ניתן יהיה לשלב כיתוביות גם בשידורים חיים כדוגמת "ערב חדש".

בשנת הלימודים תשמ"ז ישודרו כיתוביות ל־95 תכניות.

למנות נציב שירות המדינה וממונה על השכר

המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה, שהתכנסה ביום ד' בתל אביב, החליטה לתבוע מהממשלה מינוי לאלתר של נציב שירות המדינה במקום אברהם נתן וממונה על השכר במקום הלל דוראי, שפרשו מתפקידיהם בחודש שעבר.

ראובן בן עמי, מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, אמר שהעדר מינוי קבע למישרות הנ"ל לשיבושים במערכת שירות המדינה וליקויים בתיפקוד היום־יומי של שלוחות המינהל בשירות המדינה. מצב כזה, כפי שהוא היום, כאשר אין מינוי קבע למשרות הללו לא זכור בשירות המדינה, הטעים.

4 ועדי טמבור־אוסקר חתמו על הסכם קיבוצי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

לאחר כשמונה שנים שבמהלכן אוחדו ההנהלות של מפעלי הצבעים "טמבור" ו"אוסקר" תחת קורת־גג אחת, חתמו ארבעת הוועדים במפעל על הסכם עבודה קיבוצי, יחיד מסוגו, המאחד את הוועדים לוועד אחד משותף שייצג את כלל העובדים במפעל.

ההסכם, שנחתם בין הנהלת "טמבור" וועדי העובדים ומועצת פועלי עכו, איחד למעשה את כל מערכת ההסכמים הנהוגה במפעל על בסיס תנאי "כור", בתוספת מספר תנאים ייחודיים הנהוגים במפעל. בכך הובאה לסיומה ההפרדה בין תנאי השכר שנחתמו בין הסקטורים השונים במפעל המאוחד.

דיון מסכם בהסכם קיבוצי עם "ארקיע"

מאת אריה אגיד, סופר "דבר"

הנהלת "ארקיע" תתיצב בשבוע הבא אצל מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, למה שנועד להיות הדיון המסכם בהתימת חוזה עבודה קיבוצי עם טייסי החברה. הטייסים מועסקים זה שנים על יסוד חוזים אישיים.

מנכ"ל "ארקיע" יוסי רוזן אמר אתמול בתשובה על שאלת סופר "דבר", כי הנהלת החברה תבוא למזכיר ההסתדרות עם הצעה ממשית, אולם סירב למסור את תוכנה, באומרו ש"מן הראוי שקיסר לא יקרא עליה ב"דבר", בטרם תוגש לו". עם זאת רווחת הערכה, כי הנהלת "ארקיע" תבוא למזכ"ל כדי לחתום על החוזה.

מזכיר ההסתדרות קבע עוד בפגישה הקודמת בסוף מאי, כי להסתדרות אין כל תביעות כספיות חדשות ביחס לחוזה, לבד מעצם החתימה עליו.

ויכוח בקק"ל על מסעו של ד"ר צבן לאוסטרליה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

יו"ר התאחדות האכרים חבר הדירקטוריון של הקק"ל, יצחק זיד־אב יצא אתמול להגנתו של מנהל מינהל הפיתוח בקק"ל, ד"ר חיים צבן, שנגדו והשוה ביקורת נוקבת על ידי ועד עובדי הקק"ל ("דבר" מיום 11.11.86), לאחר שנודע להם כי צבן עסק בעת חופשה, בייעוץ למשקיעים אמריקאיים העוסקים בהקמת חוות באוסטרליה, והשתכר ממון רב.

זיד־אב טוען במכתב שנשלח ליו"ר ועד עובדי הקק"ל, גיורא פישר, כי מסעיו המקצועיים של ד"ר צבן בורכו ונתקבלו בהבנה על ידי חברי ועדת הפיתוח של הקק"ל.

בתשובתו למכתב זה כותב יו"ר ארגון עובדי הקק"ל: לא ידעתי כי לנסוע לאוסטרליה כיועץ פרטי לעה"ד גד רוזה ולמשקיעים אמריקאיים, תמורת שכר של כ־400 דולר ליום, (כמשכורת חודשית של עובד הקק"ל) זהו כדבריך מעשה ציוני, שליחות ממלכתית וכד'.

פישר מוסיף כי הנהלת הקק"ל לא תתחמק מדיון נוקב בשאלה האם העובד הבכיר ביותר במינהל הפיתוח, בדרגת מנכ"ל, רשאי מבחינה ציבורית וענייניות להתפרנס בנוסף למשכורתו המכובדת בקק"ל, גם מייעוץ פרטי לחברות פרטיות בארץ ובחו"ל.

הסדר מוצע עם דיירי הקבלן שכטר

מאת משה גבע סופר הכלכלי של "דבר"

כ־2000 דיירי הקבלן אברהם שכטר שנפגעו מפשיטת הרגל של החברה, יהיו זכאים למשכנתא נוספת בתנאים מועדפים. מדובר בהלוואה צמודה בשיעור של עד 10,000 דולר ל־20 שנה בריבית של 9 אחוזים.

כך הוחלט בישיבת ועדת המשנה לשיכון ולבנייה בראשות ח"כ חיים רמון ובהשתתפות נציגי האוצר ונציגי משרד הבינוי והשיכון. בכך הושוו תנאי הסיוע של דיירי שכטר לאלה שנתנו לדיירי "קלרין" ולדיירי "אברהם גינדי".

נציגי הדיירים שהופיעו בועדה בקשו גם פטור על המיסים שאותם הם חייבים לשלם לאוצר, אך בקשה זו נדחתה. מפרק חברת "אברהם שכטר" עו"ד זוהר גרינברג, הביע אתמול ספק אם כל הדיירים הזכאים לקבל את הסיוע יוכלו לעמוד בתנאיי קבלתו ולהמציא לבנקים את הבטחונות הדרושים.

הבהרה

ביום ה־11.11.86 פורסם ב"דבר" כי משטרת נמל חיפה חוקרת מספר פרשיות של הברחות משטח הנמל שבהם מעורבים חיילים. כמו כן חוקרת המשטרה הברחות באמצעות זיוף מסמכים. בפרשה השניה, בניגוד לפרסום הקודם, לא מעורבים חיילים.

هكذا صدر الأصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים

עליות שערים ושיפור באוירה

מאת שמואל רוזנבלום

המגמה החיובית בבורסה נמשכת ואף תופסת תאוצה חיובית למדי תוך גידול בנפח העיסקאות. קרנות הנאמנות המתמחות במניות זכו בשבוע האחרון להפקה כספית של כ־4 מיליון דולר לערך. בנוסף לקרנות זורמים סכומי כסף נכבדים למנהלי השקעות ומעט לעת מתרחב מעגל המשקיעים הפועל ישירות בבורסה. גידול משמעותי זה בנפח הכספי בבורסה מביא בהכרח לפעילות חיובית בבורסה מה עוד שקרנות המניות פועלות אף הן באוירה חיובי בשוק.

עיקר פעילות הקרנות ממשיך להתרכז כמעט כרגיל במניות הבכורות ככלל תעשיות, פולגת, דיסקונט השקעות ונוספות. התנהגות הקרנות נוסכת אופטימיות בקרב פעילי המשנה במנהלי תיקים ואלה מצויים על נקלה פרוייקטים קליליים שערים עולה באוירה הזו. הדוגמא לכך ניתן למצוא במניות כאבי"ן, אילון, התבה, יצ"א, שנמצאים ורבות נוספות. כל עוד "השילוב" הנ"ל פועל באופן סדיר עשויה הבורסה להמשיך ולתת רווחי הון משמעותיים לפעילים בה, לפחות בטווח הזמן הקרוב. נראה שבעתיד הקרוב עשויים סכומי כסף ניכרים נוספים לזרום לשוק במישרין או בעקיפין. תופעה זו בהחלט עשויה ללבות את המגמה של עליות שערים.

מהראוי להזכיר שגם בבירור שרמת הסיכון במסחר כנ"ע הולכת וגדלה, ולפיכך מימושי הרווחים המביאים לתנודות שערים חדות עשויים להתרחש בתדירות גבוהה.

הבנקאיות שבהסדר

רמת התשואות הממוצעת של המניות הבנקאיות שבהסדר נעה סביב כ־16.5% לערך. גם ברמה זו אין פעילות ערה במיוחד בבנקאיות ואתמול הופיעו בדו"כ הצעים קטנים למרבית הבנקאיות. התשואה הגבוהה מסמלת כנראה חוסר אמון מסויים של ציבור המשקיעים בסקטור הבנקאות וביכולת ורצון הממשלה לבצע פדיון. מהראוי שציבור המשקיעים בשלב הנוכחי יתייחס לבנקאיות כאג"ח שיפרו במעט כמק, ולפיכך כדאי להזכיר שתשואה שנתית דולרית של כ־16.5% הינה נאה במיוחד. מעבר לכך מקנות הבנקאיות הגנה דולרית מפני פיחות אם יתבצע.

פעילות במניות הבכורות

מרבית המניות הבכורות נהנו כאמור מביקושים. שופרסל ב' עלתה כ־2.2% בביקוש קטן יחסית. ביקוש נאה בהסנה הביא לעלית שער של 2.4% במחזור סביר. מניות נכסים ובנין "המתעוררות" בימים האחרונים עלו ב־2.3% תוך ביקוש של כ־3400 ע.נ. לערך. במניות עילית נרשמה עליה של 3.6% בביקוש של כ־340 ע.נ. ובמחזור קטן. התעוררות נרשמה בכלל בנלי"ן והמניה שברה את קו 400 נקודות. שערה עלה אתמול כ־3.1% תוך ביקוש נאה למדי. הכשרת הישוב עלתה אף היא ב־2.2% המשך עליות נרשם במלכת 0.4 ששערה עלה ב־2.9% תוך ביקוש נאה יחסית. ביקושים נרשמו לכלל תעשיות ודיסקונט השקעות ואף שערן עלה. התעוררות מסויימת נרשמת בדלתא גליל שם נרשמים ביקושים נאים בתקופה האחרונה, תוך עליות שערים קלות ביותר.

הודעות הבורסה

שופרסל – חברת אי.די.בי. פיתוח באמצעות חברת פי.אי.סי רכשה בעיסקה מחוץ לבורסה 40,000 ע.נ. מניות שופרסל א' בשער 6010 נקודות למניה. שער המניה אתמול בבורסה עמד על 7107 נקודות למניה.

ניקב – חברת קידרון ש־15% מהשליטה בה שייכים לניקוב חתמה עם חברת אי.סי.סי. על הסכם לשיתוף פעולה בתחום הפיתוח וההרכבה והשיווק של מוצרים עתידיים. קידרון עשויה לייצא לאי.סי.סי. בכך של כ־10 מיליון דולר בשלוש השנים הבאות. מדובר במוצר המשלב מחשב אישי והדפסה במדפסת לייזר.

כתבנו מעיר: מניות ניקוב עלו באופן תלול באחרונה, וספק אם עיסקת קידרון מהווה הצדקה לעליות שערים חדות כפי שארעו בניקוב.

פריגו – ה"ה אברהם דילברשין, שרכש את השליטה בחברה מניסה, התחייב שלא לרדת מ־51% מהשליטה בפריגו בשלוש השנים הקרובות.

אינקובה – מיתור חברה למימון מכרה בבורסה 2947 ע.נ. מניות אינקובה 1 ש"ח ו־9860 ש"ח ע.נ. אינקובה 5.

תדיראן – נחתם הסכם רכישת דברים בראשי תבות כפוף לאישור אוצה"מ של החברות, לרכישת 58.73% מהון מניות אלישרא מערכות אלקטרוניות בע"מ, המוחזקות היום ע"י חברת AEL אינבסטמנטס אינק. עם רכישת המניות תהיה אלישרא בבעלות מלאה של תדיראן בע"מ.

מסרת תדיראן כי הרכישה האמורה תגרום לשיפור התוצאות העסקיות ולשיתוף הפעולה בין החברות תוך כדי ניצול מרבי של משאבי החברות בתחומי הפיתוח הטכנולוגי, השיווק, הייצור והכספים.

הכוונה היא לקיים את אלישרא כחברה עצמאית תוך כדי הפקת מירב היתרונות משיתוף הפעולה הנ"ל.

בתמורה לחלקה בחברת אלישרא יוקצו 6% מהון המניות של חברת תדיראן לחברת AEL.

אופטרוטק, אשר מניותיה נסחרות בבורסה בניו־יורק, מעבר ללפלק מקיימת בימים אלה משא ומתן עם גופים המשקיעים בהון־סיכון בארה"ב בהקשר למספר מוצרים שתוכננו ופותחו על־ידי אופטרוטק ואשר החברה מאמינה כי הבשילו לשלב הוכחת יכולת מימוש הפוטנציאל המסחרי שלהם.

אחד הגופים שעמם מנהלת עתה אופטרוטק משא ומתן הינו "אדלר אנד קומפני" מארה"ב, אשר בראשה עומד פרד"ריק אדלר, המשמש גם כדירקטור במועצת המנהלים של אופטרוטק. במטרה למנוע ולו גם שמץ של ניגוד אינטרסים, הודיע מר אדלר בצער למועצת המנהלים של אופטרוטק כי עליו להתפטר מתפקידו במועצה.

מניות ישראליות בארה"ב

אופטרוטק	3½	תעשיות לייזר	10½
אי.איי.ם	3⅞	נייר חדרה	16⅜
אינטרפרם	4¾	סאייטקס	3⅜
אליאנס	2¼	עין למוד	8½
אלסינט	2¾	תדר	3½
אלרון	6⅜	אלביט	8⅛
אלקטרוניקה לישראל	3	כבע	6¼
		ראדא	4¼

מחיר הזהב: $408 לאונקיה, עליה של כ־$3
מחיר הכסף: $5.76 לאונקיה, עליה של $0.05
מדד דאו ג'ונס: 1897, עליה של 6 נקודות לא סופי.

★ הכותב הינו יועץ השקעות.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שואים בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	16503				+10.0
הספנות 0.1	1105	993			+556
הספנות א 0.5	760	468	−26	−3.3	−1428
הספנות אפ 2	774	937	−12	−1.5	−1339
כללי לא בהסדר	21249	28.0	−51	−.2	−16.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אפ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3540	1221	+25	+.7	+1359
פ.י.בי. 0.5	4304	2400	+110	+2.6	+3431

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	80350	224	−40	−.1	−168
אידיבי ב 100.0	80400		−50	−.1	−1.0
אידיבי בב א 2.0	493000				
אגוד ושה	59820	204	+40	+.1	+102
דיסקונט ב	102600	8.0	+200	+.2	+1.0
דיסקונט א	102400	47.0	−300	−.3	−311
דיסקונט שה ב	11998	100			−206
המזרחי ש	33000	404	−50	−.2	−79.0
המזרחי ם	33050				
המזרחי שה 9	15000	100	−50	−.3	−100
הפועלים מבב	109140	1.0	+1140	+1.1	+1.0
הפועלים ש	54590	692	−10		−270
הפועלים ם	54555	130	−5		−153
כללי א 1.0	139400	6.0	−100	−.1	−3.0
כללי שה 5	105690		−60	−.1	−2.0
כללי שה 7	6710		−11	−.2	−2.0
כלל מסוק 100.0	34719	1071	−81	−.2	−1587
כלל שה 11	13085	416	−49	−.4	−283
בימון וסחר 1.0	46300				
בימון וסחר 5.0	23805	3.0	+5		+2.0

בנקים למשכנתאות

ארים 0.1	18800	32.0	+300	+1.6	+30.0
לאומי משכנתא' ש	6405	105	+215	+3.5	+100
לאומי משכנתא' ם	6350	128	+88	+1.4	+120
כרמל ש	4141	69.0			−34.0
כרמל שה 1	3275	165	+5	+.2	+10125
בנין ב 5.0	7500	24.0	−100	−1.3	−11.0
פת משכ ש	2475	842	+25	+1.0	+1098
משכן ב ש	2450	750	+10	+.4	+285
עצמאות 0.1	9440	72.0	+200	+2.2	+44.0
טפחות מבב ש	16350 תב	41.0	+1000	+6.5	+59.0
טפחות רג ש	16709 תב	272	+1519	+10.0	+364
טפחות שה 1	* 8370	30.0	+20	+.2	+1005
• ביצוע חלקי 85.70%					
טפחות שה 2	4310	100	+20	+.5	+2276
יעסור 1.0	3255	766	+155	+5.0	+877
יעסור 5.0	1400	2527			+37.0
בית"ב 1.0	6100	181			−103

מוסדות מימון

שלמון א ש	512	3818	+8	+1.6	+4797
התקלאות מבב א	— לא נסחר —				
התקלאות מבב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	8450	325	+240	+2.9	+622
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	924	1037	+20	+2.2	+1731
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	* 17750	32.0	+450	+2.6	+14.0
• ביצוע חלקי 89.70%					
כלל ליסינג ב0.5	11390 תב	72.0	+733	+6.9	+48.0
כלל לסינג אג"ח1	10800	4.0	−61	−.6	−65.0

ביטוח

איתן ביטוח ושה	245	18150	+8	+3.4	+23193
ארדם 0.1	1304	1488	+27	+2.1	+807
ארדם א 0.5	652	3769	+11	+1.7	+3811
בטוח משנה 0.1	548	144	+3	+.6	+44.0
בטוח משנה 0.5	177.0	6360	+5.0	+2.9	+8382
הדר 1שה	395	2485	+3	+.8	+1733
הדר 5שה	222	9853			−4843
הסנה ש	339	40558	+8	+2.4	+43158
המניקס 0.1	742	14273			−10197
המניקס 0.5	611	1801	+17	+2.9	+3590
המסנה־הראל 1.0	7000	40.0	+20	+.3	+2.0
המסנה־הראל 5.0	3475	170	+15	+.4	+120
מנורה 1.0	2119	40.0			+7.0
מנורה 5.0	1041	363	−25	−2.4	−563
סהר ביטוח ג	6050 תב	377	−420	−6.5	−574
סקוריטס 1שה	2900	613	+30	+1.1	+583
צור ש	330	18452	+5	+1.5	+5972
ציון החזקות 1.0	8601		+1		+58.0
ציון החזקות 5.0	2147	76.0	−70	−3.2	−106

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	7500	68.0	−81	−1.1	−479
אינטרגאמא 5.0	3516	942			−234
מאיר עזרא 1.0	8677	825			−372
מאיר עזרא אפ 1	7962	711			−125
כלל סחר 1.0	356	6762	+5	+1.4	+2399
קריסטל 1.0	932	2725	+27	+3.0	+192
במה					
רפק 0.1	35000				
רפק 0.5	9800				+130
שופרסל א 2.0	7107	737			−32.0
שופרסל ב 10.0	5164	906	+110	+2.2	+1324

שרותים

דלק 1 0.1שה	3195	3937	+25	+.8	+1716
הראל 1.0	3300	71.0	−100	−2.9	−239
הראל 5.0	2410				
ספנות הסקפה 0.1	15700	13.0	+701	+4.7	+42.0
ספנות הספ' א0.5	4764	255	−5	−.1	−256
קידר 0.1	* 2157	52.0	−21	−1.0	−21.0
• ביצוע חלקי 71.20%					
קידר 1.0	337	10585	+1	+.3	+3118
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי עזרה 0.1	4950	335	−150	−2.9	−323
מוסכי עזרה 0.5	2440	392	+10	+.4	+361
קונטרסים 0.1	4008 קן		+191	+5.0	+4375
קונטרסים 0.5	4100 תב	2525	+287	+7.5	+3541
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1770	278	−10	−.6	−232
מלונות דן 5.0	1248	100	−12	−1.0	−342
חוף האלמוג 0.1	5841	201	−59	−1.0	−45.0
כנם 1.0	2500	158			−18.7
מלונות ירדן 1.0	* 2801	81.0	+50	+1.8	+56.0
• ביצוע חלקי 95.10%					

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שה	1909 תב	2055	+174	+10.0	+3074
דטה מיכון 1.0	7030 תב	1372	+490	+7.5	+709
ת.י.ל.ן. 1.0	27150	10.0	+700	+2.7	+26.0
ינטא 1.0	6930 קן		+330	+5.0	+1727
כלל מחשבים 1.0	13640	142			−29.0
מ.ל.ל. 1.0	* 19005	35.0	+5		+3.0
• ביצוע חלקי 96.00%					
מ.ל.ל. 5.0	* 6600	421	+600	+10.0	+1024
• ביצוע חלקי 82.50%					
משוב 1.0	1069 תב	2267	+97	+10.0	+5508
משוב אפ 1	769 תב	2910	+67	+9.5	+7697
ניקוב 1שה	26015 תב	215	+2365	+10.0	+445
ניקוב 5שה	15675	420			−16.0
תים מחשבים 1.0	1800	551	+26	+1.5	+314
תים מחשב אפ 1	* 17220	7.0	+220	+1.3	+23.0
• ביצוע חלקי 70.00%					

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזרן מבנים 1.0	850	592	−1	−.1	−23.0
אזרן מבנים 5.0	364	4320	−2	−.6	−5910
אזורים 1שה	857	14052	+18	+2.2	+16132
אזורים אפ 1	551	9027	+16	+3.0	+13745
אזורים אגח 3	109.0	54530	+4.5	+4.3	+103203
אילון 1.0	603 תב	47051	+79	+15.1	+134647
אל־רוב 1.0	1260	4744			−2039
אמנונים 1.0	3400 תב	311	−300	−8.1	−328
אפריקה 0.1שה	38400	153	+400	+1.1	+233
אפריקה 1שה	32490	307	+600	+1.9	+322
אפריקה אפ 5	18740	117	+460	+2.5	+211
ארים 1.0	3480	65.0			−15.0
אזלין 1שה	2700	683			−277
אזלין 5שה	1450	1302	−15	−1.0	−800
בן־יקר גת 1.0	3639	466			−158
ברנוביץ 1שה	3210	321	−40	−1.2	−253
ברנוביץ 5שה	2150	315	−1	−.1	−115
דנקנר 1.0	4769	100	−1		−5.0
רדיקר 1.0	342	201	+12	+3.6	+2270
רדיקר 5.0	270	150			−150
רדיקר אפ 1	117.0	3794	+1.0	+.9	+6482
רדיקר 0.1	7090	236			−215
רדיקר 0.5	4860 תב	22.0	+300	+6.6	+22.0
המסלול 1.0	1875	1641	+65	+3.6	+415
המסלול 5.0	1495 תב	1197	+110	+7.9	+2645
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	3240	5043	+74	+2.3	+3268
גב־ים 0.1	4600	230	+101	+2.2	+177
גב־ים 0.5	3149	902	+132	+4.4	+1973
הכשרת הישוב 1.0	59000	278	+1250	+2.2	+329
ישפרו 0.1	3519	480			−753
ישראלום 1.0	1740 תב	680	+139	+8.7	+947
ישרום 10.0	— הפסקת מסחר —				
כנן פיתוח 1.0	7550	124	+100	+1.3	+248
כלל בנלן 0.1	432	22053	+13	+3.1	+44014
לומיר 1.0	5150	229	+150	+3.0	+47.0
לומיר 5.0	1757 תב	611	+130	+8.0	+1556
מ.ת.ב. 1.0	483	3766	+13	+2.8	+2396
מ.ת.ב. אפ 2	239	23441	+10	+4.4	+45048
מ.ת.ב. אג"ח א	97.5	81112	+1.0	+1.0	+108481
מאגרי בניה 1.0	658	2133			+29.0
מישאל 5.0	339	4656	−1	−.3	−1755
מורב 5.0	1329	334	+14	+1.1	+241
מר־לו 1.0	572	2333	−30	−5.0	−4994
לוינסטין 1.0	401	100	−7	−1.7	−474
לוינסטין 5.0	125.0	13748			−3703
לימשיץ 1.0	1835 תב	1976	+100	+5.8	+3591
לימשיץ 5.0	950	3440	+38	+4.2	+4592
נאות אביב 0.5	7400	271	+300	+4.2	+409
נכסי אחודים 1.0	818	783	+1	+.1	+117
סהר החזקות 1.0	12830	47.0	+40	+.3	+33.0
סהר החזקות 5.0	8380	31.0	+138	+1.6	+90.8
סתי 1.0	7100				−50.0
סתי 5.0	3800				−50.0
עמי־וסלע 1.0	998	5786	+30	+3.1	+1881
עיד 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	2580 תב	514	−140	−5.2	−499
קיסריה 0.5	1610 תב	917	+81	+5.3	+5072
רוגובין 1שה	2618 תב	2667	+238	+10.0	+2736
רוגובין 5שה	1133 תב	5656	+103	+10.0	+16136
רוגובין אפ 2	1255	2463	+65	+5.5	+5031
רוגובין אג"ח א	97.5	57577	+1.0	+1.0	+102886
רסקו מבב	— הפסקת מסחר —				
רסקו רג	— הפסקת מסחר —				

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2940	505	+90	+3.2	+442
מטעי הדר 0.5	1995	167	+20	+1.0	+331
מהדרין 0.1	8500	246	+120	+1.4	+308
נכסי הדרים 1.0	1444	1652			+145
פרי אור 0.5	3525	238			−491
סן־הר 5.0	13102	309			−288

תעשייה

מזון ומבק

אסאס 1.0	1410	373	+50	+2.2	+212
גולדפרוסט 1.0	3210	114	+60	+1.9	+58.0
גולדפרוסט 5.0	1780	180	+60	+3.5	+311
גולדפרוסט אפ 1	1418	210	+39	+2.8	+210
דובק בב ש	3410	555	−40	−1.2	−431
דובק בב ם	3410	481	−40	−1.2	−481
זגלבל 1.0	— הפסקת מסחר —				
זגלבל 5.0	— הפסקת מסחר —				
פרי־הן 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי־הן 5.0	— הפסקת מסחר —				
כמעו בירה 1.0	17995	44.0			−70.0
כמעו בירה 5.0	12250	64.0			−14.0
יצהר 1.0	1690	700	−31	−1.8	−1303
יצהר א 5.0	1099	968	−2	−.2	−1538
מן 1.0	14790	148	+730	+5.2	+176
מן 5.0	8250	184			−43.0
כנפרוסט 1.0	10350	440	+349	+3.5	+443
עלית 0.1	17200	91.0	+600	+3.6	+334
עסיס ב 0.5	38450	108	+695	+1.8	+187
שלמה אנגל 1.0	* 3000	172	−147	−4.7	−265
• ביצוע חלקי 86.00%					
שמן מבב ש	5600	715			−42.0

טקסטיל והלבשה

ארגוד 1.0	578	4913			−1481
אופים 1.0	1500	1254			+193
אופנת ברוך 1 שה	625	1307	+5	+.8	+1601
אופנת ברוך 5 שה	428	2757			−2167
ארגמן רג ש	— הפסקת מסחר —				
דלתא־גליל 1.0	2960	1135	+59	+2.0	+1212
דלתא־גליל א 3.0	1970	1619	+25	+1.3	+1730
מטוית מאוחד 1.	1800				−90.6
מטוית מאוחד 5.	870	233			+123
ויסלבו 1.0	1645	172			+17.0
ויסלבו 5.0	1010	350	+20	+2.0	+550
וורדינן 1.0	8712	383	+60	+.7	+80.0
דיקית 1.0	1855	847	−15	−.8	−878
דיקית 5.0	1230	1880	+35	+2.9	+3540
לודזיה 0.1	2782	96.7			−530
לודזיה 0.4	1450	2218	+36	+2.6	+2335
ליבת 1.0	829 תב	16399	+39	+4.9	+22567
מיס גליקו 1.0	— הפסקת מסחר —				
מקס 0.1	4560	517			−575
מקס 0.5	2435	970	−50	−2.0	−721
עים 1.0	13800	18.0			−18.0
עים 5.0	7400	575	+70	+1.0	+317
עמק 1.0	4530	694	+60	+1.3	+945
פולגת א 0.1	3480	763	+20	+.6	+352
פולגת ב 0.4	2450	5899	+70	+2.9	+6095
פולינן א 0.5	8205	21.0	+150	+1.9	+141
פרגוד 1.0	3539 תב	1044	+322	+10.0	+2133
גיבור סברינה	14150	41.0			−18.0
תעש רוגוזין 1.0	3140	680	+140	+4.7	+1879

מתכת ומוצריה

אוקמנן 5.0	2940	310	+140	+5.0	+321
אורדן 10.0	6830	273	+90	+1.3	+260
אורדן 50.0	5740	102	−180	−3.0	−102
אלומית 1.0	5680	57.0	+60	+1.1	+21.0
אלומית 5.0	4030 תב	25.0	+200	+5.2	+83.0
כבלים ש	25100	64.0	+200	+.8	+11.0
התכוף 1.0	9493 תב	325	+863	+10.0	+278
התכוף 5.0	5460 תב	1003	+496	+10.0	+3930
התכוף אופציה	4520	671	+270	+6.4	+1165
דיקה 1.0	6820 תב	59.9	+620	+10.0	+66.0
דיקה 5.0	2542	628			+217
קומסאות פח 1.0	2560	4313	+92	+3.7	+7291
קומסאות פח 5.0	2430 תב	636	+160	+7.1	+1704
מתכת מרום 1.0	2310 תב	206	+111	+5.1	+367
כבלי ציון 1.0	2480	711	−120	−4.6	−822
כבלי ציון 5.0	1339	2721			−651
כבלי ציון אפ 3	700	645			−253
מרכון 1.0	* 668	847	+26	+4.1	+3620
• ביצוע חלקי 75.30%					
מרכון אפ א	484	20.0	+5	+1.0	+5.0
קרמני 1.0	1020	518	+10	+1.0	+518
קרמני 5.0	535	300			−566
נחושתן 0.1	39800	19.0	−400	−1.0	−17.0
נחושתן 0.5	13275 תב	212	−1475	−10.0	−431
פקר פלדה 1.0	10550	217	−100	−.9	−103
קינג 1.0	1169 תב	741	−130	−10.0	−1161
קינג 5.0	715	825	−2	−.3	−776
קליל 1.0	8600	223	+290	+3.5	+332
קליל 5.0	4640 תב	402	+266	+6.1	+400
שלרות 5.0	6411	921	+160	+2.6	+686
תעשיות לכיש 1.0	* 1452	2506	+132	+10.0	+4678
• ביצוע חלקי 63.20%					
תעשיות לכיש 5.0	* 727	4907	+66	+10.0	+8482
• ביצוע חלקי 67.20%					

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	421000	40.0	+4500	+1.1	+26.0
אלקו 0.1	7601	103	+1		+139
אלקו ש 0.25	* 3230	647	−20	−.6	−1130
• ביצוע חלקי 86.90%					
אלקו 0.25 ם	* 3220	38.0	+60	+1.9	+168
• ביצוע חלקי 88.20%					
אלקטרה 0.1	22450	86.0	+700	+3.2	+188
אלקטרה א 0.5	14530	730			+419
אלרון 3.0	342000	28.0	+9000	+2.7	+34.0
אורית 0.02שה	30500	66.0	−250	−.8	−91.0
כלל תעש אלקטרו'	1989	1804			+119
ספקטרוניקס 1.0	1859	1628	−1	−.1	−1250
ספקטרוניקס 5.0	1260	1485			−1247
פריכטנגר 1שה	530	1774	+5	+1.0	+1241
פריכטנגר 5שה	299	1253			+1587
ציקלון 1שה	2061	347			−313
ציקלון 5שה	941	117	+3	+.3	+292
קבנשטין אירלד 1.	5005				+60.0
קבנשטין אירלד 5.	3515	50.0	−35	−1.0	−50.0
ת.א.ת. 1.0	3500 תב	291	+199	+6.0	+396
ת.א.ת. 5.0	1470	1159	+39	+2.7	+1998
ת.א.ת. אפ 1	11700	10.0			+40.0
תדיראן 1.0	7650	55.0	+54	+.7	+107

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בניה 1.	930	1256			−757
אי.פ.בנין אפ א	474	6047			−5517
אי.פ.בנין אגח א	103.5	3585	+2.0	+2.0	+5116
אלקפל 5.0	13499	183	−1		−69.0
אקרשטיין 1שה	890	1285	−5	−.6	−1363
אקרשטיין 5שה	602	497			−420
אקרשטיין אפ א	344	7538	+2	+.6	+4246
אקרשטיין אג"ח 1	97.0	53051			−11789
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר־טון 1.0	1602	1812	+76	+5.0	+852
בר־טון 5.0	665	5536			−6686
מרומאבבסט 1.0	7700				
מרומאבבסט 5.0	2725	374	−35	−1.3	−23.0
מ.ל.ם. 1.0	1040	690			+136
מ.ל.ם. 5.0	757	450	−8	−1.1	−50.0
מודל הסק בתעש	5718	823	+218	+4.0	+569
מנואיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מנואיקה ולפמן 5	11900		−10	−.1	−10.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	17000	85.0			−49.0
אליאנס ב 200.0	2460	514	−45	−1.7	−234
גל תעשיות 1.0	10850	32.0			−32.0
גל תעשיות 5.0	6790	25.0			−25.0
דקסטר 1.0	3640	78.0			−20.0
דשנים 0.1	* 5100	58.0	−50	−1.0	−58.0
• ביצוע חלקי 73.50%					
דשנים 0.5	1410	1100			−816
חיפה כימיקל 10.0	420	6077	+20	+5.0	+15105
טבע 0.01 ש"ח	7880	469	+260	+3.4	+667
ליסטק 1.0	2206	752	+40	+1.9	+588
ים המלח 0.1	4605	1298	+15	+.3	+1287
מכתשים 10.0	555	10700			−76.0
מקסימה 1.0	6200	51.0	−60	−1.0	−51.0
מקסימה 5.0	3195	228	−70	−2.1	−228
נקה כימיקל 1.0	6600	430			−135
סנו 1.0	17970	15.0	−10	−.1	−87.0
סנו 5.0	11250	15.0			−34.0
פריקלאס 1 ש"ח	624	16629	−1	−.2	−19187
פריקלאס אפ 1	264	35437			−11914
קרם כימיקל 1.0	7614	575	+360	+5.0	+887
ת.ג.ל. 1.0	4499	246	−6	−.1	−61.0
ת.ג.ל. 5.0	3695	230	+45	+1.2	+62.0
תיא 5.0	9760	248	+10	+.1	+74.0
פרופארים 10.0	15000	132	−90	−.6	−46.0
תור א 5.0	* 7272	108	+72	+1.0	+13.0
• ביצוע חלקי 89.80%					

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7230	209	−208	−2.7	−196
דפרון 5.0	4623	187	+99	+2.2	+81.0
חמג. 1.0	7715 תב	627	−1300	−14.4	−884
יאה 1.0	4410	110	+90	+2.1	+390
לבידי אשקלון 1.	566	2352			+456
לבידיאשקלון אפ1	968	1111			−578
מולט ב 0.5	33490	18.0	−10		−5.0
מפעלי ניר 10.0	259100	55.0	+6000	+2.4	+123
סקאנגיה 1.0	3500	55.0			−10.0
רים 0.1	4650	97.0			−47.0
רים 0.4	2727	651			−277
תעל ב 0.2	15800	125	+150	+1.0	+42.0

תעשיות שונות

אבגון 1.0	7200	427			−609
אבגון 5.0	3100	1080	+130	+4.4	+898
המישה יזר 1.0	11000	109	+300	+2.8	+119
ת.ג.מפלק 1שה	2100	985	−5	−.2	−4.0
ת.ג.מפלק 5שה	1160	1296			−2186

השקעות תעשייה

מרכזית ב 0.1	7800	108			−2.0
כור בב 1.0	7600000	1.3	+20000	+.3	+1
כלל תעשיות 1.0	1418	8235	+33	+2.4	+22962
מאמרי טכנולוגיה	455	2060	−5	−1.1	−1298

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיסר ש	5980	133	+110	+1.9	+176
אידיבי פתוח 2.0	4775	1735	+95	+2.0	+3611
אינקובה 1שה	1700	1764	−25	−1.5	−1815
אינקובה 5שה	1400	4391			+949
אלגר ש	10950	58.0	+350	+3.3	+192
אלגר ם	10531	20.0	+1		+5.0
אלרן ש	3330	1494	+9	+.3	+985
אלרן ם	3390	92.0			−110
אמישר בב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אמיק 1.0	228	3315	−4	−1.7	−5298
אמיק 5.0	160.0	2448			−142
גולת השקעות 1שה	1350	85.0	+1	+.1	+5.0
חברה לישראל 1שה	9600 תב	1229	+600	+6.7	+2184
חברה לישראל 5שה	6230 תב	987	+420	+7.2	+2635
חלמסון 0.1	129000				
חלמסון 1.0 ש	25940	32.0			−17.0
אמנא א 0.5	15400	99.0			+44.0
פועלים השק ש	5996	788	+16	+.3	+272
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2801	7070	+46	+1.7	+6628
מזרחי השק ש	15070	56.0	+70	+.5	+29.0
מור השק אגח 124	10900		−100	−.9	−10.0
חירון 1.0	2811	79.0	+81	+3.0	+66.0
חירון 5.0	1060	1454			−1084
פראגיל 1.0	598	3355			−2055
פראגיל 5.0	496	2620			−570
ישום החזקות 1שה	300	4900			+612
יצוא ש	10800	70.0	+250	+2.4	+172
ירדן א 0.1	3100	292			−304
כלל ישראל 10.0	870	10005	+20	+2.4	+11877
כלל ישראל 50.0	770	1700	+5	+.7	+1944
לבינקר 0.1	* 5050	70.0	+50	+1.0	+14.0
• ביצוע חלקי 86.10%					
לבינקר 0.5	1520	750			−472
מגור 1 ש"ח	732	3596	+20	+2.8	+3830
מגור 5 ש"ח	417	1760	+10	+2.5	+751
מגור אפ ב	365	4170	+16	+4.6	+6176
מגור אג"ח 1	99.5	10322			−10322
עוז השק ב 0.1	3751	79.0	−30	−.8	−236
עוז השק ב 0.5	1949	292	+14	+.7	+192
מי השק ש	7069	325	+29	+.4	+488
פמה א 0.1	9302	17.0			−17.0
פמה 0.5	* 5601	272	+101	+1.8	+47.0
• ביצוע חלקי 93.40%					
פריון ב 0.2 ש"ח	4121	490	+91	+2.3	+472

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	498	6209	−1	−.2	−4981

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.	3250	266	+2	+.1	+28.0
דלק חיפושים 5.	2000 תב	1377	+150	+8.1	+2107
דלק נפט אפ 2	1185	2127			−762
מי חיפושי נפט	18250	190			+56.0
י.ו.א.ל. 5.0	3325	810			−317
מ.ג.נ. 1.0	4260 תב	749	+235	+5.8	+996
מ.ג.נ. 5.0	1580	1138			+935
פראויל ב 0.3	10450 תב	832	+950	+10.0	+660
צפון אמר נפט 1.	300	1044			+145
צפון אמר נפט 5.	225	2102			−198
נפטא ש	1490000	1.0	−30000	−2.0	−3.0

נסחרות במט"ח

בזית ם	224		+6	+2.8	+208

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר	
אב	4232.95	4173.53
אבוקה	36729.88	36588.93
אגוז	201.82	197.86
אדיר	1358.96	1332.17
אדום	1973.46	1935.58
אופיר	1647.07	1614.85
אור	385.31	377.31
אוריון	145.30	142.37
אורלי	221.05	219.44
אורן	638.62	626.15
אייל	3246.37	3182.86
איילת	4019.48	3932.98
אירים	4192.16	4101.57
איתן	601.60	589.37
אלון	511.87	501.26
אלמוג	601.19	589.47
ארז	509.31	499.4
אש	127.11	124.46
אשל	164.09	160.87
אתרוג	196.22	194.28
בדולח	1975.62	1935.24
ברוש	420.61	412.41
ברק	415.36	407.02
ברקת	757.81	742.86
גביש	1213.20	1189.60
גבע	895.32	881.97
גדרן	613.04	600.99
גיא	7992.96	7874.43
גיל	2546.27	2497.20
גלית	519.01	512.74
הדובדבן	318.14	315.16
הדבשת	568.34	557.17
הדלב	192.41	188.26
הודו	1299.85	1235.54
הרדוף	221.82	217.60
הילה	437.96	430.55
הדר	558.45	551.76
הדקל	830.59	814.58
הרים	311.43	310.06
חדר	429.85	422.11
זהבית	2538.31	2485.14
חוחי	[illegible]	16587.20
זיו	15747.66	15514.15
חמד	755.46	741.65
חרות	130.58	127.69
חלימין	115.2	114.69
חלמיש	569.92	558.67
חן	115.23	114.77
טומן	4678.44	4621.75
טל	691.80	678.56
יובל	1815.40	1780.88
יהלום	36412.00	36084.51
יסודות	586.24	578.41
ישפה	892.82	875.58
כוכב	116.82	113.74
כחל	485.43	477.14
כלנית	629.95	623.45
כרמל	121.16	118.76
כתר	948.73	938.88
להב	3745.40	3672.57
למשקיע	101588.1	99825.17
לפיד	12526.24	12284.27
לשם	1520.49	1489.84
לשם	852.69	833.46
מגדר	1024.06	1008.86
מבטח	2946.96	2918.80
מגן	197.37	194.46
מבחר	2750.75	2724.48
מגל	651.11	638.60
מור	1369.04	1349.71
מורן	731.88	724.10
מנח	25810.07	25270.06
מיטר	762.55	747.48
מטוף	3299.04	3285.41
מעיין	657.64	644.88
מקשה	882.79	865.56
מרגלית	1080.84	1059.92
מרום	997.22	977.61
נוגה	22081.21	21754.19
נוריו	730.43	716.68
נטע	407.71	399.78
נילי	4676.94	4608.19
סביון	483.86	475.07
סגולה	119.95	117.55
סלע	866.08	848.79
סנונית	604.24	592.37
סהר	656.56	644.12
ספיר	498.04	495.57
עדיר	714.05	708.50
עידית	1869.06	1852.14
עידן	6155.18	6064.39
ענבר	1111.11	1086.71
ענת	2196.91	
עשרות	374.68	
פרנן	133.98	
פיא	1311.01	
פאר	505.72	
פנינה	542.07	
פז	104.18	
פנחס	883.81	
צבורה	6764.51	
צבעונית	1884.74	
קליע	1818.85	
רוזית	16175.44	
רימון	105.76	
רקפת	581.10	
רשף	658.89	
שביט	669.69	
שחם	835.81	
שירה	359.71	
שניר	318.32	
שנהב	670.11	
שקד	642.83	
שקף	163.49	
תאנה	197.44	
תבור	422.70	
תהילה	87.77	
תירוש	686.74	
תמוז	191.94	
תומר	176.25	
תרשיש	1287.64	
תשרי	410.17	

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקו'
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	596495.0	+15000
ש4002	545000.0	
ש4003	540000.0	
ש4004	530450.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק־301 תשואה 3.34%		
4101	323.2	−4.5
ק־302 תשואה 3.87%		
4102	124.4	
4103	119.5	+.1
ק־303 תשואה 3.91%		
4104	115.5	+.1
4301	115.5	+.1
4302	110.0	+.1
ק־304 תשואה 4.37%		
4105	93.9	+.1
ק־321 תשואה 4.53%		
4201	107.3	−.3
4202	105.3	−.3
4203	103.2	−.3
4204	99.6	−.3
4205	97.6	−.3
4206	96.5	−.3
4207	95.3	−.3
4208	93.9	−.4
4209	91.8	−.4
4303	109.0	
4304	111.5	+1.0
ק־342 תשואה 4.15%		
4305	96.9	+.4
7%		
ק־201א' תשואה 2.80%		
ש3601	34651.0	+259.0
ק־201ב' תשואה 3.25%		
ש3602	31441.0	+18.0
ק־202א' תשואה 0.57%		
ש3603	32209.0 ק	+955.0
ק־202ב' תשואה 2.89%		
3604	26584.0	+180.0
ק־203א' תשואה 2.51%		
ש3605	24608.0	+243.0
ק־203ב' תשואה 2.53%		
ש3606	23345.0	−16.0
ק־203 ג' תשואה 2.18%		
ש3607	22259.0	+54.0
ק־203ד' תשואה 2.15%		
ש3608	21095.0	+36.0
ק־204 א' תשואה 2.37%		
ש3609	19920.0	+42.0
ק־204 ב' תשואה 2.24%		
ש3610	18864.0	+10.0
ק־204 ג' תשואה 2.34%		
ש3611	17380.0	+9.0
ק־204 ד' תשואה 2.28%		
ש3612	16920.0	+8.0
ק־205 תשואה 2.82%		
ש3613	15896.0	+8.0
ש3614	15261.0	+8.0
ש3615	14092.0	+7.0
ש3616	12903.0	+7.0
ק־206 תשואה 2.42%		
ש3617	12114.0	+51.0
ש3618	11497.0	+49.0
ש3619	10792.0	+46.0
ק־207 תשואה 2.34%		
ש3620	10240.0	−24.0
ש3621	9729.0	−24.0
ש3622	8775.0	−22.0
ק־208 תשואה 2.48%		
ש3623	8182.0	+4.0
ש3624	7705.0	+4.0
ק־209 תשואה 2.51%		
ש3625	7030.0	+3.0
ש3626	6504.0	+4.0
ש3627	6032.0	+3.0
ק־210 תשואה 2.49%		
ש3628	5560.0	+3.0
ש3629	5210.0	+5.0
ש3630	4926.0	+2.0
ק־211 תשואה 2.54%		
ש3631	4605.0	+3.0
ש3632	4337.0	+3.0
ש3633	4097.0	+2.0
ק־212 תשואה 2.56%		
3634	3605.0	+2.0
ש3635	3410.0	+2.0
ש3636	3284.0	+2.0
ק־213 תשואה 2.59%		
ש3637	3079.0	+2.0
ש3638	2867.0	+2.0
ש3639	2625.0	+2.0
ק־214 תשואה 2.65%		
ש3640	2154.0	−19.0
ש3641	1867.0	−17.0
ק־215 תשואה 2.45%		
3642	* 1691.0	+12.0
ש3643	* 1497.0	+10.0
ק־216 תשואה 2.49%		
3644	* 1337.0	+10.0
3645	* 1206.0	+10.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק־251 תשואה 4.12%		
3701	949.1	+5.4
ק־232 תשואה 4.10%		
3702	727.3	+18.8
ק־233 תשואה 4.57%		
3703	624.2	−12.3
3704	554.2	−10.6
ק־251 תשואה 4.39%		
3751	293.5	+4.1
ק־252 תשואה 4.26%		
3752	115.5	+2.6
3753	110.9	+2.5
ק־253 תשואה 4.64%		
3754	100.7	−.3
3755	96.9	−.2
3756	93.4	−.3
3757	91.6	−.2
3758	89.8	−.2
3759	89.4	−.2
3760	86.1	−.3
3761	86.1	−.3
ק־271 תשואה 4.61%		
3826	101.8	−.4
3827	99.8	−.4
3828	96.3	−.4
3829	94.4	−.4
3830	92.5	−.4
3831	92.2	−.3
3832	90.8	−.4
3853	88.8	−.4
ק־290 תשואה 4.20%		
3901	107.1	+.1
3902	101.9	+.1
3903	97.0	
3904	101.0	
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3118	— הפסקת מסחר —	
4%–6%–7% מלווה פיתוח חובה (80% הצמדה)		
ש3201	203800.0	−500.0
ש3202	200000.0	
ש3203	200000.0	
ש3204	197200.0	+2000.0
ש3205	197250.0	
ש3206	193000.0	
ש3210	186100.0	
ש3211	188001.0	
ש3212	179900.0	−402.0
ש3213	171400.0	−4000.0
ש3214	179372.0	
6%		
ש3501	170500.0	
ש3502	164700.0	+100.0
ש3503	ק166760.0	+4856.0
ש3504	146764.0	
ש3505	146054.0	
7%		
ש3521	140200.0	−2000.0
ש3522	136100.0	
ש3523	128100.0	
ש3524	126000.0	−1900.0
ש3525	128647.0	
ש3526	124800.0	
ש3527	122500.0	
ש3528	118800.0	
ש3529	118700.0	
ק־704 תשואה 2.76%		
ש3530	116551.0	+62.0
ש3531	116290.0	+62.0
ש3532	112886.0	+60.0
ש3533	112754.0	+60.0
ש3534	106344.0	+57.0
ק־705 תשואה 2.76%		
ש3535	106506.0	+56.0
ש3539	100348.0	+46.0
ק־706 תשואה 2.69%		
ש3536	106531.0	+37.0
ש3537	106417.0	+36.0
ש3538	100166.0	+34.0
ש3540	100008.0	+25.0
ש3541	96627.0	+25.0
ש3542	100759.0	+33.0
ש3543	95853.0	+32.0
ק־707 תשואה 2.68%		
ש3544	96022.0	+50.0
ש3546	93682.0	+49.0
ש3547	93481.0	+49.0
ש3548	93381.0	+49.0
ש3550	88520.0	+46.0
ש3551	88189.0	+47.0
ק־708 תשואה 2.78%		
ש3545	93244.0	+49.0
ש3549	88180.0	+46.0
ש3552	80882.0	+43.0
ש3554	80742.0	+42.0
ש3555	80742.0	+42.0
ק־709 תשואה 2.96%		
ש3553	80126.0	+79.0
ש3571	69502.0	+72.0
ק־710 תשואה 2.72%		
ש3556	77853.0	+41.0
ש3558	76966.0	+40.0
ש3559	74248.0	+40.0
ש3560	70291.0	+37.0
ש3561	70102.0	+37.0
ק־711 תשואה 2.70%		
ש3557	77582.0	+113.0
ש3572	70586.0	+108.0
ק־712 תשואה 2.80%		
ש3573	70032.0	+178.0
ש3574	64579.0	+165.0
ש3577	64536.0	+168.0
ש3578	59625.0	+156.0
ק־713 תשואה 2.83%		
ש3575	64321.0	+230.0
ש3576	64148.0	+280.0
ש3579	59225.0	+218.0
ק־714 תשואה 2.78%		
ש3580	55204.0	+29.0
ש3581	50219.0	+27.0
ש3582	46325.0	+21.0
ש3583	44931.0	+24.0
ק־715 תשואה 2.80%		
ש3584	42719.0	+23.0
ש3585	40513.0	+21.0
ש3586	36696.0	+19.0
ש3588	36453.0	+20.0
ק־716 תשואה 2.82%		
ש3587	36768.0	+42.0
ש3591	33513.0	+39.0
ש3592	33477.0	+40.0
ש3593	33422.0	+39.0
ק־717 תשואה 2.75%		
ש3589	35519.0	+18.0
ש3594	31965.0	+17.0
ש3596	30557.0	+16.0
ש3597	30458.0	+16.0
ק־718 תשואה 2.86%		
ש3590	33277.0	−87.0
ש3595	31715.0	−86.0
ם 2	102.0	
ם 5	105.0	−1.5
בינמן 152	113.4	−.3
בינמן 160	105.5	+.1
ת·דן 2	104.0	
ם 82	106.9	
ם 85	106.8	+.7
ן 1	103.9	
5% מלווה פיתוח המדינה (בחירה כפולה צמודה)		
ש2001	137138.0	−500.0
ש2002	137000.0	
ש2003	131700.0	
ש2004	132700.0	−300.0
ש2005	124200.0	
ש2006	124200.0	
ש2007	121500.0	
ש2008	120700.0	
ש2009	122500.0	−360.0
ש2010	121400.0	
ש2011	119100.0	
ש2012	118000.0	
ש2013	119500.0	−300.0
ש2014	115700.0	
ש2015	114800.0	
ש2016	116900.0	−500.0
ק־108 תשואה 2.92%		
ש2017	113440.0	+156.0
ש2019	113171.0	+157.0
ש2020	109859.0	+153.0
ק־109 תשואה 2.91%		
ש2018	114114.0	+61.0
ש2021	110455.0	+59.0
ק־110 תשואה 2.90%		
ש2022	105515.0	+74.0
ק־111 תשואה 2.99%		
ש2023	104054.0	−187.0
ק־112 תשואה 2.65%		
ש2024	97860.0	+684.0
ש2027	94487.0	+598.0
ש2031	98246.0	+607.0
ק־113 תשואה 2.70%		
ש2025	98504.0	+610.0
ש2026	97988.0	+613.0
ק־114 תשואה 2.09%		
ש2028	99080.0	+1342.0
ש2030	94380.0	+1328.0
ק־115 תשואה 2.67%		
ש2029	92522.0	+234.0
ש2033	85269.0	+228.0
ש2035	78329.0	+216.0
ק־116 תשואה 2.96%		
ש2032	90147.0	−602.0
ש2034	85163.0	−590.0
ש2036	78173.0	−565.0
ק־117 תשואה 1.44%		
ש2037	76597.0	+35.0
ש2052	64525.0	+32.0
ק־118 תשואה 2.79%		
ש2038	74758.0	+39.0
ש2040	71974.0	+38.0
2051	68098.0	+36.0
ק־119 תשואה 2.68%		
ש2039	71707.0	+38.0
ש2041	67888.0	+36.0
ק־120 תשואה 2.95%		
ש2053	62460.0	+34.0
ק־121 תשואה 2.56%		
ש2054	57094.0	+31.0
ש2056	53583.0	+28.0
ש2058	48753.0	26.0
ש2060	44981.0	21.0
ק־122 תשואה 2.41%		
ש2055	58503.0	48.0
ש2057	54154.0	47.0
ש2059	49251.0	48.0
ק־123א תשואה 1.75%		
ש2061	36181.0	18.0
ק־123ב תשואה 1.25%		
ש2062	33591.0	17.0
ק־123ג תשואה 1.92%		
ש2063	31337.0	21.0
דולריים		
ם 18	105.6	+3.1
ם 19	102.2	−.6
ם 20	98.7	+1.5
ם 21	101.5	−.8
ם 22	102.3	11/86
ם 23	89.1	−2.8
23 פריון	100.0	+.8
ש24	87.6	
ש25	88.0	−.6
ש26	91.2	+.8
ש27	87.7	−.2
ש28	89.9	−.4
ש29	* 86.9	−2.7
ש30	96.5	+1.0
ש31	97.0	
תית 15	89.5	11/86
32	89.0	−.5
33	* 91.7	−.2
2	90.4	11/86
34 פר"ג	100.0	
35 פר"ג	105.2	11/86
36 פר"ג	102.2	
אגרות חוב בנקי מהתמלה במט"ח		
אמפל ם	100.0	08/86
וקם ש	87.6	
ישראל 11 ש	96.6	10/86
ישראל 12 ש	97.1	09/86
ישראל 13 ש	97.8	10/86
ישראל 14 ש	98.0	09/86
מניב 24 ש	85.9	09/86
מניב 25 ש	84.9	10/86
מניב 26 ש	84.9	09/86
מניב 28 ש	84.8	09/86
מניב 30 ש	85.7	09/86
ה מיסון 1	89.5	11/86
אגרות חוב צמודות לדולר		
ק־601 תשואה 9.23%		
סר' 2501	155.7	+.5
סר' 2502	152.9	+.5
סר' 2503	148.0	+.5
ק־602 תשואה 8.65%		
סר' 2504	147.7	+.9
סר' 2505	142.0	+.9
ק־603 תשואה 9.50%		
סר' 2506	136.5	−.3
סר' 2507	131.7	−.3
ק־604 תשואה 7.50%		
סר' 2508	98.2	+.3
ישראלי־צמוד דולר ריבית קבועה		
ק־901 תשואה 9.79%		
7001	229.7	+3.3
7002	222.6	+3.2
ק־902 תשואה 9.80%		
7003	217.8	+3.0
7004	199.9	+4.8
ק־903 תשואה 9.75%		
7005	183.0	−.9
ק־904 תשואה 9.78%		
7006	172.2	+.6
ק־905 תשואה 9.77%		
7007	160.5	+.6
7008	152.4	+.5
ק־906 תשואה 9.72%		
7009	147.7	−.1
ק־907 תשואה 9.77%		
7010	139.5	−.5
ק־908 תשואה 9.75%		
7011	131.9	+.6
7012	127.2	+.6
ק־909 תשואה 9.62%		
7013	120.6	+1.1
ק־910 תשואה 9.63%		
7014	108.3	+.9
ק־911 תשואה 9.80%		
7015	89.4	−.7
7016	88.5	−.8
7017	90.6	−.8
7018	90.4	−.8
7019	90.8	−.7
7020	90.6	−.8
7021	89.7	−.8
7022	89.4	−.8
ק־951 תשואה 9.79%		
7201	87.4	−1.3
7202	85.8	−1.3
7203	85.5	−1.3
7204	85.9	−1.3
7205	86.0	−1.3
ישראלי־צמוד דולר ריבית משתנה		
ק־801 תשואה 2.50%		
ש6101	12563.0	[illegible]
ק־802 תשואה 4.45%		
ש6102	6811.0	−82.0
ק־803 תשואה 4.52%		
ש6103	6086.0	−92.0
ק־804 תשואה 4.45%		
ש6104	5606.0	+17.0
ש6105	5363.0	+15.0
ק־805 תשואה 4.30%		
ש6106	5236.0	+12.0
ש6107	5059.0	+11.0
ק־806 תשואה 4.47%		
ש6108	3561.0	+4.0
ש6109	3483.0	+5.0
ש6110	3343.0	+6.0
ק־807 תשואה 4.90%		
ש6111	2695.0	+3.0
ש6112	2613.0	+8.0
ק־808 תשואה 4.95%		
ש6113	1770.0	+1.0
ק־821 תשואה 5.00%		
ש6151	717.7	+2.1
ש6152	687.1	+1.9
ק־822 תשואה 5.00%		
ש6153	597.1	+1.7
ש6154	584.2	+1.5
ק־823 תשואה 4.84%		
ש6155	384.0	+1.1
ק־824 תשואה 4.97%		
ש6156	308.1	−1.5
ק־825 תשואה 5.00%		
ש6157	228.6	+.6
ש6158	216.5	+.6
ק־826 תשואה 4.98%		
6159	185.5	+2.5
ק־827 תשואה 4.90%		
6160	173.9	+1.6
6161	167.8	+1.7
ק־828 תשואה 4.90%		
6162	151.5	+.5
ק־829 תשואה 4.90%		
6163	140.7	−.2
6164	135.2	−.3
ק־830 תשואה 4.90%		
6165	127.1	−.2
ק־831 תשואה 4.98%		
6166	120.2	+.3
6167	117.5	+.3
6168	115.7	+.4
ק־832 תשואה 5.00%		
סד' 6169	107.5	−.5
ק־833 תשואה 5.02%		

שערי מטבע חוץ ביום 12.11.86

סל 1.4985 — דולר יציג 1.4976

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.004	1.46	1.532	1.46	1.52	1.46	1.53	1.4882	1.5068	1.4887	1.5073	1.4877	1.5064	1.4976
1 מארק גרמני	+0.007	0.72	0.76	0.72	0.76	0.72	0.76	0.7356	0.7448	0.7362	0.7454	0.7346	0.7439	0.7389
1 ליש"ט	−0.012	2.08	2.18	2.09	2.19	2.08	2.18	2.1222	2.1487	2.1277	2.1542	2.1229	2.1496	2.1548
1 פרנק צרפתי	+0.002	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2249	0.2277	0.2246	0.2274	0.2249	0.2277	0.2260
100 ינים יפאניים	+0.010	0.91	0.95	0.91	0.95	0.90	0.95	0.9243	0.9359	0.9232	0.9347	0.9226	0.9342	0.9287
1 גולדן הולנדי	+0.006	0.64	0.67	0.64	0.67	0.63	0.67	0.6507	0.6589	0.6511	0.6592	0.6499	0.6581	0.6538
1 פרנק שוויצרי	+0.007	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8879	0.8990	0.8873	0.8984	0.8863	0.8974	0.8911
1 כתר שוודי	+0.001	0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2142	0.2169	0.2145	0.2172	0.2144	0.2171	0.2156
1 כתר נורבגי	+0.001	0.20	0.21	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1991	0.2016	0.1991	0.2016	0.1990	0.2015	0.2003
1 כתר דני	+0.002	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1945	0.1970	0.1949	0.1973	0.1944	0.1969	0.1958
1 מארק פיני	+0.002	0.30	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3017	0.3054	0.3018	0.3056	0.3014	0.3052	0.3036
1 דולר קנדי	+0.004	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0741	1.0875	1.0735	1.0869	1.0738	1.0873	1.0807
1 דולר אוסטרלי	+0.003	0.90	0.99	0.93	1.00	0.93	1.00	0.9591	0.9711	0.9597	0.9717	0.9589	0.9710	0.9655
1 ראנד דרא"פ	+0.004	0.43	0.52	0.40	0.67	0.45	0.62	0.6593	0.6675	0.6607	0.6689	0.6598	0.6681	0.6646
10 פרנקים בלגיים	+0.004	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3517	0.3561	0.3543	0.3588	0.3537	0.3581	0.3557
10 שילינגים אוסטריים	+0.010	1.02	1.07	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0456	1.0567	1.0459	1.0570	1.0448	1.0571	1.0502
1000 לירטות איטלקיות	+0.009	1.04	1.10	1.04	1.11	1.04	1.11	1.0626	1.0759	1.0607	1.0739	1.0641	1.0775	1.0681
1 "סל" (ECU)	+0.012	—	—	—	—	—	—	1.5325	1.5517	1.5352	1.5543	—	—	1.5414
1 דינר ירדני	+0.012	4.08	4.33	4.12	4.38	4.12	4.36	—	—	—	—	—	—	4.2382
10 לירות לבנוניות	+0.001	—	—	0.26	0.28	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.2908
1 לירה מצרית	+0.002	0.76	0.81	0.75	0.80	0.74	0.80	—	—	—	—	—	—	0.7862

שר הכלכלה יבקש דיון במליאת הממשלה בעתיד „מנועי בית שמש"

מאת שלמה קרמר

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקובי יבקש, ככל הנראה, דיון במליאת הממשלה, בהחלטת ועדת השרים הכלכליים בעניין מנועי בית שמש. השר יעקובי והשר משה ארנס היו הנציגים בצוות שרים מצומצם, שעסק בנושא. ובמסגרת זו הביעו שני השרים את תמיכתם בהמשך קיומו של המפעל.

ההחלטה בדבר מינוי כונס נכסים למפעל מנועי בית שמש התקבלה אתמול למרות בקשת שרים שהעניין כולו יועבר לדיון במליאת הממשלה. שר האוצר משה נסים היה נחוש בדעתו לקבל החלטה על מינוי כונס נכסים למפעל, החלטה שמשמעותה המעשית תהיה פרישת החברה האמריקאית פראט־אנד־ויטני מהשותפות במפעל. שר הבטחון, יצחק רבין תמך נחרצות בהחלטת שר האוצר מאחר שאינו מוכן להמשיך לשאת בנטל קיום המפעל מתקציב הבטחון.

על פי הערכת גורמים כלכליים בכירים, סיכויי המפעל להמשיך ולהתקיים קלושים לאחר יציאת השותפים האמריקאים.

האלטרנטיבה היחידה לסגירת המפעל היא, כנראה, שהתעשיה האווירית תמשיך לקיימו, אך גם במקרה זה יפרשו השותפים האמריקאים, המתנגדים לשותפות עם חברה ממשלתית.

מפעל מנועי בית שמש חייב לבנקים כ־65 מיליון דולר ורק 11 מליון דולר מתוך זה הם בערבות הממשלה.

על פי החלטת ועדת השרים הוקצב לשר האוצר ולשר הבטחון חודש ימים על מנת לדווח לוועדה מה הם סיכויי המפעל להתקיים, לאחר שכונס הנכסים יבחן וילמד את האפשרויות הקיימות להמשך הפעלתו או לסגירתו הסופית.

בעקבות ויתור האוצר למשרד החינוך:

פחתו הסיכויים שהמשרדים יבצעו את קיצוץ התקציבים הנדרש השנה

החזר המימון המלא למערכת החינוך, אך תכנית קיצוצים מוסכמת של 100 מיליון שקל — אין. הסיכוי לביצוע קיצוץ של 300 על 500 מיליון שקל בשנה הבאה — קלוש.

מאת שלמה קרמר

משרדי הממשלה יתנגדו לביצוע הקיצוץ הנדרש על פי החלטת הממשלה וזאת על רקע ויתורו של האוצר על הקיצוץ במערכת החינוך בשנה זו. כך מעריכים כלכלנים בכירים במשרד האוצר ובמשרדים הממשלתיים האחרים.

הסיכום שהושג בין האוצר ומשרד החינוך, הביא לביטול הסנקציה כלפי משרד החינוך, סנקציה שהוטלה בדרך של קיצוץ שוטף בשיעור של כ־8 אחוזים במימון למשרד. מטרת קיצוץ המימון למשרדים, היתה לזרז את המשרדים להגיע לתכנית קיצוצים מוסכמת. משלא הושגה הסכמה, קוצץ המימון באופן חד־צדדי. התוצאה הסופית של המו"מ בין האוצר לבין משרד החינוך היא, שהמימון המלא למערכת החזור ותכנית קיצוצים מוסכמת של 101 מיליון ש"ח — אין.

משרד החינוך התחייב אמנם להגיש תכנית קיצוצים, אך על פי הערכות לא קיים היום כל לחץ על המשרד לעשות כן במהלך שנה זו והתוצאה הסופית, שהקיצוץ יועבר לשנה הבאה.

הקיצוץ בשנה הבאה בתקציב המדינה אמור להיות בסדר גודל של 300 עד 500 מיליון ש"ח, מעבר לקיצוץ בסך כ־300 מיליון ש"ח ב־1986. בשלב זה נראים הסיכויים לביצוע הקיצוץ הקיים, קלושים ביותר, שלא לדבר כלל על קיצוץ נוסף בשנה הבאה.

ההערכות היו שהאוצר יסתפק בקיצוץ בסך 300 מיליון ש"ח עליו כבר נתקבלה החלטת הממשלה וכי דרישתו לקיצוץ נוסף נועדה להשגת הסכום הראשוני, אך גם הישג זה מוטל כיום בספק.

דחיית הקיצוץ מרופפת את אחיזת העוגן הנומינלי של התכנית הכלכלית ועשויה להוביל להפשרת שערי החליפין של סל המטבעות ובכניסה למסלול של פיחותים, לשמירת רווחיות היצוא ולמיתון הגידול בצריכה הפרטית ובמיוחד ביבוא.

מעבר זה יהיה צורך בהסכמה עם ההסתדרות לשחיקת ההכנסה הפנויה של העובדים במשק כדי למנוע התחדשות המגמות האינפלציוניות.

הויתור שנעשה למערכת החינוך מבשר, אי־ביצוע החלטות כלכליות ותחילת תהליך מסוכן של חזרה לאי־יציבות, והאוצר מודאגים.

בנקים וכספים/יואב יצחק

סוף שנת המס — החלה התחרות על כספי העמיתים בקופות הגמל

הבנקים נערכים לעידוד החיסכון בקופות הגמל שבניהולם בעקבות הקדמת סוף שנת המס 1986 ל־31 לדצמבר.

בנק לאומי כבר הודיע על מתן הלוואות בתנאים מועדפים לעמיתי קופות הגמל, שיבקשו לנצל את מלוא ההטבות במס, שמעניק משרד האוצר. עבור שנת המס 1981. ההלוואה תנתן לצורך הפקדה בקופות הגמל עד סכום של 2100 ש"ח, בריבית מועדפת של 37 אחוז לשנה (PRIME+18%), לסילוק ב־10 תשלומים חדשיים, בנוסף לזכות העמית לקבל הלוואה במסגרת חברותו בקופת הגמל.

עידוד החיסכון המאסיבי בקופות הגמל, נערך מידי שנה בחודשים פברואר — מרץ. אלא שהשנה בעקבות הקדמת שנת המס לחודש דצמבר (במקום מרץ), החלו הבנקים להערך אחרת ולפתוח כבר עתה במבצעים לעידוד החיסכון בקופות הגמל.

יצויין, כי עם בלימת האינפלציה חלה ירידה ברמת החיסכון של הציבור והתבטא בעיקר בתוכניות החיסכון הצמודות למדד ולדולר. לעומת זאת עולה מדיווחי מנהלי קופות הגמל כי שיעור החיסכון בקופות הגמל — נשמר ואף עלה. לדעת מנהלי הקופות האטרקטיביות היחסית של החסכון בקופות גמל נובעת מאופי החיסכון המורכב מהפקדות חודשיות קטנות.

תשלום היטל רכב בתכנית „ויזה עדיף"

חברת כ.א.ל, מנפיקת כרטיס האשראי „ויזה" עבור קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט, מאפשרת ללקוחותיה לשלם גם את היטל הרכב באמצעות תוכנית האשראי „ויזה עדיף" בתנאי התשלומים החודשיים של התוכנית, ולהנות ממלוא הנחת המזומן בשיעור 15% ותשלומים בריבית מועדפת.

הבינלאומי — היחיד שיישם המלצות ועדת „גבאי"

הבנק הבינלאומי הוא היחיד מבין חמשת הבנקים הגדולים, אשר מילא אחר המלצות ועדת גבאי וועדת בייסקי — בעניין הייעוץ במניות כלשונם.

ועדת גבאי המליצה, כזכור, להוציא את הייעוץ במניות מידי הבנקים המסחריים, תוך כמה שנים ובהדרגה. ועדת בייסקי החמירה יותר, והמליצה להוציא להלוטין, כבר עתה, את הייעוץ מהבנקים המסחריים — נוכח ניגודי האינטרסים, הקיימים גם כיום.

בינתיים הוציאה המפקחת על הבנקים, גליה מאור, הוראות חדשות בנוגע לייעוץ, שנכנסו לתוקפם ב־11 בנובמבר. ארבעת הבנקים האחרים התלבטו בניסיון לגשר בין רצונם לשמור על חלקם בפעילות הפיננסית לבין הצורך להתאים עצמם להוראות החדשות, ועל אף המלצות ועדת גבאי ו„בייסקי", החליטו לבסוף להשאיר אצלם את הייעוץ במניות. יוצא מן הכלל הוא הבנק הבינלאומי, שקיבל החלטה לא לעסוק כלל בייעוץ במניות חופשיות.

„הדר" — תוקם ועדה למניעת ניגוד אינטרסים

בקשת חברת הביטוח „הדר" לגייס הון בבורסה, תידון בשבוע הבא בישיבת וועדת ההשקעות של הבורסה.

בקשת חברת „הדר" לא היתה נתקלת בעיכובים כלשהם לולא ניגודי האינטרסים העלולים להיות בינה לבין חברת האם, הפניקס, המחזיקה ב־79% ממניות השליטה בחברה.

לדעת אחדים מחברי ועדת ניירות ערך של הבורסה, יש להבטיח את החברה מפני ניגודי אינטרסים — הואיל וגם חברת הפניקס עוסקת בביטוח. מנהלי הדר מודעים היטב לרגישות הציבורית בעניין זה, והסכימו להקמת ועדה חיצונית, בה ישבו דירקטורים חיצוניים. ועדה זו תוסמך לאשר או לדחות עיסקות שיתבצעו בעתיד עם בעלי עניין.

חברות ישראליות יבצעו עבודות הבניה והתשתית של „קול אמריקה"

המוסד המאוחד לענף הבניה דורש פירסום מכרזים לגבי כל עבודות הבניה והתשתית והפסקת הביצוע העצמי של החברות והתאגידים הממשלתיים. מבקשים שיתופם בפרויקט כוח המשימה

מאת סופרת „דבר"

חברות בניה ישראליות יקימו ויבצעו את עבודות התשתית של הנחת השידור של „קול אמריקה", זאת בתנאי שהן רשומות כחוק בפנקס הקבלנים במשרד השיכון והבינוי ומעסיקות עובדים ישראליים בעלי סיווג בטחוני מתאים — זאת הבהיר תא"ל (מיל) ראובן ירדור, ראש מינהלת הפרוייקט, למנכ"ל המוסד המאוחד לענף הבניה, יוסף ארבל.

ירדור מסר כי אין כל קשיים במו"מ בין משרד התקשורת לבין הנציגים האמריקאים של „קול אמריקה" לגבי העסקת חברות ישראליות. והחברות הישראליות יוכלו לבצע את הפרויקט. מעריכים את היקף הבניה והתשתית בעשרות מיליוני דולרים, אשר יכולים לשמש תנופה לפעילות הענף.

הבהרותיו של ירדור נדרשו לאחר שראשי המוסד המאוחד לענף הבניה הביעו חשש כי אם לא יסכימו שעבודות ההקמה ימסרו לחברות זרות, כפי שהיה בהקמת שדות התעופה הצבאיים בנגב. לדבריהם, ענף הבניה מצוי כיום במשבר חמור ביותר וחלק ניכר מהציוד היקר שלו מושבת כתוצר מחוסר העסוקה. ראשי הענף טענו, כי לחברות הישראליות יש נסיון עשיר שנים בהקמת פרוייקטים מסוג זה.

שיתוף בכוח המשימה

לאחרונה, פנה מנכ"ל המוסד המאוחד לבניה, יוסי ארבל למנכ"ל כוח המשימה, אהוד גרא, והציע שיתוף נציגי ענף הבנייה והתשתית בפרוייקט במגמה לקדם פרוייקטים בארץ ובחו"ל. לדבריו, הגיע ענף הבנייה והתשתית להשגים בקנה מידה בינלאומי בתכנון, בפיתוח, ובבניית פרויקטים ברחבי העולם, וגיבוי של כוח המשימה יאפשר לגייס משקיעים לישראל לביצוע עבודות תשתית ללא מימון ממשלתי.

דוגמא, לפרוייקטים כאלה הם פרויקט מסילת הרכבת לאילת, פרויקט רכבת הפרברים, ונתיבי איילון.

תחרות חברות ממשלתיות

ענף הבניה והתשתית, המקיף כ־120 אלף עובדים בבנייה ובתעשיית הבנייה מצוי כיום במשבר מתמשך כאשר היקף הבניה בארץ צומצם מ־4 מיליון מ"ר לכמיליון מ"ר, עקב צמצום הזמנות ממשלתיות לרבות הזמנות משרד הבטחון.

בחודשים האחרונים טוענים ראשי המוסד לבניה, החלו חברות ותאגידים ממשלתיים להתחרות על עבודות, וגורמים בכך להעמקת המשבר ולפיטורי אלפי עובדים.

הנהלת המוסד המאוחד לענף הבניה החליטה לערוך בדיקה מקיפה ויסודית על היקף עבודות הבניה ועבודות התשתית המבוצעות בידי חברות ותאגידים ממשלתיים דוגמת מע"צ, שיכון ופיתוח, משרד הבטחון, קק"ל, ומקורות. מנכ"ל המוסד המאוחד לענף הבניה יוסי ארבל פנה לראשי חברות בניה ותשתית בכל רחבי הארץ וביקשם למסור מידע על היקף ערך וכספי של פרויקטים המבוצעים ע"י הגורמים הממשלתיים.

הסקר ישמש בידי הקבלנים להוכיח, שדווקא בתקופה של משבר קשה העובר על הענף, הממשלה גוזלת עבודות בהקפים הולכים וגדלים ובכך מחריפה את המשבר, וגורמת לפיטוריהם של אלפי עובדים.

הנהלת המוסד המאוחד לענף הבניה מתכוונת להעביר את ממצאי הסקר לכל שרי הממשלה, חברי ועדת הכספים, הכלכלה, וביקורת המדינה של הכנסת, ולדרוש שכל עבודות הבניה והתשתית יבוצעו אך ורק לאחר פרסום מכרזים פומביים בהם יוכלו להשתתף גם הקבלנים הפרטיים. אין כל ספק, טוענת ההנהלה, שביכולתם של הקבלנים הפרטיים לזכות ברוב המכרזים ולבצע את העבודות בעלות נמוכה יותר, ובכך לחסוך מיליוני ש"ח לממשלה.

ציוד בשווי מאות מיליוני דולר — מושבת

בימים אלה עומד המוסד המאוחד לענף הבניה להשלים סקר מקיף של כל הציוד המכני הכבד הנמצא בארץ. הסקר נערך באמצעות חברת חשב. אחד הממצאים העיקריים העולה מן הסקר הוא, שמעל ל־50% מהציוד, המוערך במאות מיליוני דולרים, עומד מובטל כתוצאה מהמחסור בעבודות.

לדעת ראשי הבניה והתשתית, במקום שהממשלה תעסוק בהזרמת כספים לחברות בניה ותשתית במצוקה, עליה לאפשר, שכל עבודות הבניה והתשתית יבוצעו ע"י החברות הפרטיות, ובכך יימנע הצורך בסיוע הכספי לרבות מהחברות שבמצוקה.

קו־אופ משקיעה 14 מיליון דולר במתקנים חדשים ב־1986 — 1987

שבועיים „כחול־לבן" בחנויות הרשת מהרים תשובה לגידול יבוא מוצרי צריכה בחודשים האחרונים.

מאת סופרת „דבר"

הגידול ביבוא ב־24 אחוז וביבוא מוצרי הצריכה ב־62 אחוז בעשרת החודשים הראשונים של 1986 בהשוואה לאשתקד, כאשר התעשיה הישראלית מצויה במשבר, ורשתות שיווק שונות עורכות „שבועות יבוא" לעידוד הצריכה, הביא את חברת העובדים ואת התאחדות התעשיינים לפעולה משותפת. מנכ"ל רשת קו־אופ הריבוע הכחול, בני גאון, נענה לפניית חברת העובדים ומטה כחול־לבן בהתאחדות התעשיינים ויזם מבצע לעידוד קניית מתוצרת התעשייה הישראלית, שבועיים כחול־לבן והנערכים ברשת הקו־אופ בשבועיים הקרובים.

מודעות לבעיות הכלכלה, עולה מסתבר, בקנה אחד עם עסקים טובים. רשת הקו־אופ הצליחה השנה לבצע התרחבות עסקית, ולהשקיע בארבעה פרויקטים חדשים ובו בזמן לסיים את שנת הפעילות ברווח ולהכניס לכל אחד מ־4000 עובדי הרשת מענק רווחים.

רשת קו־אופ השקיעה השנה 8 מיליון דולר בהקמת חנויות היפר באשקלון, בת ים וגם ציונה, וכן בהיפר־היפר בתל־אביב.

תכנית ההשקעה ל־1987 כוללת פתיחה של שלושה מתקני היפר בראשון לציון, בסביון ובקניון נתניה בהשקעה כוללת של 6 מיליון דולר. מתקנים אלו יוספו ל־130 המתקנים שמפעילה הרשת כיום.

היקף הפעילות השנה הסתכם ב־300 מיליון דולר, המהווה כ־30 אחוז מכלל שיווק המזון המאורגן.

במהלך מבצע שבועיים כחול־לבן, ינתנו בחנויות הרשת הנחות על מוצרי החברות המשתתפות, שיגיעו עד 25 אחוזים.

כ־200 נציגי חברות ואנשי עסקים בארה"ב ישתתפו בשבוע המסחר

היצוא הישראלי לארה"ב ב־9 החודשים הראשונים של השנה הגיע ל־1.6 מיליארד דולר

מאת משה גבע

כ־200 נציגי חברות ואנשי עסקים מארה"ב וכ־400 נציגי חברות ישראליות ישתתפו בשבוע המסחר הישראלי־אמריקאי שייפתח ביום א' הקרוב.

בין החברות הרב־לאומיות שנציגיהן ישתתפו יהיו נשיא פפסיקו (חברה בת של פפסי־קולה) בצירוף הבורסה האמריקאית לניירות ערך, נציגי בל הליקופטרים, ג'נרל מוטורס, מרטין מריטה, וישיי, סינגר AMC (חברת האם של בלומינגדיילס ורשתות יוקרה אחרות) ועוד.

אנשי ממשל בכירים, ביניהם השר למסחר חוץ, קלייטון יוטר, סגן שר המסחר, קלבנס בראון, עוזר שר ההגנה לענייני מו"פ ורכש, ד"ר ג'יי סקלי והמרכז הרכש של צבא ארה"ב באירופה קולונל ויין באונהאוער יגיעו לארץ לקראת שבוע המסחר.

במסגרת מזכר ההבנה בין שתי המדינות מקיה ישראל ליהנות משוק פוטנציאלי של למעלה מחצי מיליון קונים מקרב חיילי ארה"ב לבני משפחותיהם המצויים באירופה.

לקראת שבוע המסחר ריכזה לשכת המסחר ישראל־אמריקה הצעות עסקיות להשקעות ולהתקשרויות אחרות הפיצה אותן בין באי הכינוס. מלבד הרצאות וסמינרים יקיימו אנשי העסקים האמריקאים פגישות אישיות שתואמו מראש עם אנשי עסקים ישראלים.

היצוא הישראלי האזרחי של ישראל לארה"ב הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ־1.6 מיליארד דולר בהשוואה לכ־1.4 מיליארד באותה תקופת אשתקד — גידול של כ־11 אחוז. ואילו היבוא הסתכם באותה תקופה ב־1.3 מיליארד דולר. בהשוואה ל־1.2 מיליארד דולר אשתקד. נתונים אלה נמסרו אתמול ע"י ממלא מקום ראש לשכת המסחר ישראל אמריקה ע"ד אברהם בריה, לרגל פתיחת שבוע המסחר. נשיאת לשכת המסחר ישראל אמריקה תבחר ביום ראשון נשיא במקומו של אריה מקלף שסיים תקופת כהונה. בת שנתיים, וככל הנראה יהיה זה מנכ"ל י.ב.ב. יהושע מאור.

הדיונים בשבוע המסחר יעסקו באספקטים השונים של הסכם הסחר החופשי בין ארה"ב לישראל.

הקרן הדו־לאומית ישראל־ארה"ב אישרה שישה פרוייקטים חדשים

מאת סופרת „דבר"

שישה פרוייקטים חדשים במחקר ופיתוח בתחומי הכימיה, התוכנה והאלקטרוניקה, בהיקף של כ־5 מיליון דולר, המשותפים לחברות ישראליות ואמריקאיות אושרו ע"י מועצת המנהלים של הקרן הדו־לאומית למו"פ ישראל־ארה"ב.

ישראל מיוצגת בקרן ע"י המנכ"ל בפועל של משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי (יו"ר), מנכ"ל משרד האוצר עמנואל שרון, והמדען הראשי של משרד תמ"ס יגאל ארליך. ארה"ב תיוצג על־ידי ג'ין גינרופינט וד"ר קסל קסלר. במסגרת ההסכם בוצעה בימים אלה רוטציה ומעתה ישמש מר גינרופינט כיו"ר הקרן.

בליזובסקי ציין כי הקרן הדו־לאומית למחקר ופיתוח המשמשת כמנוף להגברת היצוא של מוצרים מתוחכמים מישראל, אמורה לשמש גם כאבן שואבת לחברות אמריקאיות להתקשרויות עם חברות ישראליות בתחום המחקר והפתוח. עד כה יצרו כ־70 חברות אמריקאיות קשר ראשוני עם השוק הישראלי, ו־34 חברות אמריקאיות הקימו חברות־בנות בישראל כתוצאה מעבודת הקרן.

מנכ"ל הקרן הדו־לאומית אמריקה־ישראל ד"ר מלבסקי מסר כי מאז נוסדה הקרן אושרו 135 פרויקטים משותפים ישראליים אמריקאיים, אשר מתוכם הניבו מכירות — 54 פרויקטים. 12 מהפרוייקטים בסכום של למעלה מ־5 מיליון דולר ו־2 פרויקטים בסכום העולה על 60 מיליון דולר. סה"כ היצוא של מוצרים שפותחו באמצעות מענקים של הקרן הדו־לאומית מסתכמים בכ־240 מיליון דולר. מהמכירות הללו קיבלה הקרן, עד היום, תגמולים בסך של 2.5 מיליון דולר, בהם היא משתמשת למימון פרויקטים נוספים.

18 עסקות יצוא מוצרי תעשיה מישראל למצרים נחתמו לאחרונה

מאת סופרת „דבר"

שלטונות מצרים אישרו בשבועות האחרונים 20 בקשות לייבוא מוצרי תעשיה מישראל. כך אמר הנספח המסחרי בשגרירות ישראל בקהיר, יוסף שבו.

הרשיונות שאושרו באחרונה הם לייבוא מישראל של מוצרי אגרו־תעשיה, תשומות לחקלאות, ומוצרי תעשיה אחרים. המדובר בעסקות בהיקף של למעלה מ־2 מיליון דולר.

לדברי הנספח המסחרי של ישראל בקהיר ניכרת התענינות של גורמי תעשיה ומסחר במצרים בביתן הישראלי שיהיה ביריד קהיר בחודש מרס הקרוב. בביתן, המאורגן על־ידי משרד התעשיה והמסחר ומכון הייצוא, יוצגו מוצרי תעשיה, אגרו תעשיה, כימיקלים, חלקי חילוף לרכב ועוד.

שבו מציין כי שלטונות מצרים מגלים פתיחות גדולה יותר לקשרים כלכליים מישראל ויזמים מצריים החלו להתעניין באפשרויות הטמונות בקשרים אלה.

מנכ"ל אפריקה־ישראל:

מדיניות הממשלה תגרום להפסקת בניית פראקים תעשייתיים למדע

מאת יואב יצחק

ממשלת ישראל אינה מסייעת להקמה ולפיתוח של פארקים תעשייתיים. המסים הכבדים המוטלים על ההכנסות, ההוצאות הגדולות לתשלומי מסי ארנונה ומסים נוספים, מטילים בספק כדאיות השקעה בפארקים תעשייתיים. כך אמר שלמה גרופמן, מנכ"ל חברת אפריקה ישראל.

גרופמן שדיבר במסיבת עיתונאים שנערכה בתל־אביב לרגל הנחת אבן הפינה למרכז השירותים של קרית וייצמן, ציין כי חברת אפריקה ישראל השקעות יזמה את הפרויקט מתוך אמונה בפוטנציאל הגלום בתעשיות עתירות הידע, אולם מדיניות הממשלה עלולה לגרום להפסקת בניית פארקים למפעלים עתירי טכנולוגיה.

גרופמן התריע על רמת המיסוי בפני האוצר, אולם עד כה לא מצא אוזן קשבת. לדבריו, הממשלה אינה מעניקה לפארקים תעשייתיים הטבות הניתנות לפרוייקטים דומים, המוקמים באזורי פיתוח. ההשקעה בפרוייקטים החדשים היא לפיכך בלתי כדאית מבחינה כלכלית, ויקשה בעתיד לשכנע משקיעים זרים להשתתף בהם.

גרופמן הוסיף, כי אפריקה ישראל תבנה בנס־ציונה פארק תעשייתי נוסף, בשטח של 9,000 מ"ר שיכלול 20־30 מפעלים. הקבלן לפרוייקט תהיה רג'ה־סיבוס, חברת הבניה של אפריקה ישראל. בשלב ראשון ייבנו 4 קומות, בשטח של 5,000 מ"ר. בשלב שני יוקמו 4 קומות נוספים בשטח של 4,000 מ"ר. מימון הפרוייקט יהיה מהכספים שגוייסו בדרום אפריקה, וממקורות עצמיים. גרופמן הדגיש, כי חלקים מהפרוייקט יושכרו ליזמים שיוכיחו כי למוצריהם פוטנציאל גידול, עפ"י בחינה של כל פרויקט לגופו.

גרופמן ציין שלאחרונה גדל המחסור בקרנות ההון הנדרשים למפעלים קטנים ובינוניים למעבר משלבי פיתוח לשלבי ייצור ושיווק. החברות להקמת מבנים לתעשיות עתירות מדע פעלו בעבר להקלת מצוקת התעשיות, על־ידי יצירת תשתית המבנים בהם תעשיות אלו יכלו לפעול. ממשלת ישראל ראתה בתעשיות זו צורך חיוני ובאה לעזרת החברות אם בדרך של מענקי תשתית או בדרך של הכרה במסגרת החוק לעידוד השקעות הון.

בשנים האחרונות חלה שחיקה מתמדת בעזרת הממשלה, וכתוצאה מכך מקטינות החברות את הבניה לצרכי תעשיות עתירות הידע. בכדי לאפשר לתעשיות אלו ומיגנות סבירה של שטחים בנויים בעתיד חייבת הממשלה לשנות את מדיניותה, לשפר את התנאים למקימי בנינים לתעשיות עתירות מדע, ולהקטין את שעורי מס ההכנסה המוטלים על הכנסות מנכסים מושכרים, המגיעים כיום עד ל־80%.

אתמול התקיים טקס הנחת אבן הפינה של מרכז השירותים של קרית וייצמן שייקרא ע"ש עמוס דה שליט. ההשקעה בבנין מגיעה ל־5 מיליון דולר והוא יוסיף 9000 מ"ר, לשטח הבנוי של 50,000 מ"ר בפארק התעשיה ליד מכון וייצמן, בו פועלים 30 מפעלים, המעסיקים 3000 עובדים. (ראה ידיעה נפרדת).

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	08—03 בהיר
אמסטרדם	12—04 בהיר
בואנוס איירס	18—11 בהיר
הלסינקי	08—05 גשום
הונג קונג	22—19 מעונן
וינה	10—02 מעונן
לונדון	13—1 בהיר
טוקיו	15—09 בהיר
טורונטו	4—1— גשום
יוהנסבורג	24—12 בהיר
לוגנו	15—07 בהיר
ליסבון	15—14 גשום
מדריד	18—05 מעונן
מונטריאול	03—2 שלג
ניו יורק	07—03 מעונן
סאן פאולו	18—15 מעונן
פריס	17—11 מעונן
פרנקפורט	14—04 מעונן
ציריך	08—02 מעונן
ריו דה ז'נרו	28—15 מעונן
שטוקהולם	12—08 בהיר
שיקגו	07—01 בהיר

swissair

יד חיים ויצמן

ההרצאה השנתית ע"ש חיים ויצמן במדעי הרוח — 1986

תנתן ע"י

פרופ' אניטה שפירא

מאוניברסיטת תל־אביב

על הנושא:

הציונות והכוח

יו"ר: ד"ר ש. זלמן אברמוב

יו"ר יד חיים ויצמן

ביום שלישי, ט"ז בחשון תשמ"ז (18.11.86) בשעה 20.30, בבית התפוצות, אולם „בני ציון" אוניברסיטת תל־אביב. הציבור מוזמן.

„מכרז"

קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאים

מוצע למכירה

רכב פרטי פורד אסקורט

154,000 ק"מ מודל 1979

ניתן לבדוק את הרכב בעבודת מוטה במתחם בית המרכז החקלאי (בית כהן) שד' שאול המלך 8 ת"א טלפון: 257381 בין השעות 7.30 עד 13.00 לפנות לקומה 6 חדר 624.

הצעות יש להגיש עד תאריך 23.11.86 במעטפות סגורות עבור „מכרז" בצרוף המחאה בסך 10% מערכה, אין הקרן מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

מכוניות

וילות ובתים

דירות בשכירות

הצעות עבודה

מציעים עבודה

רוצים לקנות

רהיטים

ריפוי והרזיה

מכונות שטיפת כלים

נקיון ואחזקה

ציפוי אמבטיות

נרשמו לנישואין

שעורים

הכרזות

חיבה

ריפוי והרזיה

[illegible]

„לאופנת מיצי" דרוש מבקר טיב למתפרות חוץ טל. 03־210766.

[illegible]

من الأصل

ההסתדרות עשויה לדון מחדש בהחלטה על הפנסיה המוקדמת

התנגדות בקרב ועדי עובדים לשינוי שבוצע בחוקת ההסתדרות, המאפשר הוצאת עובד לפנסיה מוקדמת גם ללא אישור הוועד

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

ועדי עובדים במשק ההסתדרותי דורשים שהוועדה המרכזת תחזור בה מהחלטתה להכניס שינוי בחוקת עובדי מוסדות ההסתדרות. השינוי נועד להקל על ההנהלות להוציא עובדים לפנסיה מוקדמת.

הוצאת עובד לפנסיה מוקדמת היתה טעונה, עד כה, את הסכמתו של ועד העובדים. על פי השינוי בחוקה, די להנהלה לבוא „בעצה" עם הוועד לבצע זאת.

ועד עובדי הוועד־הפועל שיגר אתמול מכתב למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וליו"ר האגף למינהל וכוח אדם גדעון שגיא, שבו נאמר כי השינוי בחוקה „הינו תקדים המהווה פגיעה חמורה ביותר במעמדם של ועדי העובדים ובזכויות האלמנטריות של עובדים". יו"ר הוועד, בנימין אלבז דורש במכתב שהעניין ידון מחדש בוועדה המרכזת במגמה לבטל את השינוי שבוצע.

המזכיר הארצי של אירגון העובדים העיוורים בחברת „חירות" שבקונצרן „סולל בונה", יגאל גרינשטיין, שיגר פנייה למזכ"ל קיסר וליו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שבה הוא מוחה על כך שנושא הפרישה המוקדמת שהיה מעוגן בחוקת ההסתדרות בהסכמתו של ועד העובדים „שונה באופן מחפיר שלא היה לו תקדים בעבר". הוא מביע תמיהה על כך ש„החלטה כה גורלית התקבלה בוועדה המרכזת ללא שום התייעצות עם נציגים של ועדי עובדים". ברוח דומה התבטא אתמול יו"ר ועד עובדי „תנובה", משה שרהבני.

ארבעה חברים בוועדה המרכזת, העומדים בראש אירגוני עובדים, הביעו אמש הסתייגות מההחלטה לשנות את החוקה. יו"ר ועד הימאים הדירוגיים שלמה אביטן, אמר ל„דבר": „מוטב להרהר שנית ולהביא את העניין לדיון מחודש. במקרה כזה אצביע נגד שינוי הסעיף המחייב הסכמת הוועד לגבי הוצאת עובד לפנסיה מוקדמת". יו"ר ועד עובדי „כיתן־דימונה", חיים ליכטנברג, הוסיף: „כפי שנחוץ אישור הוועד כדי לקבל עובד למוסד, על אחת כמה וכמה יש לקבל את הסכמתו לגבי הוצאת עובד לפנסיה מוקדמת". תגובות דומות נגד שינוי החוקה השמיעו חברי הוועדה המרכזת שלום חבשוש המשמש יו"ר ועד עובדי התעשייה הצבאית ויעקב שפי, יו"ר ועד עובדי התעשייה האווירית.

חשוד ראשון בפרשת ח"כ עמר נעצר בידי המשטרה

נחקר ממושכות בחשד לשיבוש חקירה כפול

מאת נתן רועי, כתב „דבר" לענייני משטרה

החשוד הראשון בפרשת ניסיון שיבוש הליכי חקירה בפגישה הלילית שנערכה במשרדו של עורך־הדין יגאל ארנון בתל־אביב, בנוכחות עורך־הדין רם כספי, יגאל ארנון וח"כ שלמה עמר – נעצר שלשום בידי צוות החקירה המיוחד שמינה מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס.

ביומיים האחרונים נחקר החשוד ממושכות על־ידי תת־ניצב שמעון סביר, ראש היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים, על־ידי סגנו, ניצב־משנה אלכס אישׁשלום, ועל־ידי ראש ענף חקירות במחוז הצפוני, סגן־ניצב שמואל יצ'ב. הוא חשוד בשיבוש חקירה כפול.

במקרה הראשון חשדה המשטרה כי העצור נפגש עם אלה שניסו לפגוע בחקירת המשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח) בינואר השנה, כשזו חקרה לראשונה את החשד כי חבר־הכנסת שלמה עמר השתמט משירות מילואים בלבנון בסיוע של אלברט אוזלאי, הער המרכזי בפרשה ההשתמטות לכאורה משירות מילואים.

במקרה השני קיים חשד, כי לפני שבוע וחצי, כשהכל ידעו שהיועץ המשפטי לממשלה הורה לחקור את החשד לשיבוש הליכי חקירה לפני שנה, היה החשוד זה מעורב בניסיון לשבש הליכי החקירה החדשה.

בידי המשטרה חומר רב – חלקו חדש – ובימים הקרובים צפויים מעצרים נוספים. המשטרה הטילה איפול מלא על החקירה ולא ברור מי יהיה העצור הבא.

עזובה והזנחה בחלקה הצבאית של בית העלמין

במעלות חוששים: עוד מעט לא יהיה איפה לקבור את המתים!

מאת יוסי ליבוביץ, כתב „דבר" בגליל המערבי

„ההזנחה וההזובה בחלקה הצבאית של בית־העלמין במעלות היא ... של התושבים במעלות" – כתב יו"ר המועצה המקומית בעיירה לשר ההגנה לשעבר, ח"כ יוסף בורג, בשנת 1985. מאז לא השתנה דבר ובמעלות חוששים כי עוד מעט לא יהיה היכן לקבור את המתים.

מ"מ ראש המועצה במעלות, יעקב חזן, שלח אתמול עוד מכתב למנכ"ל משרד הדתות, זבולון אורלב, כדי להתריע על „המראה המדכא" – כדברי פרנסי העיירה – השורר בבית־העלמין. לטענתם, דרכי הגישה למצבות משובשות, כביש הגישה המוביל לבית־העלמין סתום, אין גדרות מסביב, כך שחיות חודרות למקום ומשחיתות את הפרחים המונחים על־ידי המבקרים והמצבות נראות במצב של הזנחה.

חברת המועצה המקומית, הציגה אתמול תכתובת ענפה של פרנסי הישוב עם נציגי משרד הדתות, המשתרעת על פני מספר שנים. נציגים אלה שלחו את נציגי המועצה במעלות מפקיד לפקיד במשרד, אבל הבעיה עדיין לא נפתרה.

דקר חברו בסכין כי צבע אותו בטוש

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

נער בן 17 תושב טבריה נדקר שלשום על־ידי חברו במהלך צפייה משותפת במשחק כדורגל בין הפועל טבריה להפועל יהוד, במסגרת הליגה הארצית.

הנער הנדקר הועבר לבית־החולים „פוריה" ולאחר קבלת טיפול רפואי, שוחרר לביתו. הדוקר שנעצר לחקירה, סיפר כי חברו התגרה בו וניסה לצבוע אותו בטוש זוהר. הצעיר הדוקר שהודה במעשה שוחרר עד הגשת כתב־אישום.

אסיר נכה שנשפט על רצח אשתו נמצא תלוי על ברז המקלחת

מאת נתן רועי, כתב „דבר" לענייני משטרה

אסיר בכסא גלגלים תלה עצמו באגף ר' של כלא „איילון" – ומת. האסיר, ראובן מזרחי, שרצח את אשתו לפני יותר משנה בפתח־תקוה, נשפט על רצח.

ראובן בקנסים מזרחי בן ה־58, נכה, התגלה אתמול בחדרו כשכבל דק כרוך סביב צווארו. התברר כי קשר עצמו לברז שבמקלחת התא, וכשהזיז את עגלת הנכים שלו, נשאר תלוי על הברז עד שמת. צוות רפואי שהגיע למקום מצא אותו ללא רוח־חיים.

בתאו של האסיר ישב אסיר נוסף שנעדר מן החדר. התא היה פתוח כשהצוות הרפואי הגיע למקום.

מינהל המקרקעין מאשים:

„חקלאי ראש פינה משתלטים על אדמת מדינה ללא אישור"

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

מינהל מקרקעי ישראל מאשים חקלאים מראש־פינה, כי הם משתלטים על אדמות מדינה בלי אישור, תוך כדי נטיעת מטעי זיתים.

שלשום הוגשה לבית־משפט השלום בצפת תביעה נגד אגודת „יוגבי ראש פינה" להפסקת נטיעות הזיתים באדמות המדינה. השופט, עזיאל אלופי, הורה על הוצאת צו־מניעה נגד האגודה מראש־פינה, המורה לה להפסיק לאלתר כל עבודה בשטחים חקלאים השייכים למינהל ועליהם הם מתכוונים לטעת זיתים.

עם זאת, דחה השופט את בקשת המינהל לתבוע גם את המועצה המקומית ראש־פינה בטענה כי היא מעודדת את החקלאים לנטוע באדמות לא להם. השופט ציין כי אין בפעולתה של המועצה עבירה על החוק.

עליה גדולה ביבוא דרך נמל אשדוד

מאת דני צדקוני כתב „דבר" בדרום

עליה גדולה בסחורות יבוא, שנכנסו ארצה דרך נמל אשדוד, נרשמה באוקטובר.

מכלל 744,800 הטונות ששונעו בחודש שעבר בנמל היו 321,100 טונות יבוא, עליה של 120% לעומת החודש המקביל אשתקד. בייצוא (423,700 טונות) הסתכמה העליה רק ב־10.4%. אשתקד שונעו בסה"כ בחודש זה 529,600 טונות ואילו השנה חלה עליה של 40.6%. עיקר ההשפעה על העליה ביבוא היתה בצובר (עליה של 567.8%). ביתר המטענים היתה העליה ב־66%.

הדראמות של הפרוזדורים

• מלאכת העדישה הבלש לא אחת גונבת את ההצגה למלים. למעלה: סומכת מביט בצווארון המעיל גוהה, אשתו של מוהיס רג'ואן, ששוחרר אתמול ממעצר בערבות של מליון ש"ח. לפניה: צועדת בתם של הזוג רג'ואן (צילום: שאול רהמים)

• זורח גהל, מנכ"ל „דובק" עם אשתו, לאחר שחרורו בערבות, אתמול (צילום: שאול רהמים)

• אביבה גרמת וחוה יערי. אתמול קרא הסנגור של חוה בדברי הסיכום, להרשיע את יערי רק בהריגה (צילום: שאול רהמים)

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו

זלמן יואלי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ששי, י"ב חשון תשמ"ז (14.11.86) בשעה 11.30 בבית העלמין סגולה בפ"ת.

המשפחה

אבלים אנו על פטירת יקירתנו וחברתנו

פניה אגוזי

מראשוני באר־טוביה

ההלויה תצא מבית העם לבית העלמין בבאר־טוביה היום, יום חמישי יא' חשון תשמ"ז 13.11.86 בשעה 3.30 אחה"צ

המשפחה

חברי מושב באר־טוביה

בית תנובה אקספורט

מודיע בצער על מות חברנו

גיורא שחם ז"ל

על מועד ההלויה להתקשר לטל': 03-283211 או 03-9228338

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו

גסל (יהושע) סרבריאני ז"ל

ההלויה נערכה אתמול יום רביעי 12.11.86 בבית העלמין בנתניה

המשפחה האבלה

כל בעל השכלה יכול לקבל פנסיה מגרמניה

איגוד מקבלי גמלאות מגרמניה בע"מ פותח בפני כלל צבור המשכילים (לאו דווקא נרדפי הנאצים) תוכנית פנסיה מהבטוח הסוציאלי בגרמניה. בהתאם לאמנה שנחתמה בין מדינת ישראל והרפובליקה הפדרלית הגרמנית, ניתן לממש זכויות לקבלת פנסיה לקבוצת אנשים אשר יעמדו בקריטריונים הבאים:

- התוכנית מיועדת למשכילים אזרחי מדינת ישראל אשר למדו אחרי גיל 16 בבית ספר תיכון ו/או מקצועי ו/או גבוה, לפחות 4 שנים שהסתיימו בקבלת תעודת גמר, ומתכוונים לעבוד בישראל לפחות 50 חודש מהיום.
- התוכנית מיועדת גם לאלה אשר נרשמו ב־1983, ולא ממשו את זכויותיהם, אם הינם עונים על הקריטריונים הנ"ל.
- על מי שלא שהה תחת הכיבוש הגרמני לשלם, בנוסף, תשלום חובה חודשי אחד לביטוח הלאומי הגרמני, הניתן לביצוע ע"י חודש עבודה אחד בגרמניה עד לגיל הפרישה.

לדוגמא: אקדמאי אשר למד אחרי גיל 16 שמונה שנות לימוד, יקבל בגיל פרישה רנטה של כ־240 מ"ג לחודש,(צמודה לשכר בגרמניה), תמורת השקעה חד פעמית של –.1000 ש"ח פלוס מ.ע.מ בלבד.

המשרד הראשי ת"א: בנין מגדלור בן־יהודה 1, ק' א' הרשמה כל יום בין 8.00־19.00, יום ו' 8.00־12.00 טל'. 03-659155/6

באר שבע: **אסיפת הסברה והרשמה –מוצ"ש 15.11.86 משעה 19.00** במלון „נאות־מדבר"
תחנות הרשמה קבועה: בבית ההסתדרות הרפואית בבאר־שבע, רח' השלום 20, בימים ב', ד', בשעות 15.00־20.00, יום ו' 8.00־12.00

ירושלים: **אסיפת הסברה והרשמה – מוצ"ש 15.11.86 משעה 19.00** בבית הרופא רח' הנביאים 72.
תחנת הרשמה קבועה בית הרופא בימים א', ג', ה', בשעות 15.00־19.00

חיפה: תחנת הרשמה קבועה: בית המהנדס רח' שבתאי לוי 24 בימים א',ג',ה', בשעות 15.00־20.00

ההרשמה תסגר בתאריך: 17.12.86

איגוד מקבלי גימלאות מגרמניה/הלשכה לאקדמאים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל – הועד הפועל | 60 שנה להסתדרות

הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח (המח"ר) – הנשיאות

אל ציבור האקדמאים במדעי החברה והרוח

הבחירות לועידה הרביעית ולמועצות המחוזיות של הסתדרות המח"ר תתקיימנה ביום ג', ה־18.11.86, במקומות העבודה.

חברי המח"ר!

בדבר פרטים על שעות וסדרי ההצבעה, נא לפנות לנציגי המח"ר במקומות העבודה, או אל משרדי המח"ר במחוזות ובמרכז, כלהלן:

מחוז תל־אביב טלפון 03-282211 | מחוז חיפה טלפון 04-641781
מחוז באר־שבע טלפון 057-75251 | מחוז ירושלים טלפון 02-221628
משרדי מרכז הסתדרות המח"ר בת"א טלפונים 219230, 219239

הפנסיונרים במחוזות ירושלים, חיפה ובאר־שבע יצביעו בקלפיות שיוצבו במשרדי הסתדרות המח"ר במועצות הפועלים הנ"ל. הפנסיונרים במחוז תל־אביב והמרכז יצביעו בבית הועה"פ של ההסתדרות, ברחוב ארלוזורוב 93, ת"א, בחדר 31.

ההצבעה מותנית בהצגת פנקס החבר של ההסתדרות הכללית, הפוהמ"ז, פאג"י, או אג"י.

בואו להצביע – ולהשפיע!

ועדת הבחירות המרכזית.

קרא מחר ב־

ידיעות אחרונות

הקשר האיראני
מאת רונן ברגמן ואראל גינאי

רפי לוי: הכוח, הקשרים, החשדות
מאת רונית ורדי, גד ליאור ויצחק רביחיא

פרופ' שמעון שמיר
כושר ההישרדות של מובארק

המלחמה שאחרי המלחמה
טיפול חדש בנפגעי הלם קרב במלחמת לבנון
מאת נעמי גל

העשירים היהודים של אמריקה
מאת אלי תבור, ניו־יורק

שובו של הגנגר
לפני 5 שנים נחסם הנסיון של אריק שרון למנותו לתפקיד מפתח־במשרד הבטחון. השבוע, השלים נגר את רכישת חיפה כימיקלים
מאת עמוס נבו

זה המקום
מוזיאון יגאל אלון על שפת הכינרת, מושלם בימים אלה. לידו הוצב פסלו של יחיאל שמי
מאת אדם ברוך

קנז, 49. חוזר לטירונות
ספר חדש של יהושע קנז
מאת יגאל סרנה

הסיכוי של הכיבשה
ד"ר קמאל, הווטרינר הראשי בגדה המערבית, פורש מתפקידו. אמיתות־חייו נבחנו תחת המשטרים האנגלים, הירדנים והישראלים
מאת ענת טל־שיר

למות באמצע החיים
25 אחוזים מן הגברים עלולים ללקות בלבם בעשור הרביעי לחייהם. 3 סיפורים אישיים
מאת לאה אתגר

כהן מי? כהן אורגד
יגאל כהן ירש את אירידור נפלט ממשרד האוצר. לא השאיר סימנים ניכרים. מחכה להתחזקותו של משה בארנס בחירות
מאת אריה אבנרי

השקל שלך

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, אהרון בכר וזיוה יריב

במוסף לתרבות ספרות ואמנות:
אוהי פילהרמוניות! – על ספר־היובל של התזמורת, מאת חנוך רון

להברנו **ניסן הרפז**
מזכיר מועצת פועלי ירושלים

מיטב הברכות והאיחולים לבחירתך ליו"ר **המועצה הציונית בישראל**

עלה והצלח!

גדעון בן ישראל
עובדי האגף לארגון
ומזכירי מועצות הפועלים

תיקון טעות

במכרזים המ' 86/13, תמ' 86/14, תמ' 86/15 של רפאת ישראל שפורסמו במדור מכרזים מיום 10/11 נפלה טעות וצריך להיות:

לא תתקיים תיעשה שוטף בתחנות המצוינות בכל מכרז בנפרד.

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים המפורטים בספסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% התמורה במקום, 40% הנותרים בערבות בנקאית, שיכון פירעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

בכירת כפסי המכרזים תחל ביום שני 17.11.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12 א' הקריה תל־אביב. שעת הקבלה בימים א'־ה' בשעות 06:30 – 12:30 בימים א' ו־ג' גם בשעות 14:00 – 15:00.

מכרז מס. 185/86/12

פסולת עץ ותופים, גרוט אלומ', פסולת כבלים, נרתיקי ברזנט 15X10 ס"מ, צמיגים שונים, צביגי צב"ה, מנועי ליילנד, פסולת גומי, חומר ניקוי טובי, בוהות כרידה, כל לניקוי כימי+מכבשי גיהוץ, ציוד עבודה, ארגזי קרור שדה, פסולת עור, פסי פלסטיק כפולים, צב"מ + ציוד קרקע + ציוד אותו, גרוטאות ברזל מתרכילי ברזים, פסולת עץ מארגזי תחמושת.

ימי סיור: 30,27,26,25,24,23,20 נוב' 86. כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־01.12.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 186/86/11

פסולת תרמילי ברזים, ציוד משקי, ציוד חשמלי ואלקטרוני, מטילי ברזל, קופות רושמות, דודי הסקה, גרוטאות מעורבות, כל שכפול 1/4 גליון, אינקובטורים.

ימי סיור: 23,20,19,18 בנובמבר 1986.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־24.11.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 187/86/11

רכב נוסעים בתצורה רום כרמל, תלת קטנועים בודדים ובקבוצה. קטנועים, אופנים עם מנוע עזר ואופנועים, כולם לפרוק. ג'יפ מזוקי לייצוא בלבד.

ימי סיור: 19, 20 נובמבר 1986. בין השעות 08:00 – 11:30.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־24.11.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 188/86/11

חלקי חילוף, התקן גרירה על גלגל ופרשראות גרירה, חלפי גנרטורים חלקי ג'יפ ס"ק, ת"ח פורד פריק, זרועות גלגלי מרכב, מתמכי מסבי אויר, בציני קרון למנון, צנורות פליטה, גופי בית מפות, צב"מ, אביזרי חילוק.

תאריכי סיור: 20,19 בנובמבר 1986

מועד אחרון להגשת הצעות ב־24.11.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

דבר היום

הבזבוז שבחיסכון

שלושה מתוך שמונה שרים שהשתתפו השבוע בישיבתה של ועדת השרים לענייני כלכלה עומדים לערער במליאת הממשלה על החלטת הוועדה למנות למפעל „מנועי בית שמש" כונס נכסים מפעיל. אין אנו יודעים מה סיכוייו של ערעור זה להתקבל בממשלה, כאשר עם תומכי ההחלטה המקורית נמנים שר הבטחון, שהוא „הלקוח" העיקרי של המפעל, ושר האוצר, המממן העיקרי. אולם אנו סבורים כי מן הראוי לשקול היטב את נימוקי המערערים, ואת התפיסה שהם מייצגים, ולערוך בדיקה חוזרת של הסיכויים להצלת המפעל.

אמת הדבר, קשה לדבר כאן על החלטה פזיזה. הקשיים של „מנועי בית שמש" נמשכים בצורה כזו ואחרת למעשה מאז הקמתו לפני כמעט שני עשורים. הנסיונות להבריאו על ידי שינויים בבעלות ובניהול ובתוצר לא שינו את מצבו העקרוני. ההפסדים הצטברו וכבר עולים על מאה מיליון דולר, ועדיין הם הולכים ותופחים מדי חודש בקצב ניכר.

מצד שני, למפעל מסוג זה בעיירה כבית שמש יש יותר מהיבט אחד, ובוודאי יותר מהיבט כלכלי בלבד, גם אם מביאים בחשבון שרק חלק מ־700 העובדים שנותרו בו אחרי הפיטורים הם מן העיירה עצמה. שר הבטחון נוהג לומר כי בייצור „הלביא" על־ידי התעשייה האווירית הוא איננו רואה תרומה בטחונית דווקא, אלא תרומה לאומית בעיקרה. בוודאי שאפשר להעלות אותו נימוק עצמו לזכות המפעל המייצר את המנועים של הלביא. נוסף על כך, יש גם בזבוז בחיסכון. קיצוץ ההפסדים על־ידי סגירה, במקום על ידי הבראה, יוריד לטמיון השקעה של עשרות מיליוני דולרים.

אפשר, כמובן, להצביע על הדוגמא של „אל־על" ולומר כי מינוי כונס נכסים מפעיל איננו בהכרח סגירה. עובדה שחברת התעופה הלאומית שלנו פועלת כבר שנים רבות תחת כונס נכסים. אלא שבמקרה „מנועי בית שמש" כונס הנכסים עלול להבריח את השותפה האמריקאית „פרט אנד ויטני", ועל כן השפעת הכונס שונה בו מאשר בחברה שכולה בידי ממשלת ישראל. אסור לממשלה לאשר אוטומאטית את החלטתה של ועדת השרים.

במורד הפירמידה ההפוכה

מאת מירי פז

שר החינוך יגאל אלון עסק בציור מפות ושר החינוך זבולון המר — בשיקום מפלגתו. בחינוך כמו בחינוך — השביתות נמשכות

יש משהו מעוות מן היסוד בעובדה, שממשלה מלינה את שכר המורים, אך מתירה תשלום שכר מראש לבנקאים, וסליחה על האיזכור הצמוד, במשפט אחד, של שני הסקטורים. כאילו היו המורים צמודי־שכר לבנקאים. אבל ההשוואה מתבקשת. היא מעידה באורח קיצוני ובוטה על סולם העדיפויות האמיתי — לא המוצהר — שלנו.

והיה משהו מרושע וציני במאבק עד חורמה שניהלה הממשלה — על גבם של החולים — נגד האחיות, בשל תביעתן הצודקת לשכר הוגן. לא הייתי נדרשת לעניין זה שכמעט נשכח, אילמלא שימש עדות נוספת לאותה פירמידה מעוותת שבבסיס המבנה החברתי שלנו. עם האחיות דנו הממשלה וההסתדרות סעיף־סעיף, ברזול בתך הקטנה. ליישוב מצוקת המורים הוקמה לפני שנים אחדות ועדה (עציוני) לבדיקת מעמדו של המורה. המלצות דו"ח עציוני לא מומשו במלואן עד היום הזה. על שכר המורים והאחיות לא כדאי להרחיב את הדיבור. למרות התיקונים והשיפורים, עדיין אין בשכר המתוקן כל ביטוי לחשיבות ההוראה והסיעוד, כיוון שרוב משרות ההוראה והסיעוד מאוישות בנשים, יש בשכר המורים והאחיות לכל היותר ביטוי ליחסה של החברה לנשים.

קשה, אמנם, לשפוט את טיב הישגיהם של המורים והאחיות. התוצאות אינן מידיות, ואינן חד־משמעיות. לעומת זאת „הישגי" הבנקאות הישראלית הלא הם מוחשיים, חשופים וגלויים לעין כל. האם מישהו בממשלה העלה על הדעת להקים ועדה לבדיקת מעמדו של הבנקאי? מי יעלה על הדעת חזון לא נפרץ שכזה: אולי עבודה יסודית והגונה של ועדה אחת כזאת היתה מיישבת, בקיזוז הולם, הן את מעמד המורה, הן את מעמד האחות והן את מעמד בכירי הבנקים? במציאות שאנו רגילים בה, זה עשוי להישמע כבדיחה נואלת.

לא. כי ועדות מקימים על רקע זעקות מצוקה סקטוריאליות: מתוך כורח, ובמצבים אקוטיים במיוחד, כשבאמת הגיעו מים עד נפש. או אז מחליטים לתקן ולשפר. התיקונים נמשכים, כידוע, עד נצח ושיפור ממשי אין. במקרה המורים והאחיות מדובר בעיוותים של חסר. לכן מסתפקים בהקמת ועדות, בהצהרת כוונות טובות, לכל היותר בתיקון קוסמטי, מין עלה תאנה עד לכיבוי השריפה הבאה. אבל עיוותים קיימים ומתמשכים של עודף, כמו במקרה שכר בכירי הבנקים, אינם, חלילה נושא לעירעור ולא לתיקון. ומי כמקימי הוועדות — קרי, ממשלות ישראל בכל הזמנים — מעוניינים בהמשך כל העיוותים הבלתי מתקבלים על הדעת, הן של החסר והן של העודף — כלומר, בהנצחת הסדר הקיים.

וגם אנו הסכנו לסדר הקיים. לכן אם אחת לשנה, או לכמה חודשים, לא ישביתו המורים את הלימודים, נרגיש שנגרע מרכיב חיוני בסדר יומנו. לכן, אם אחת לשנה או לכמה חודשים, לא יעכב משרד האוצר כספים המגיעים למשרד החינוך, ובעקבות זה לא ישולמו משכורות המורים בזמן, נחוש שאבר־מאון חיוני נגרע מן הוויה שלנו. בחינוך כמו בחינוך. הדברים מתרחשים במחזוריות מופלאה: האוצר מעכב, משרד החינוך לא משלם, ארגוני המורים מאיימים, המורים שובתים, שר החינוך מביע צער ותקווה.

ואכן, כמה פעמים נשנתה התמונה הזאת של שר החינוך, המדקלם את הטקסט המוכר מן התסריט הקבוע והמוכר: אכן, המצב חמור והפערים בעמרות, לצערי הרב, עודם גדולים. קשה לבוא בטענות רק אל שר החינוך. בכלות הכל, איזה שר יכול להפעיל נכונה את המערכת שעליה הוא מופקד כשאין לו שליטה על נתון בסיסי כתשלום שכר בזמן לעובדיה? החינוך הוא בנפשנו, כך מצהירים בתדירות השודרה. וגם הבריאות, כידוע, חשובה. אך כשמקצצים, במה יקצצו — בתקציבי משרדי הפנים או הדתות? לא. אלה הן שמורות מוגנות היטב. בראשן לא עומדים שרים זוטרים של המפלגות הגדולות: הן נהפכו לנחלות בלעדיות של שליחי לשונות המאזניים המאוסות. על פיהם יקום ויפול דבר. הם עשו תמיד שימוש יעיל באמצעי המסחטה הידועים. במרוצת השנים השתכללו ואף הפכו את השימוש באמצעי סחטנות לדרגת אמנות ממש.

מעטים השרים לענייני חינוך שהתייחסו בכובד ראש לתיק שהופקד בידיהם. תיק לא זוהר, חסר ברק. לכן מי שהחזיקו את התיק, העדיפו במרוצת כהונתם לצייר מפות (יגאל אלון) או לשקם את מפלגתם (זבולון המר). בינתיים אנו מתפעלים מכוח הצער המצער כשר החינוך יצחק נבון.

רוח מינכן בחוצות פאריס

מאת גדעון קורץ

שלוש פרשות שרדפו זו את זו הציגו מציאות מדינית חדשה בציר פאריס־דמשק: ההימנעות מיד קשה כלפי סוריה, פרשת שיראק ושחרור בני הערובה. צרפת תמשיך, איפוא, לחיות עם חוטפי אורחיה.

שלוש פרשות שהן אחת הסעירו השבוע את צרפת. הראשונה שבהן, הפרשה "הסורית". ז'אק שיראק אמר בקול רם מה שרבים משותפיו האירופים חשבו אך לא העזו לומר: שאין לוותר על הקשרים עם סוריה, חרף בקשתה של בריטניה משותפותיה האירופיות שיזדהו עם צעדיה נגד סוריה.

הפרשה השניה, פרשת שיראק. כלומר, דברים שאמר ראש ממשלת צרפת בראיון שהעניק ל"וושינגטון טיימס" (לטענתו — "לא לייחוס", לטענת מראיינו — רק "לא לציטוט"). עיקרם — הצדקה בוטה, אינטרסנטית לחלוטין, של מדיניותו במזרח־התיכון.

השלישית, פרשת בני הערובה, שהסתיימה — בזכות שתי האחרות? — בשחרור שניים מהם, הגם שלא אלה שציפו להם באמצעות התקשורת.

שלוש הפרשות הזינו זו את זו; ופאראדוקסאלית — גם ביטלו זו את זו. כלומר, שלושתן חדלו להיות פרשות והפכו למציאות מדינית. מציאות זו עשויה לקבוע את מדיניותה של צרפת באזורנו בשנים הבאות ועמה את גורלן של מדינות מרכזיות אחרות באירופה (גרמניה, למשל).

מבחינה זו היה יום שני השבוע יום השיא. ביום זה החליטה אירופה להטיל סאנקציות "מוגבלות" על סוריה. ביום זה התפרסם הראיון המלא של שיראק ב"וושינגטון טיימס", וביום זה הודיע ארגון "הצדק המהפכני" על שחרור שני בני ערובה צרפתים. מאותו יום ואילך כבר היתה המציאות אחרת: מאותו יום ואילך, מדינה המפעילה טרור נגד מדינה שותפה או שיש לה "השפעה מכרעת" על טרוריסטים הפועלים נגד מדינה אחרת, היא בת־ברית מכובדת. מאותו יום ואילך היה הראיון ה"מוכחש" של שיראק למסמך המבטא נאמנה את מדיניותה של צרפת לקראת שנות התשעים.

פרשנים מלומדים כבר מתבססים עליו. עוד ילמדו אותו בבתי־הספר לדיפלומאטיה. מעניין איך יפרשו, למשל, את השילוב בין גוליזם מוצהר לרוח מינכן, בקטע ששיראק מסביר את שיתוף הפעולה עם סוריה בכך, שיש צורך להגן על הנוצרים בלבנון מפני "פתרון סופי בנוסח היטלראי". בסיכום הזה גבר שיראק על מבקריו, שקולותיהם נשמעו חלושים למדי.

הראיון עם שיראק בעתון הממומן על־ידי אימפריית מון, מאת כתב מפורסם כמו ארנו דה בורשגרייב, שבצרפת הפכו אותו לסוכן רשמי של הסי.איי.אי, הוא שיר הלל לאינטרסים נקיים מעקרונות, גוליזם פוסט־מודרניסטי. הוא גם מסמך מרתק על שימוש אובססיבי במונחים מן התחום הזואולוגי ("מדיניות של כלבים נובחים"), כאלה שיעלו סומק על פניו של מלח קשיש ("ביצים בתחת"). שיראק הסוער, שהיה מוכר בעבר בהתפרצויותיו, קם כאילו על התדמית החדשה שניסה לבנות לעצמו, ובהצלחה לא מבוטלת, בשנים האחרונות.

מכל הפרשה הזאת אסור להסיק ששיראק הוא "אנטי־ישראלי". בדבריו הוא מטיח עלבונות סביב, לאו־דווקא בנו. בסך־הכל הוא מאד מעריך את שירותי הביון שלנו. אין כאן עניין של אהבה ושנאה, אלא של אינטרסים, כאמור. העולם של שיראק הוא עולם ללא רחמים. וכאן ההבדל בינו לבין הסוציאליסטים, גם אם המדיניות, בסופו של דבר, יכולה להיראות דומה מאד, ולעתים אפילו "חיובית" יותר מבחינתנו.

את הסיפורים הכי טובים על שיראק אפשר לשמוע היום בארמון האליזה. רוב ההדלפות על עסקות נשק למיניהן ועל הסתבכויות אחרות של ראש הממשלה הגיעו מסביבת הארמון. הנשיא מיטראן נלחם על רסן השליטה במדיניות החוץ והבטחון שנשמט ממנו. בעוד שנתיים ירצה שיראק להיות נשיא לשבע שנים. סיכוייו לגמרי לא רעים. במאמר מוסגר, אסור לשכוח בקלחת השיראקית את הקאנצלר קוהל. שיראק עשה בסך־הכל שימוש מסויים בדבריו. לא יותר. זכות היוצרים על סיפור "המוסד" הרע וכיפה אדומה לבית הינדאוי, כולה שייכת לאילן הזה, הגבוה אפילו משיראק ושרשיו אי־שם בבית־הקברות של ביטבורג.

צר היה להיווכח שוב בשנאתה הפתולוגית של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית לישראל. היא קפצה על "גילויה" של ראש הממשלה כמוצאת שלל רב. צרפת תמשיך איפוא לחיות עם חוטפי בני הערובה שלה. במשך הזמן תלמד מאתנו איך להתרגש באירועי „ושבו בנים לגבולם". מי שעוד מחפש כאן מוסר, יכול לראות בכך את עונשה. מי יודע אם בקרוב לא יאשימו את "המוסד" בחטיפתם. זה רעיון. אבל קוהל ודאי כבר חשב על זה.

והכביש עדיין לא נסלל

מאת מאיר בראלי

חשיבותה הבטחונית והמדינית של ההשתכנות במערב השומרון אינה מוטלת בספק גם בעיני המייחלים לפשרה טריטוריאלית.

ב־1 בדצמבר 1985 חתך שר השיכון והבינוי דוד לוי את הסרט בטקס פתיחתו של קטע כביש הקשור לחוצה שומרון. באותה הזדמנות הודיע השר שתוך שמונה חודשים תסתיים כל המלאכה והכביש יחובר אל צומת מורשה.

אין זו רק עוד הבטחה ליכודית לעשיה כלשהי שהתברר כי לא היה לה כל כיסוי. חוסר המעש בעניין זה הוא מאבות הכשלון של ההשתכנות בטרשים שבמערב השומרון, ממזרח לקו הירוק. „אב" אחר של הכשלון הוא התרמה השחיתותית שנתגלו בעניין זה, כנראה לא בלי קשר להתרמה לקופתו של הליכוד.

כשהחלו הפרסומים הראשונים בדבר בניית עיירות מגורים אלה במערב השומרון היתה הסיסמה העיקרית: „חמש דקות מכפר־סבא" וגם אז היה ברור לכל בר־דעת שהצלחת התכנית תלויה במשך הזמן שנוסעים מישובים אלה לתל־אביב ולאו־דווקא לכפר־סבא, עם כל הכבוד לעיר זו, המקיימת בתוכה איכות חיים מהנאות ביותר בישראל. המקודים לבנות שם היו מודעים לכך שתכנונו של חוצה־שומרון נועד מראש לקשור אותו לצומת מורשה ולקצר מאוד את הדרך משם למרכז המטרופוליטני הראשי של ישראל. כדאי לזכור, שעל ההחלטה לסלול את חוצה־שומרון חתם עוד שר הבטחון שמעון פרס, לפני המהפך. כושר המעשה של הליכוד, על ממשלותיו, מודגם יפה־יפה בסיפורו של הכביש הזה.

ספק אם ההבנה ההתיישבותית של אנשי הליכוד מספיקה להם כדי להבין שלהשתכנות במערב השומרון יש חשיבות מבחינת קביעת עובדות בשטח הרבה יותר מאשר לכל המפעל של גוש־אמונים על גב ההר. דווקא הימין הישראלי היה זה שטען, בעבר, כי התיישבות לא רעיונית של יהודים מכל ימות השנה, היא שתבנה את הארץ, כי במסגרתה יתיישבו המונים רבים ולא רק בני עליה מועטים. עמדה זו לא היתה נכונה ברוב המקרים (ובמקרים שהיתה נכונה קיבלה סעד גם מהשמאל, מתנועת העבודה).

התקופה שאנו פועלים בה והמקום שמדובר בו בשורות אלה הם מובהקים לעניין העמדה הזאת, שהימין הישראלי בימינו אינו מבין אותה או שאינו מסוגל לסייע לה. לגבי ישובי גוש־אמונים על גב ההר, הממשל אינו זקוק לשום כושר מעשה — די בהחלטה להעדיף אותם, תקציבית, על־פני פעילות בנגב ובגליל, בעיירות הפיתוח ובכפרים שם. לסלול כביש, זה כבר משהו אחר, קשה מדי בשביל ניהול עניינים של הליכוד. הכסף הנחוץ למטרה זו הוא מועט יחסית, אבל כושר מעשה נחוץ, ומצרך זה מצוי אצלם במשורה.

חשיבותה הבטחונית והמדינית של ההשתכנות בטרשים של מערב השומרון אינה מוטלת בספק גם בעיני מי שעיניו לפשרה טריטוריאלית וגם מי שמאמין שנצליח לקיים בידינו את כל ארץ־ישראל שממערב לירדן. עדיין זכור שעד מלחמת ששת הימים היתה בעיית המרחק מנתניה לגבול בעיה בטחונית קשה ביותר. קראו לה או „המתניים הצרים" של ישראל והסכנה היתה שאוייב יוכל לבתר את ישראל לשני חלקים. כדי שיהיה בטוח שסכנה מעין זו לא תחזור, חשוב ביותר ליישב את מערב השומרון.

לטענה שזו אינה התיישבות אלא השתכנות בלבד אין ערך, מכיוון שיהודים החיים שם, גם אם הם עובדים ומתפרנסים במרחק־מה, מרחיבים אותם „מתניים צרים". זאת ועוד. בעקבות ההשתכנות באה גם הפרנסה, העבודה והייצור. כך הוקמה גם חולון, כיום עיר ואם.

אינני בטוח אם חוסר־הבנת החשיבות של ההשתכנות במערב השומרון גרם למה שגרם אצל דוד לוי ואנשיו או שהמדובר הוא בחוסר כשרון־מעשה בלבד.

החצר המתהפכת בגוש אמונים (ה')

חנן והחנינה

מאת אוריאל בן־עמי

כשנחשפה המחתרת נכנס חנן פורת למיטתו למשך יום שלם. הוא הסתייג ממעשיה אך לא נאבק על דעתו. הוא נמלט ממצוקותיו לישיבה ומקפיד לשמור על שתיקה.

חנן פורת עדיין משפשף את מרפקיו החבולים. לפני שנתיים חשף את ההונאה הגדולה של גוש־אמונים ועד היום מתקשים חבריו לסלוח לו על כך. לא משום שהתנגדו להונאה, אלא משום שפורת חשף אותה טרם זמן.

פורת, כיתר חבריו, ביקש להציג את גוש־אמונים כתנועה עממית רחבה, המשותפת לעם ישראל כולו, דתיים כחילונים. לשם כך התחבר עם חילוניים כמו יובל נאמן וגאולה כהן והקים את „התחיה". הוא ביקש להוכיח ש„התחיה" היא הזרוע הפארלמנטרית של גוש־אמונים, כפי שטוען יובל נאמן בגאווה עד היום. לשם כך אף אימץ לליבו את תורת טבנקין, ובעיקר חיבק בחוזקה את בני טבנקין, כהוכחה שהם ביחוד ממשיכי דרכו. קואליציה של האב (יצחק), הבן (אהוביה) ורוח הקודש (חנן פורת). ההתלבשות על תמיכת טבנקין ביישוב יהודה ושומרון היתה אצלו שלב טקטי בלבד. הוא לא התכוון אפילו לרגע ליישם גם את האתיאיזם של טבנקין. בהתיישבות ביהודה ושומרון ראה מקפצה למדינת הלכה.

בבחירות האחרונות החליט חנן פורת שאין עוד טעם לקיים שיתוף־פעולה עם החילוניים על בסיס של שוויון וביקש להקים מפלגה חדשה, מפלגה על טהרת הדתיים, שתוביל את החילוניים והם יהיו לנושאי־כליה. חבריו של פורת הזהירוהו שאין הזמן בשל לכך. אמנם גם הם תמכו בהשתלטות הזוחלת על החילוניים, אך סברו שעדיין יש לפעול בזהירות.

פורת, בניגוד לעצת חבריו, פרש מן "התחיה" והקים את "אורות". ואז נעשה לו חושך בעיניים. עוצמת המפלה בבחירות האחרונות שיתקה אותו כליל והעיפה אותו מהכנסת. ה"אורות" כבו ושמם הוסב ל"מורשה". יחד עם הרב דרוקמן התחבר פורת עם פועלי אגודת־ישראל (הלא ציוני), הרב ורדיגר, והם רצו במשותף לכנסת.

בסופה של ההרפתקה, עלה בידי פורת להכניס את ורדיגר לכנסת, אבל הוא נשאר בחוץ ועורר את גיחוך חבריו. בצעדו זה חשף את הגוש כתנועה דתית־כיתתית ולא כפי שהתיימר, כתנועה עממית רחבה. נסיונותיו להופיע כמנהיגו של עם ישראל כולו, התנפצו. בציבור החילוני הוא נתפס כעסקן קטן ובעיקר כסירוק פוליטי, כל שכן לאור יומרותיו הגדולות.

פורת נקלע למרה שחורה. הוא פרש מפעילות בגוש־אמונים והתמסר ללימוד תורה ולהוראתה בישיבת הקיבוץ הדתי בעין־צורים. כך הוא מבקש, כנראה, כשיעבור הזעם, לזכות ברהביליטציה כבן תורה.

אבל על־אף הכל מתייחסים בגוש־אמונים אל חנן פורת כאל מנהיג גדול, שמותר לו גם לשגות. בטוחים שם שפורת עוד יוכיח את עצמו, חרף שגיאותיו, ולמרבה הפלא נוטים לסלוח לו עליהן. וזאת לאחר שנועץ בהם ואף־על־פי־כן פעל בניגוד לדעתם.

התופעה הזו איננה נתפסת מחוץ לחוגי גוש־אמונים, המתקיימים כבתוך בועה, בניתוק משאר חלקי העם. רבנים שונים בגוש־אמונים רואים בפורת סמכות תורנית בעלת משקל. חבר קרוב טוען שפורת סירב לקבל סמיכת־רבנות מהרב שלמה גורן. האם ראה עצמו גדול מרב ולא ייחס חשיבות לתואר?

פורת נחשב ל"מלמד" מעולה וחבריו מעריצים אותו על־אף כשלונו. ההערצה עיוורת זו מצד אנשים רציניים שאינם חסידים שוטים, מפתיעה. יאמרו לך שהוא "דמות חד־פעמית העולה במנהיגותה על כל ההנהגה שלנו היום החל בראש הממשלה ובממלא־מקומו וכלה באנשי־רוח למיניהם".

בגוש־אמונים מאמינים עדיין אמונה שלמה שחנן פורת והרב לוינגר הם ההנהגה הנבחרת. אין זה חשוב בעיניהם שמישהו אחר מכהן בישראל כראש ממשלה. בשהם אומרים "ישחקו הנערים לפנינו" הם מתכוונים בראש וראשונה לשמיר ולפרס, לא לקהל מעריציהם.

כשפרצה המחתרת, חל קרע בין הרב לוינגר וחנן פורת. חבר קרוב של פורת סיפר, מפיו, שעם גילויי המחתרת נכנס פורת למיטתו למשך יום שלם, וכשהביט בתקרה נדמה היה לו שהיא מסתובבת מעל לראשו. פורת הסתייג מן המחתרת, אך לא נאבק על הסתייגותו. כשפרצו ההפגנות הפומביות למענה הסתייג פורת בקול ענות חלושה. הוא אמנם הביע מורת־רוח מחבריו ואמר כי בכוונתו לארגן הפגנת נגד, אבל אומץ ליבו לא עמד לו והוא העדיף לשתוק.

חנן פורת. באוהלה של תורה

דבריו של פורת פורסמו ב"דבר" ועוררו פאניקה אצל דניאלה וייס ואצל הרב לוינגר. הם תבעו ממנו לחזור לפעילות, במקום למתוח עליהם ביקורת. דניאלה וייס טוענת שיש לכך סיכוי. בינתיים מתנהל מאבק על קולו של פורת בין תומכי החנינה הפומבית למחתרת לבין שולליה. בני קצובר והרב לוינגר סומכים על שתיקתו של פורת. יואל בן־נון והרב מנחם פרומן, היודעים את עמדתו, מקווים שיביע אותה בגלוי.

פורת, כאמור, נמלט ממצוקותיו לישיבה. כשביקשתי לשוחח עימו בעת הכנת סדרה זו, הוא סירב והתקשט בפסוקיו של הרב ישראל מסלנט: "יחשוב התועלת שבדבריו קודם שידבר"... "ואמת ־ שלא יוציא מפיו דבר שאין הלב מעיד על אמיתתו".

פורת אכן עושה שיקולי תועלת. הוא קונה עתה את מעמדו מחדש בשתיקתו ומתכנן באוהלה של תורה את השתלטותו על המפד"ל. הוא אינו אמיץ מספיק כדי לבטא דעתו בפומבי. מי כמוהו יודע שאפשר להפסיד. גם במאבק הזה.

(רשימה חמישית בסדרה)

„אל על" תחת „קונה זמני"

מאת דויד מושיוב

פער המחיר בין הצעת המשקיעים הזרים לממשלה הוא חצי מיליארד דולר אך הקונים תובעים גם חברה נקיה מחובות בסך 340 מיליון דולר שעה שאין סיכוי קרוב לכסות גרעון זה.

לאחרונה התפרסם, כי קבוצת משקיעים זרים פנתה לשר התחבורה חיים קורפו בהצעה לרכוש את חברת „אל־על" ולהפעילה כחברה פרטית. ההצעה הכספית, שהציעו משקיעים אלה, לא נראתה לממשלת ישראל משום שיש פער של חצי מיליארד דולר בין הסכום שרצו המשקיעים לשלם תמורת החברה לבין הערכת מומחי משרדי האוצר והתחבורה. המשקיעים היו מוכנים לשלם תמורת חברת התעופה 316 מיליון דולר, בעוד ששווי החברה מגיע להערכת הממשלה לכדי 800 מיליון דולר.

המשקיעים רצו לקבל לידיהם חברה נקיה מחובות כספיים או שעבודים. יצויין, כי חובותיה של „אל־על" לגורמים שונים מסתכמים היום ב־340 מיליון דולר.

בשנת 1981 החליטה הממשלה באופן עקרוני על אפשרות מכירת „אל־על" לגורמים פרטיים, שיהיו מוכנים לכך ושרי האוצר והתחבורה הוסמכו לחפש רוכשים לחברה. אותה תקופה לא שרר שקט תעשייתי ב„אל־על" והדבר קיבל ביטוי חריף בשביתה הגדולה, שפרצה בחברה בחודש ספטמבר 1981, בעקבותיה קורקעו מטוסי החברה על־ידי הממשלה וטיסותיה הופסקו לחלוטין לכמה חודשים. לאחר משא־ומתן ממושך, שהסתיים בחתימת הסכם עבודה חדש עם עובדי החברה וההסתדרות, חודשה פעילות „אל־על" בינואר 1983, בחסותו של „מפרק זמני".

בשנים האחרונות עברה החברה פעולות ייעול וחסכון. מספר עובדי החברה צומצם מ־5300 ל־3600 ופריון העובדים והחברה גדל. ייתכן שזו הסיבה להצעת הרכש שקיבל לאחרונה שר התחבורה ממשקיעים פרטיים. שר התחבורה חיים קורפו הסביר, כי אין מניעה לכך ש„אל־על" תעבור לידיים פרטיות אך תמשיך להיות „המוביל הלאומי" של ישראל. לדבריו אפשר בחוזה מתאים להבטיח את כל הזכויות של המדינה, בכללן העמדת מטוסי החברה באופן בלעדי לרשות המדינה בעתות חירום ועוד.

דברים אלה נכונים, אולם בינתיים, כל עוד לא נמצאו רוכשים מתאימים לחברה, ו„אל־על" מצוייה עדיין בבעלות המדינה, מן הראוי שהממשלה לא תתייחס אל „אל־על" כבן חורג.

אין זה סוד, ש„אל־על" נחשבת כחברת התעופה הבטוחה ביותר, בשל אמצעי בטחון חמורים וקפדניים שהיא נוקטת, במגמה למנוע כל פיגוע חבלני בנוסעי החברה, מטוסיה ומתקניה. נקיטת אמצעים אלה מחייבת הוצאות כספיות ניכרות מעל ומעבר ליכולת של „אל־על". בזמנו הבטיחה הממשלה לכסות הוצאות מיוחדות אלה. עד היום לא הועבר סכום של 16 מיליון דולר שהממשלה היתה צריכה להעביר ל„אל־על" בגין הוצאות הבטחון. מסיבה זו נמנעת החברה לפרסם את מאזנה לשנת הכספים 1985/86, מכיוון שללא העברת סכום זה יראה מאזן „אל־על" הפסד גדול.

זאת ועוד. כאשר החליטה הממשלה להיענות לתביעות המפלגות הדתיות, ומנעה מ„אל־על" לטוס בימי שבת וחג, הובטח לחברה, כי יפצו אותה בגלל אובדן הכנסה והפסדים כתוצאה מקרקוע מטוסי החברה במשך יותר מ־55 ימים. ועדה קבעה, שאובדן ההכנסה ל„אל־על" מסיבה זו מגיע ל־24 מיליון דולר. אף־על־פי־כן הממשלה אינה מכסה אובדן הכנסות זה של החברה.

בינתיים אין ל„אל־על" שום סיכוי לכסות, מתוך רווחיה, את הגרעון הרובץ עליה.

مطابق للأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

מחאת נשים נגד מלחמות

שורות אלו נכתבות בעקבות מכתבו של מוסבאח הלבי מדלית אל כרמל: „נחיה בשלום ונתרחק ממלחמות" („דבר" 10.11.86). מימים קדומים אין זוכר אותם, הביעו נשים את מחאותיהן נגד ניהול מלחמות. הספרות היוונית הקלאסית שופעת תיאורים מעניינים ביותר בנושא זה.

התיאור ההומרי הנפלא באיליאס של הפרידה בין הקטור, בנו של מלך טרויה פריאמוס, מרעייתו אנדרומכה, האוחזת בזרועותיה את בנם הקטון לפני הדו־קרב עם הגיבור היווני הנורא והאכזר, אכילס, אינו אלא זעקה שוברת לב למניעת מותו הבטוח של בעלה ואבי תינוקה.

הגדיל לעשות בשאלה זו מחבר הקומדיות היווני, אריסטופנס, אשר חי ופעל בתקופת המלחמה הפלפונסית הארוכה בין ספרטה ובין אתונה (המחצית השניה של המאה החמישית לפני הספירה הכללית). במחזהו המפורסם ביותר „ליסיסטראטה" (פירוק הצבא), מתואר מרד הנשים נגד הקטל בשדות הקרב ונגד ההיעדרות הממושכת של הגברים מהבית. הנשים לא נרתעו מלאחוז בנשק היחידי היעיל שברשותן, ושבשליטתן דהיינו שביתת־מין. האמצעי הזה הוכיח את עצמו, אילץ את הגברים משני המחנות להפסיק את הלוחמה ולכרות שלום. מוגזם יהא להניח שהנשים היווניות היו חדורות אידיאות פציפיסטיות.

הן לא הגיעו לדרגת התפתחות כזו. הן התנגדו למלחמות בין היוונים עצמם. ברם, המלחמה נגד זרים, שנקראו בפיהם „ברברים", כלומר ברברים היתה תופעה בלתי־נמנעת.

מנקודת־ראות היסטורית ניתן לסכם שמחאות נשים נגד מלחמות במרוצת הדורות כמוהן כקול קורא במדבר, יען כי הקובעים והפוסקים העליונים בענייני מלחמה היו תמיד הגברים.

שלמה גוראל
תל־אביב

מדוע ציווה בן־גוריון לסגת מסיני?

במלאת שלושים שנה למיבצע קדש, מרבים עתה להעלות זכרונות – מהם אנשי צבא שהשתתפו במיבצע זה, ומהם אנשי ציבור שהיו פעילים אז. בולגנין היה אז ראש ממשלת ברית המועצות, ואייזנהאואר – נשיא ארצות הברית. שניהם עשו יד אחת, ולחצו על בן־גוריון הדרשו ממנו שצה"ל יסוג מסיני.

זכורני, שנזדמנתי אז בירושלים, ובכנסת התקיים דיון לאחר נסיגה מסיני. קיבלתי כרטיס־כניסה ליציע, ועקבתי אחר הדיון בתשומת־לב. דיבר בן־גוריון. באמצע דבריו הפסיק אותו יגאל אלון ז"ל (אגב, התנועה לאחדות העבודה שפרשה ממפ"ם ב־1954 היתה כאז סיעה נפרדת בכנסת) והשמיע קריאת־ביניים: „למה נתת פקודה לסגת מסיני: אנו יכולנו לנצח!"

השיב לו בן־גוריון: „אני יודע, שיכולנו לנצח, אבל אינני רוצה לנצח את אייזנהאואר ואת בולגנין!"...

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

הבעיה העיקרית – היחס לעבודה

קראתי ב„דבר" מיום 22.10.86 את הידיעה בדבר תלמידות נושרות מאופקים, שנקלטו בבסיס חיל האוויר.

יישר כוחן של בנות אלו, להיקלט בבסיס חיל אוויר של צה"ל. זהו כבוד גדול!

וזאת בדיוק הנקודה אשר בה אני רוצה לשאול:

מה זה בנות נושרות? ממה נושרות? זה שהן גמרו 10 שנות לימוד ורוצות ללמוד מקצוע זה נקרא לנשור? הלוואי על הרבה בנות בישראל, שהן תרצינה ללמוד מקצוע, ובזה לכבד שוב כבעבר את העבודה בישראל!

שיבוש מערכות ומושגים זה עובר על כמה מתחומי חיינו ובא לידי ביטוי גם בשביתת האחיות שבעבר ראו בעבודתן ייעוד, ואז לא נשרו! והיום מנסים על־ידי קביים מלאכותיים של תנאים טובים יותר למנוע את הנשירה.

הבעיה העיקרית היא: היחס לעבודה!

הלן הופמן
ירושלים

מחאה על הצירוף

ב„דבר" מיום 2.10.86, בידיעה שהוכתרה „גינוי משותף לטרור אריאל שרון ופארוק שרעה" כרכתם קריאה שקראתי למאבק בטרור בדברי שר החוץ הסורי בנושא הטרור והכתרתם הצירוף ביני לבינו כ„גינוי משותף" לטרור.

בכוונה תחילה הבאתם, במשותף ובמצורף, את דברי שלי – הלוחם הישראלי בטרור משך עשרות שנים – ודבריו של הסורי, צורר ישראל, אשר מדינתו יוזמת ומעודדת את הטרור בעולם כולו.

עמדותיכם כלפי ידועות ואינני מצפה, כי תחמיצו איזושהי הזדמנות לפגוע בי, אך מדי פעם אני מופתע עד היכן תרחיקו לכת בעוינות.

מסתבר, כי למטרה זו לא היססתם אפילו להזדקק לשירותיו של שר החוץ הסורי. כיצד לא רעדה ידכם?

אריאל שרון

רק טקס אחד

הנוהג המקובל לערוך לנשיא, ראש ממשלה או אישיות ציבורית בדרג רומה היוצא לשליחות רשמית לחו"ל שני טקסים האחד בצאתו והשני בשובו ארצה נראה לי מיותר ומוגזם.

נוכח עלותו הכספית של כל טקס (אלפי דולרים) והעובדה, כי הטקסים מאלצים עשרות רבות של שוטרים, חיילים ומאבטחים לעזוב פעילותם השיגרתית ולהשתתף בטקס – ניתן לוותר בימים אלה של קיצוצים על אחד הטקסים ולהסתפק בטקס קבלת פנים צנועה בעת שוב האישיות מחו"ל.

אלי אלון
תל־אביב

על שמירת צביון המדינה

בתמימות רבה שמוסתר מאחוריה שמץ של גזענות ופטריוטיזם מופרז כותב נתנאל קסת מירושלים מכתב למערכת „דבר" (29.10.86) ובו הוא מגלה לנו ש„מתחת לפני השטח, בלי להרגיש, מתחולל תהליך של איכלוס יישובים יהודיים על־ידי ערבים, אלפי דירות נרכשות בנצרת עילית, בכרמיאל, בחיפה, ביפו ובירושלים, תוך שיפור תנאי מגוריהם והשתלבותם בשמחה בין היהודים". נפסיק כאן את הציטוט ונשאל שאלת־ביניים את הכותב: אם כן, מה רע בזה? שיפור מגורים, השתלבות ושמחה – קרי – שכנות טובה! אבל דווקא זה מדאיג אותו, והוא מזהיר: „זה יביא לשינוי צביון מדינת ישראל".

מתפלא אני על האורח תושב ירושלים – בירת מדינת ישראל (ועיר מעורבת) – שרואה את אובדן צביון מדינת ישראל מרכישת כמה מאות דירות בערים הנ"ל. האומנם אובדן צביונן היהודי? מדוע הוא אינו רואה את התנועות, שמטרתן היחידה לספח את השטחים למדינת ישראל עם אוכלוסיה של מיליון וחצי ערבים, ולייהד את הערים הערביות, ורצונן לשמר את עירנו מנוכרים (כה אומר כתנא) – סיפוח שמסכן את צביונה היהודי של המדינה?

כן, יש דאגה ויש סכנה, שאני ואתה שותפים לה, שהדירות הללו נמכרות על־ידי יורדים מן הארץ. וכשאין עליה מי ירכוש אותן? הס מלחשוב ולקוות על בניין ערים ויישובים חדשים! על זה „רצוי לתת את הדעת בעוד מועד", כפי שאתה מסיים את מכתבך.

מ. ישראלי
רחובות

זעקה של קוזקים נגזלים

זעקת השבר של אנשי „גוש אמונים" על שצה"ל סיכל את תכניתם להתנחל בלב שכם היא זעקה של קוזקים נגזלים. מיום הקמתו של „גוש אמונים" היתה פעילותו מלווה במעשי אלימות, הן נגד חיילי צה"ל והן נגד האוכלוסיה הערבית בשטחים הכבושים. במעשים אלה הצליחו המתנחלים לסחוט ויתור אחר ויתור מכל ממשלות ישראל, של המערך והליכוד כאחד.

כך נוצרו מוקדים של חיכוך ושל תקריות יומיומיות בכל רחבי השטחים הכבושים: הוקמו התנחלויות המהוות מכשול לכל אפשרות של שלום; ועוד היד נטויה – אנשי „גוש אמונים" לא ינוחו ולא ישקטו, בפרובוקציות חדשות לבקרים, עד אשר תהפוך הגדה המערבית כולה לחבית אבק־שריפה ותתפוצץ בקול רעש גדול.

יש לקוות, כי ההחלטה להפעיל את צה"ל, כדי לבלום את „גוש אמונים" בקבר יוסף, לא תישאר מקרה מבודד, וכי להשתוללות המתנחלים יושם סוף־סוף קץ.

אדם קלר
תל־אביב

המדינה הזאת היא גם שלי!

במלאות חמש שנים לפטירתו של משה דיין ז"ל ולאחר האזכרות וימי העיון שנערכו לכבודו ולזכרו, ובהם דנו במשנתו וגדולתו כמנהיג, הפריע לי מאוד במה שלא דנו וממה התעלמו: הוא שוד העתיקות שביצע, ולאחר מכן הסחר ברכוש השדוד. איך יתכן שבמדינת חוק שהיא גם המדינה שלי תיתכן שערוריה שכזאת? איך זה קרה שלאחר מותו לא התדפקו נציגי החוק על שער ביתו והודיעו לאלמנתו שבאו להחזיר למדינה את אוצרותיה השדודים?

איך יתכן שבמדינה שהיא גם שלי סחרו בפרהסיה ברכוש הגנוב? הרי בכך הפכנו לגרועות שבמדינות דרום־אמריקה וכבר יש לנו אויטה שלנו, המגלגלת עיניים צדקניות ומודיעה לכל עם ישראל ש„משה דאג לקומי".

ואני לתומי חשבתי, שאדם הדואג לקיום אשתו לאחר מותו עושה זאת באמצעות חברות ביטוח, קרנות פנסיה או ביטוח לאומי, ואינו יכול לצוות לה רכוש שאינו שלו, ובוודאי אינו שלה. איך זה קרה שראש עיריית ירושלים הפך שמיים וארץ למצוא תורם שישליש מיליון דולר לכיסה של האלמנה עבור עתיקות שהם רכוש המדינה? האם באמת כל האמצעים מקדשים את המטרה?

והיכן אתם אנשי־הרוח ואנשי־החוק. היכן אתם עמוס עוז, עמוס קינן (האם אינך יודע שהדרך לעיר־הרוד החלה בצהלה?) ועוד רבים, רבים שיודעים להשמיע קולם על כל עוול הנעשה במדינה – ובעולם.

מדוע מילאתם פיכם מים ואינכם קמים וזועקים על העוול שנעשה במדינה שהיא גם שלכם וגם שלי? אני אישית רוצה לנשום אוויר יותר צח ונקי במדינה שהיא גם שלי.

הדסה צלנר
רמת השרון

תשבחת עצמית – מותר או אסור?

חיים חפר במדורו השבועי ב„ידיעות אחרונות" „עלה" על קואופרטיב „דן", במלוא כושר הגזירה המבורך שלו, על העזתו להוציא חוברת תשבחת עצמית בשם „תודן", המכילה מכתבי תודה נרגשים של נוסעים לקואופרטיב ונהגיו, בה בעת שככל הידוע לא הכל שפיר ביחסי הקואופרטיב ונוסעיו.

דובר הקואופרטיב גבריאל שמש השיב לו מנה אחת אפיים במקאמה חפרית מחורזת אף היא (על עמוד שלם משולם ב„ידיעות"), שניתן לתמצת אותה במשפטים הבאים: „וכבר אמר א.ד. גורדון, אם מותר לחזור/ „בשביל לגרש את החושך – צריך להגביר את האור"!/ ולכן לא יועיל להוקיע, לנאץ ולהוקיע/ להיפך, צריך להגיד „תודן" ולתת את כל הכבוד. כשמגיע... ולסיום: „ולכן, לו היה בכל „דן" רק נהג אחד הנוהג כהלכה/ היה חפר חייב ללכת אליו ולבקש ממנו סליחה".

אם יורשה לי להתערב בין שני הרים אלה ולומר דעתי כאורח וכנוסע באוטובוסים, אנסח את דברי כך: צודק דובר „דן", התובע עלבון הקואופרטיב ונהגיו מפיו של חיים חפר. אבל, הוא יהיה צודק עוד יותר אם במקביל לחוברת „תודן" יפרסם הקואופרטיב גם חוברת עם מכתבי התלונות הרבים, המצויים ללא ספק בתיקי הקואופרטיב, ולצידם יפרסם גם תוצאות הטיפול שלו בתלונות אלו. נראה לי, כי אפשר לקרוא לחוברת זו „תודן" ב' – כלומר, תודה לאותם נוסעים שהעמידו את הנהלת „דן" על הפגמים שבקואופרטיב וסייעו בכך לתיקונם למען הנוסעים והקואופרטיב גם יחד.

א. סדומי
חולון

איש הישר בעיניו יעשה?!

קבוצת הישראלים שיצאה לרומניה על פי הזמנתה הרשמית של אגודת הסופרים הרומנית ובחסות הנשיא צ'אושסקו, או לפחות בהסכמתו, להיפגש עם פקידים בכירים באש"ף, לקחה על עצמה אחריות כבדה על התנהגותה המופקרת – בכך שלא שעתה לאתראות הממשלה, לאזהרת היועץ המשפטי לממשלה, בניגוד לדעת חברי כנסת ממפ"ם ובניגוד להסכמה של חוגים רחבים בציבור ליציאה. היא זילזלה בחוק שהתקבל בכנסת – התקלסה בו ו„העמידה אותו במבחן".

לא ייתכן, שאיש הישר בעיניו יעשה!

יצחק קפלן
תל־אביב

טלוויזיה

5.30 „מקרין 1" – שם הפרק: „החלומות אינם לנצח".
5.55 „ג'יין אייר" – סדרת דרמה חדשה, בת 11 פרקים, על פי ספרה של שרלוט ברונטה. את ג'יין אייר משחקת זלה קלארק, שחקנית תאטרון בריטית. העיבוד שעשה אלכסנדר ברון לטלוויזיה נאמן למקור של שרלוט ברונטה. הבמאי הוא ג'וליאן אמיס. פרק ראשון.
6.25 מסוקי של מקום – מבט אל שער הגיא.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 שבועון מלוויזיה – על אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „קארן סילקווד" – סרט תעודה אנגלי על קארן סילקווד, הקרבן הראשון של המאבק נגד השימוש הלא־מבוקר באנרגיה גרעינית. הסרט משחזר את ההתרחשויות ואת התקופה, ומשולבים בו ראיונות עם הוריה של קארן, העורך־דין שייצג את המשפחה, חברים שלה ונציג האיגוד המקצועי, שקיבל ממנה כל הזמן את המידע המרשיע. סיפורה של קארן סילקווד הופק גם בגירסה קולנועית בשנת 1984, בכיכובה של מריל סטריפ.
10.25 „ראול ואלגבריה" – סדרת דרמה חדשה בת 4 פרקים המבוססת על רב־מכר פרי עטם של פ' וורבל ות' קלארק. העיבוד לטלוויזיה נכתב בידי ג'ראלד גרין.
11.15 „גלריה" – על הפסל הנרי מור ועל בית־ספר לאמנויות בארץ. מנחה כרמית גיא.
11.55 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: שמיטה.
08.40 בלי מרווח: בק.
09.00 ארץ מולדת: היציאה מן החומות.
09.20 מדעי הטבע (מסה"ב): בעולם מסודר של הגבישים.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת מ"ה: הגיה.
11.30 אנגלית ז'.
12.00 מדעי הטבע (על יסודי): חקר מערכת עצבים בארץ.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 הסטוריה, על־יסודי, העשרה: הגילדות בימי הביניים.
1.30 ספרות: הרוח הצפונית והשמש.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 מאו מאו.
3.25 רחוב סומסום: כאן נעשה הצגה.
4.00 הדרוה.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – לזמביה: הדלם הספרוס (התז. הסימפ. של סיבולי / פראנרטן); פאניבה: וריאציות לקלרינית ולפסנתר (ק. בארברי – קלרינית א. רייביס – פסנתר); אופנבאך: בלדה (צללים פילהרמוניים).
07.30 שחרית מוסיקלית – באך: הסויטה הצרפתית מס' 6 במי־מג'ור (א. גאבריילוב, פסנתר); צ'ימרוזה: קונצ'רטאנטה לחליל, אבוב ולתזמורת (א. ניקולה / ה. הוליגר / סיינט מרטין / סילסו); ארן: סימפוניה מס' 1 בדו־מג'ור (הסינפוניטה של בורנמות / מונטגומרי); מוצארט: סימפוניה קונצ'רטנטה לכנור, ויולה ולתזמורת ק. 364 (י. פרלמן / פ. צוקרמן / הפילה. הישראלית / מהטה); בטהובן: שביעייה אופוס 20 במי־במול מג'ור (סיינט מרטין).
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מאוצר הפרטיה – אורי שוהם, חליל / דוד חן, כנור / חנוך גרינפלד, פסנתר – באך: טריו סונטה בדו מג'ור; הנדל: סונטה לחליל ולפסנתר ברה מג'ור; איבר: 2 נגינות ביניים לחליל, כנור ופסנתר; סלמן: טריו סונטה בלה מינור.
13.00 קונצרט צהריים
15.00 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא – אלכסנדר קניבסקי, צ'לו, נטשה קוטוב, פסנתר; שומאן: 5 קטעים ברוח עממית, אופוס 102; י. סל: „יזכור" לצ'לו סולו (1985, בכורה); ברטינג: סונטה מס' 2; מנדלסון: סונטה מס' 2 ברה מג'ור, אופוס 58.
17.30 קונצרט מנחה – מוצארט: סרנדה מס' 9 ברה מג'ור „קרן הדואר", ק. 320 (תז. הקאמ. של ז. פרנסואה פאייאר); הנדל: קונצ'רטו גרוסו בסול מג'ור להבדלה ותזמורת (מ. אנדרה / באנסמבל התזמורתי של פאריס / ז'. פ. פייאר ולהה); בטהובן: שלישיה בסי־במול מג'ור לקלרינית צ'לו ופסנתר אופוס 11 (נגנים מתוך „קבוצת המוסיקה מלונדון"); פולנק: קונצ'רטו בסול מינור לעוגב, תז. כלי־קשת וטימפני (ג. זמקוביאן / א. פרית / התז. הסימפ. של בוסטון / ש. מינש); דביסי: קופסת הצעצועים – מוסיקה לבלט (הסימפ. של באזל / א. זורדאן).
20.05 ערב טוב – מישל קורט: קונצ'רטו קומי בסול מינור לשני כנורות, חליל, ויולה וקונטינואו (אנסמבל „מוסיקה אנטיקווה" מקלן); הנדל: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לכנור, תזמורת, כלי קשת וקונטינואו (פ. טוסו / הסולנים מינטי / סימונה).
20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש (שידור חי מאולם הנרי קראון) – מנצח רוד שלון / דניאל בנימיני, ויולה: הינדמית: מטמורפוזות סימפוניות על נושא של ובר; עמי מעייני: קונצ'רטו לויולה ותזמורת (ביצוע בכורה) – הפסקה – „אנתולוגיה קטנה לשירה"; מוסורגסקי־ראבל: „תמונות בתערוכה".
25.00 „רוד הזהב" – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות סימון ברד.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „התפתחות לשונם של ילדים" – „שלבים בהתפתחות שפתם של ילדים".
12.05 ליבי במזרח, מבחר שירים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים „טוב לכתוב" – עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה יוצרת: „פילי תוק" – מאת ידי קין.
14.45 „חתול בשק": ילקוט כלבו.
15.25 עוזיה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ס.).
15.30 קתדרה – במת רדיו – „מקומה של ההלכה בספרות היהודית מימי בית שני" (ש.ב.).
17.20 „האוניברסיטה המשודרת" – „צרפתית למתקדמים": שעור מס' 54 (ש.ח.).
19.05 „שעור בתניא".
22.05 „לכל אדם כוכב" – עם האסטרולוג אילן פסר.

רשת ב'

18.06 שירים עבריים.
19.35 הסביב בכנסת.
20.05 „שורשים" – ענייני פולקלור ועדות.
22.05 מסביב לעולם בשעה קלה.
25.05 ביתנו לבין עצמנו.

רשת ג'

18.06 קליבו – שבועון פופ.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 „שעה קלה על כלבולה".
20.05 „עד כשורד" – מגאזין לענייני צבא וביטחון. (ש.ח.)
21.30 אוניברסיטה משודרת – פסיכולוגיה של החלומות – דעותיו ההיסטוריות של פרויד על אפי החלום.
23.55 שיחת הצות – עם הבמאי מוטי לרנר.

קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: הפיראטים 9.40, 7.15, 5
אורלי: צביטה בלב 9.30, 7.15, 5
פאר (לשעבר אלנבי):
קוקה קולה קיד 9.30, 7.15, 5
11.45 מאהביה של ליידי צ'טרלי
בן־יהודה: אהבה בשחקים
9.30, 7.15, 5
גורדון: זמן נעורים
9.30, 7.15
גת: אהבה מכושפת 9.30, 7.15, 5
דיזנגוף 1: מונה ליזה
9.40, 7.15
דיזנגוף 2: נשיקת אשת העכביש
9.40, 7.15
דיזנגוף 3: 3 רווקים ותינוק
9.45, 7.20
דקל: צרות צרורות בצ'יינה טאון
9.30, 7.15
דרייב־אין: יפה בורוד
9.30, 7.30, חצות – סקס
הוד: שבט דב המערות 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: ישנתי 11.15
חן 1: שובו של הנוסע השמיני
9.45, 7.00, 4.25
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום
9.45, 7.25, 5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה
9.55, 7.40, 5
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים
9.50, 7.40, 5, 2, 11
חן 5: היתפן מבברלי הילס
9.50, 7.40, 5, 2, 11
לימור: ירח דבש מכושף 9.30, 7.15
לב 1: הנבל הבורמזי 9.40, 7.30
לב 2: בעקבות הכרך 9.40, 7.30
לב 3: סנגוס 9.30, 2
מלכת הכיתה 7.40, 5
לב 4: לה לאיזואסה
9.45, 7, 4.20, 1.45
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: כנגד כל הסיכויים
9.30, 7.15
סינמה 1: הטוב הרע והלא נורא
9.30, 7.15, 5
סינמה 2: נסיעה נעימה
9.30, 7.15, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון
9.30, 7.30, 5
פריז: עוברת אורח
9.30, 7.15, 4, 2, 12
בית מטבחיים 5 11.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה
9.30, 7.00
תמוז – רמת־אביב:
כולם נפלו על הראש 9.30 7.15
11.30 שכנים
שחף: אתולד 9.30, 7, 4.30
תכלת: הצבע ארגמן 9, 6
תל־אביב: איש הנצח
9.30, 7.15, 5.00

■ ירושלים
אדיסון: אהבה בשחקים
9.15, 7.00, 4.30
אוריון 1: שובו של הנוסע השמיני
9.00, 6.30, 4.00
אוריון: כולם נפלו על הראש
9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון:
היתפן והיפהפיה 4.00
אני כריסטיאן F 6.00
קריאת העורב 8.00
בית החיות 10
הרולד ומוד – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה:
זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7.00

הבירה: שתי אצבעות מצידון
9.15, 7.15, 4.30
אור 3: צרות גדולות בצ'יינה טאון
9.00, 7.00, 4.30
גיל אור: ג'ושע אתמול היום
9.15, 7.00, 4.30
כפיר: צביטה בלב 9.15, 7.00, 4.30
סמדר: נשיקת אשת העכביש
9.15, 7
עדן: הטוב הרע והלא נורא
9.00, 7.00, 4.30
ריף: הנבל הבורמזי 9, 7, 4.30
מיטשל: מונה ליזה 9.00, 7.00

■ חיפה
אורה: ירח דבש מכושף
9.15, 7.00, 4.30
אורלי: זכרונות אהבה מפירנצה
9.15, 7
אמפיתיאטרון: הטוב הרע והלא נורא 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: שובו של הנוסע השמיני
9.00, 6.30, 4.00
עצמון 1: אהבה בשחקים
9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מונה ליזה
9.30, 7.15, 4.45
חן: להב משונן 9.15, 7.00
מאר: צרות צרורות בצ'יינה טאון
9.15, 7.00, 4.30
קריאור: עוברת אורח
9.15, 7.00 4.30
11.30 פנק פלויד החומה
רון: צביטה בלב 9.00, 6.45, 4.00
רב גת 1: ג'ושע אתמול והיום
9.15, 6.25, 4.30
רב גת 2: בעקבות הכרך
9.15, 7.00 4.30

■ קרית־ביאליק
מפיה: סיפורה של אגנס 9.15, 7
מגיק: בתי וקליד 9.15, 7

■ קרית־חיים
בית העם: אלני 9.15, 7.00, 4.30
היובל: מלכת הכיתה
9.15, 7.00, 4.30

■ קרית־ים
ניצן: תעלול קטלני
9.15, 7.00

■ קרית־מוצקין
אורה: הטוב הרע והלא נורא
9.15, 7.00, 4.30

■ אשדוד
אסתר: שתי אצבעות מצידון
9.30, 7.15
אשדוד: הפיראטים 9.30, 7.15

■ אשקלון
אסתר: תעלול קטלני 9.30, 7.15
מאיר: הטוב הרע והלא נורא
9.15, 7.00
רחל: הרבה ולא כלום 9.30, 7.15

■ באר־שבע
חן: אהבה בשחקים 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא
9.30, 7.15, 5.00

■ קרית־אונו
בגינביה:

■ הרצליה
היכל: קוברה 5
פסיפס 3, 9.30, 7.15
מלון דניאל: ערירי חי על מת
9.30, 7.15

■ עפולה
מושיקוף: מלכת הכיתה 8.30

■ חולון
ארמון: שתי אצבעות מצידון
9.30, 7.30
11.30 התחילו את המהפכה בלעדיי
מגדל: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
מגדל: צביטה בלב 9.30, 7.15, 5
רינה: כתום הגוף 9.30, 7.15

■ טבריה
אביב: הפסיפק בלהבות 9.30, 7

■ כפר־סבא
עמל: שתי אצבעות מצידון
9.15, 7.00
חן: הטוב הרע והלא נורא 9.15

■ לוד
אורלי: הטוב הרע והלא נורא
9.30, 7.15
נוה זיוה: שן תחת שן 9.30, 7.15

■ נהריה
הדר: יפה בורוד 9.30, 7.15

■ נתניה
סמדרה: שכרון חושים 9.15, 7, 5
אסתר: יפה בורוד 9.15, 7.00
שרון: תעלול קטלני 9.15, 7.00, 5

■ פתח־תקוה
שלום: שתי אצבעות מצידון
9.30, 7.15
היכל 1: היתפן מבברלי הילס
9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: אהבה בשחקים
9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30, 7, 4.15

■ קרית־שמונה
שביט: שודדי השחקים 9.30, 7.15

■ ראשון־לציון
נעמן: תעלול קטלני 9.30, 7.15
ראשון: הטוב הרע והלא נורא
9.30, 7.15

■ רחובות
בית העם: שתי אצבעות מצידון
9.15, 7.15
הדר: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
חן: מקרוני 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים
ארמון: שובו של הנוסע השמיני
9.30, 6.40, 4.00
ארמון: צרות צרורות בצ'יינה טאון
9.45, 7.30, 5.00
לילי: אצבע משולשת 9.30, 7.15
הדר: צביטה בלב 9.00, 6.45, 4
רב גן 1: היתפן מבברלי הילס
9.40, 7.20, 5
רב גן 2: הרומן של אתמול בלילה
9.40, 7.20, 5.00
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק
9.40, 7.30, 5
רב גן 4: הצבע ארגמן 9.15, 6.15
שביט: אהבה בשחקים 9.30, 7.15

■ רמת־השרון
כוכב: זכרונות מאפריקה 9.15, 6
הג'ונגל המבורך מתעורר 4.00

■ רעננה
אורות: מרגלים סכאלה
9.00, 7.00, 4.30

■ רמלה
אורך: הטוב הרע והלא נורא
9.30, 7.15

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
• המרוקאים, תחקיר מיוחד – דניאל בן־סימון
• ימיו האחרונים של ענונו בלונדון – יוסי מלמן
• פושעים עם צווארון לבן – יקיר צור ונתן רועי
• קו הפשרה הטריטוריאלית – דני רובינשטיין
• האוהל והמועד, שיחזור – עליזה ולך
• החצר מתהפכת בגוש אמונים (סוף סדרה) – אריאל בן־עמי
• יגאל תומרקין, אמנון דנקנר, דני קרמן, יאיר גרבוז, חגי אשד, חיים גורי, טוביה מנדלסון, דנקה הרניש, יגאל משיח, יעל פישבין.
בפרשנות מקיפה בתגובה עניינית
כיום אפשר להשיג בכל הקיוסקים בארץ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מצפה רמון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מצפה רמון הופקד שינוי תכנית המתאר. שינוי מס. 9 לתכנית מתאר 101/02/27. ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח לבנייני ציבור, משטח ספורט ומשטח ציבורי פתוח לשטח למלונאות ונופש.
האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שטח התכנית: 76 דונם. מצפה רמון.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית המחוזית.
ההתנגדות תוגש בכתב במידוד ובהמקת כלירי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – אילת
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנה בזה הודעה, כי הוגשה לועדה בנין ערים מקומית – אילת בקשה להיתר הקלה מב.מ. בנוינה מתב.ע. משודרות מס' 2/ב/03/188. מהות ההקלה: הגבהת מפלס 0.00 מאושר 57.00 ל־57.70 כוללה שכונת בנים מגרש 192 רוד האלה 8 גוש 40076 אילת.
שם המבקש: אליה ציון המדויה.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה – אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה המצורה לועדה המקומית בעיריית אילת – רוד הטיילת הבכב 5. תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – ר"ג
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1963

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר הקלה עבם בגוש 6207 חלקה 230 רחוב בצלאל מס' 48, דהיינו שימוש חורג מאולם תעשיה למגורים.
כל המעוניין הרואה עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
רמת־גן

חוק התיכנון והבניה
תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחור בניה ולקו בנין ברחוב קרן הגר מס. 10 גוש 6981 חלקה 145, תיק בנין 27745/5.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב־יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתשובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתיכנון ובניה תל־אביב־יפו

טבע תמשיח
פרמצבטיות בע"מ

בתי־מרקחת תורנים ליום חמישי 13.11.86
תל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
בני – דיזנגוף 174 – 222386
ירושלים
בית הכרם – הפסגה 59 – 420758
הנשיא – שדרות הנשיא 33 – 535512
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
פרינץ – רבי עקיבא 162 בני־ברק – 796324
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים – חולון
כתר – הבונים ריינס 20 בת־ים – 583560
אסותא – סוקולוב 4 חולון – 5058197
כפר־סבא – רעננה – הוד השרון
אורה – ויצמן 36 רעננה.

אלמקס
לכל המשפחה!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מודעה
לפי תקנה 2 ב' (ג') לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות), תשל"ו – 1970.

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, לתוספת בניה ברחוב אצ"ל מס' 85, גוש 6135, חלקה 105, תיק בנין 22619.
כל מי שיש לו זכויות בנכס כאמור לעיל והמתנגד לבניה, עליו להודיע על כך, בציון כתובתו המדויקת, לועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

קו פתוח למצוקות, 24 שעות

פסיכולוגים, עובדים סוציאליים וסתם אזרחים חמי-לב, כולם מתנדבים, קשובים לכל פונה – ילד או מבוגר – בהאזנה, בעצה ובגמילות כספית חד-פעמית. אגודת „יד ביד", שהקימה שלי חושן לפני שלוש שנים. כל אחד יכול להיעזר, כל אחד לתרום

מאת נעה גל

ת תלותה החמישים אמרה ושן לבעלה, עורך דין ם: „אני לא צריכה ם וזהב. בכסף של המתנה חלום ישן ואפתח תחנת עזרה לזולת. „הוט לייד" אמרה ועשתה, והקימה ד ביד", ומה שהתחיל של איש אחד היה לצוות ים מסור. זוהי אגודה, ה בעמותה לטובת הציבור: ת כספית, עזרה למשפחות ם בשעות מצוקה חומרית, פון לרגעי מצוקה נפשית. לדים. „אני חושבת שלא ים מספיק לילדים," שלי, „רציתי שיהיה להם שבו ירגישו חופשיים לעזרה ולספר על הם. בשנות עבודתי בבית נוכחתי שלמימסד אין ם סכביים לעזור. גם לא הקשיב." שלי חושן היא בעלת תואר בפסיכולוגיה, ה לגימלאות לאחר ם שנות עבודה בבתי-ספר.

אנרגיה, יחד עם זמן ים כלכליים שעמדו ה, התחברו היטב עם לנהל ולהפעיל. „לעשות בני אדם", בלשונה של שלי היא שילוב של אמא ת ואשת מקצוע המתבטאת משובשת מתוכלת נות, הכל כדי „למכור" ם את הארגון שהקימה. בה רגישות למצבם הנפשי אנשים המגיעים למשרדה, ם אינסטינקטים בריאים ית פעילותה. בעזרת לוגים, עובדים סוציאליים, בים שהם אזרחים פנויים לב, הם, בעיקר נשים, היא ה זו השנה השלישית רשת ת של עזרה סוציאלית רים וילדים.

שעות ביממה מפעיל ארגון ד" את שירות „אוזן קשבת". וח למצוקותיהם של ילדים נוער. שבת וחג, יום ולילה. ם יושבת מתנדבת במשרד בה על פניות. וחצי יום ה מכירה אוטומטית את שרים אל ביתו של מתנדב תורן. הילדים הפונים, דתיים וחילוניים. מבתים נחשלים או מבתים של בעלי אמצעים. חלקם מספר על חוסר תשומת לב, על ריב בין אחים, על מעמד נחות בבית הספר. נערות מרעיבות עצמן בכפייתיות ופונות לעזרה כשהן מרגישות אבודות. ילד נשאר לבדו בבית מתקשר ל„אוזן קשבת" ושואל: „שמעתי קולות, מה לעשות?" איש שנולד לו בן ואין בבית אמצעים לערוך ברית מילה שולח את בנו הבוגר לצלצל לאגודה כדי לבקש עזרה, הוא עצמו מתבייש. אפילו ילדים בני שש או שמונה פונים ומתלוננים על קיפוח, נטישה, על בדידות ודחיה חברתית. „אוזן קשבת" הוא תהליך לחסך בתשומת לב ולעיתים זו קריאה לעזרה. כאן יקשיבו – ואם צריך יזמינו את הילד למשרד. יבקשו לגעת מקרוב בבעיה, להשתתף ולהבין, אם יהיה צורך יפנו אותו לפסיכולוג להמשך טיפול.

חושן מדגישה כי לטלפון יענו רק אנשי מקצוע. אחות, מורה, או עובדת סוציאלית. שאר המתנדבות „דודות טובות", יטפלו בבעיות אחרות המגיעות למשרדי האגודה.

לאחר שנת פעילות ראשונה של „אוזן קשבת" מדווחת שלי על 30% מהילדים בגילאים שבין שתים-עשרה לעשרים, המדברים על התאבדות ופחדים. 28% נתקלים בבעיות של דימוי עצמי נמוך ובעיות חברה. 20% בעיות מין. 15% בעיות תקשורת במשפחה ו-12% בעיות בלימודים. 5% בעיות גילוי עריות והומוסקסואליות.

ומה עונים להם אנשי המקצוע?

„קודם כל מקשיבים. לא שואלים שאלות, נותנים לילד לדבר, לפרוק", אומרת שלי חושן, „אבל העזרה שלנו לא מסתיימת עם תום השיחה". אנחנו יוצרים קשר עם המורה, מנהל בית הספר, ההורים, שירותי הקהילה. מפעילים, אם צריך, גם את המשטרה. קרה לא פעם ששלחנו גם אמבולנס למטלפן שאיים בהתאבדות. אנחנו לא פועלים על דעת עצמנו, תמיד בקשר עם מוסדות מוסמכים ואנשי מקצוע בשטח."

פעמיים בשבוע פתוח בארגון קו-טלפון מיוחד לעזרת הורים. פסיכולוג תורן יושב ליד הטלפון ועונה לשאלות. אורי פישר, אחד הפסיכולוגים המתנדבים, אומר שלפעמים מתקשרים אנשים מבוגרים שאינם נשואים, ומכילא גם אין להם ילדים, אבל בעיות יש והקו של „יד ביד" משמש כתובת.

„אני משתדל לא להאריך יותר מדי בשיחות כדי לפנות את הקו לכמה שיותר פניות", מסביר אורי פישר. „העזרה האפקטיבית היא במקרים הלא-קשים במיוחד. הרחבת הידע לגבי בעייתם גורמת לפונים הקלה ורוגע, קודם כל. אחר כך, חשוב לי להיות ענייני כמה שאפשר, לאתר את מקור הבעיה ולאבחן את העצה המתאימה, כך שתהיה אמיתית ומעמיקה כמה שאפשר. חשוב להיות בטוחים שאין זו בעיה נפשית קלינית, רצינית. לבעיות כאלה אנחנו לא תחליף לטיפול. אני מפנה מקרים כאלה לשרות פסיכולוגי, למרפאות לבריאות הנפש, שאנשים לא תמיד יודעים על קיומן."

לפני שבועיים נפתחו במסגרת פעילות האגודה סדנאות לעזרת הורים בשם „הורות יעילה". הפסיכולוגים והמדריכים נפגשים פעמיים בשבוע עם קבוצות הורים וילדים, או עם הורים בלבד, וכן עם הורים במשפחות חד-הוריות.

אך גולת הכותרת של האגודה היא העזרה החומרית לנזקקים. לשלי חושן פינה קבועה, אחת לחודש, בתוכנית הרדיו „בית פתוח" ומדור קבוע ב„לאשה". שם היא מספרת על מקרים שפנו לעזרת האגודה. היא מוציאה אותם מן המספר הסטאטיסטי והופכת אותם לסיפור מרגש בעיתון או בשעת השידור שלה. „נולדה לנו חמישיה", היא אומרת ברדיו. השאר מתגלגל מעצמו. מאזינים שהפניה נוגעת אל ליבם נרתמים לפעולה: יש המציעים זמן ומרץ, יש הנותנים תרומות כספיות, או צעצועים, ספרים, בגדים, ציוד רפואי. שלי קושרת את שני הקצוות, חוט הצדקה בין התורמים לנזקקים, בין ילד נכה, קטוע רגליים, ובין מי שמוכן לתרום לו סכום כספי לקניית פרוטזות. בין אשה בעלת אמצעים משכנת יוקרה לנערה יתומה המחפשת בית חם. שלי חושן יושבת בנקודת החיבור. ובאשר לתרומות כספיות: הכספים הנתרמים על-ידי אנשים פרטיים או מוסדות עוברים ישירות אל הנזקק. זהו העקרון המנחה. כל תורם יקבל מכתב אישי לאות תודה וקבלה רשמית. העזרה היא חד-פעמית. „אנחנו לא לשכת הסעד", מבהירה חושן. „אנחנו מקשרים בין התורם לנזקק ללא בירוקרטיה ופנקסים. התרומה היא עזרה ראשונה, כמו מגן דוד אדום. אחר כך צריך הפונה להמשיך ולעזור לעצמו".

טלפון, חשמל, דואר או דמי נסיעה לילד שהגיע למשרדי האגודה ואין לו כסף לחזור הביתה, דורשים תקציב שוטף בקופה. את זה תשיג שלי בשני ערבי התרמה שנתיים. תמורת סכום הכרטיס, רוכש בעליו חלק במעשה חסד ונהנה מהגרלות ומופע בידור הנתרם לטובת פעילות האגודה.

שלי חושן תוקפת את הלשכות הסוציאליות הממוסדות על כך שאין מעקב צמוד ורצוף אחרי מטופליהן. „שולחים נערה למשפחה אומנת ולא יודעים מה עושים בה שם. היא מגיעה אלינו מוכה וחבולה, אחרי שנוצלה ואין לה כוח להמשיך", מספרת שלי. אליה שולחים גורמי הסעד את הפונים אליהם כשהפתרונות הקונבנציונליים במסגרת ממלכתית לא הועילו. אולי בשל חוסר תקציב, אולי ארגון לקוי או בעיות בירוקרטיה. היא איננה רוצה למתוח קו תחת הסיבה המדויקת. „העובדה היא שאני מקבלת פניות מהעירייה או מלשכת הסעד, מכתבים, בקשות לעזרה".

לארגון „יד ביד" ארבעה סניפים בארץ. בתל אביב, בחיפה, בירושלים ובגליל המערבי. מספרי הטלפון שלהם מתפרסמים בלוח מספרי החירום בעיתונים. מספרי הטלפון של „אוזן קשבת" להורים בימי שני וחמישי, בין השעות חמש ושמונה בערב – 03/222732. משרדי האגודה נמצאים ברח' גור 5 ת"א.

שלי חושן: אני מקבלת גם מהעירייה ומלשכת הסעד בקשות לעזרה

„בוא להיפר-היפר, משהו מיוחד, ולא תמצא פראייר של אף אחד" אומר יאיר ניצני בג'ינגל של קדם הפרסום ל„היפר היפר, השוק של ת"א" מרשת הריבוע הכחול, שפתחה השבוע במבצע „שבועיים כחול לבן".

על רקע הגידול בגרעון המסחרי ב-20 אחוז בעשרת החדשים האחרונים (בהשוואה לאשתקד) והגיגת יבוא עם „שבתות יבוא" של איטליה, אמריקה ובקרוב אנגליה, יזמה רשת קו-אופ הריבוע הכחול – בברכת חברת העובדים ובחסות התאחדות התעשיינים – מבצע המציג לצרכן הישראלי, את הישגי התעשייה הישראלית, במזון ובמוצרי צריכה אחרים.

עם יצרני המזון המשתתפים „במבצע כחול לבן" נמנים: תלמה, אוסם, יונה שלתיאל, סוגת, סוגת טבע, יכין, סנפרוסט, סנוקרסט, עלית, מעדני יחיעם, מעדני נתניה, מרבק, חוד לבן, זוגלובק. גולת הכותרת של המשתתפים כור מזון המציגה לראשונה למכירה את שוקולד „ורד הגליל" וגולדן-האוס עם כבד האווז שעיקר תוצרתו מיועדת ליצוא. יצרני תעשיות אחרות המשתתפים במבצע כוללים את החברה הדרומית עם מוצרי סנו, קלין, מיטס, ד"ר פישר, הלטיס, הלנה רובינשטיין, רבלון אניס, לפיד נעמן, סירי סולתם, דלתא ושמיכות פיק ואחרים.

זאת הפעם הראשונה שמבצע כחול לבן בהיקף המייצג את מגוון המוצרים מתוצרת הארץ, נערך ברשת שיווק.

תקופת המבצע 12.11.86 עד 30.11.86.

מוריה אבנימלך

דיסקו שוקו

בקצרין נלחמים באלכוהול בעזרת... חלב ומעדניו

מאת שמעון וייס

שמע אדי האלכוהול המתרבים במקומותינו בעת האחרונה הגיע עד לעיר קצרין שברמת-הגולן. אמנם, תושבי המקום עדיין אינם מכורים למשקאות חריפים ואת הערבים מבלים הצעירים בצורה מהוגנת ושקטה יותר מאלה שבמרכז הארץ, אבל בקצרין מעדיפים לא לקחת סיכונים מיותרים.

מתוך דאגה לאיכות הנוזלים הנשפכים לגרונות במסיבות ובערבי ריקודים חיפשו הקצרינאים תחליף לאלכוהול ומצאו אותו בחלב, הבריא והטעים, מתוצרת "מחלבות רמת הגולן". במסיבות ובערבי ריקודים הנערכים בקצרין בעת האחרונה שוב לא עולים על השולחן משקאות חריפים ואת מקומם תופסים החלב „ומוצריו" ממחלבות האזור. אין זו החלטה רשמית של מוסדות החינוך בעיר, אלא יוזמה מקומית של כמה בעלי מודעות מבית הספר התיכון „נופי הגולן" בעיר ומחלבות הגולן.

זה התחיל באחד מערבי הריקודים ב„דיסקו" שבעיר, לפני שבועות מספר. בערך באמצע מהלך הערב נכנסו לאולם מלצרים לבושי מדי-מלצרות והגישו לרוקדים מעדני חלב בשלל טעמים: אננס, בננות, שוקו, מוקה ועוד. עדי-ראיה מספרים כי היה זה אחד מערבי הריקודים המהנים הרגועים שידעה קצרין ומה שמפליא יותר – ה„דיסקו", שלא כתמיד, הושאר נקי ומסודר בתום ערב הריקודים. עכשיו בודקים ברצינות בקצרין אם לחלב של העיר יש גם תכונות מרגיעות.

כך או כך, חסל סדר בקבוקי האלכוהול בערבי ריקודים בקצרין ואת מקומם תפסו קנקני החלב.

כדאי לנסות לא רק בגולן.

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

הסוכן החשאי בשירות מלחמת השוקולד

או: מלחמת השוקולד ירדה למחתרת

„עלית" נתקפה, כנראה, ב„ורד הגליל" והחליטה לענות לה באותו המטבע.

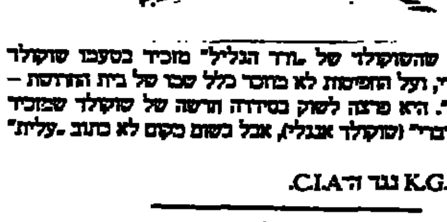

ובכן, כשם שהשוקולד של „ורד הגליל" מזכיר בטעמו שוקולד ברמני-שווייצרי, ועל העטיפות לא נזכר כלל סמל של בית החרושת – כך גם „עלית". היא פרצה לשוק בסידרה חדשה של שוקולד שמזכיר טעם של „קדבורי" (שוקולד אנגלי), אבל בשום מקום לא כתוב „עלית" – רק צבר.

ממש, הK.G.B נגד הC.I.A.

מתקפת החורף – מלחמת מרק במרק

דו"ח משדה הקרב א'

גורל החורף נתון כבר פקודה הכל יורד עלינו בבת אחת: גשם זלעפות, תקרות דולפות, כעילים ספוגי נפתלין והכאר של אבקות מרק חדשות.

המתקפה:

„מסע תעשיות מזון בע"מ", אבקות מרק בשלושה טעמים: עוף, פטריות וירקות.

האריזה – 400 גרם, מספיקה ל-28 מנות.

היתרון – „לא מכיל חומרים משמרים".

השאלה: האם המרקים הקודמים של „מסע" כן הכילו חומרים משמרים?

הערכת שדה הקרב: מיכל הפלסטיק של מרקי „מסע" לא נראה כבעל סיכויים גדולים לעומת צנצנות הזכוכית של „תלמה" ו„ מרותו מלפני שבועיים.

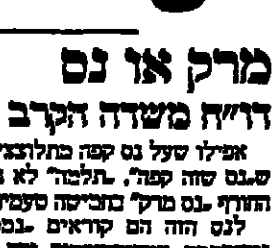

מרק או נס

דו"ח משדה הקרב ב'

אפילו שעל נס קפה מתלוצצים והמעמנים שקוראים לו כך כיוון ש„נס שזה קפה". „תלמה" לא נבהלת מזה והנפיקה לנו לקראת החורף „נס מרק" בתכיסה טעמים.

לנס הזה הם קוראים „נמס בכוס" והוא נמכר בשקיות נייר-מתכת, צבעים-צבעים, וכך, בוודאי, הם בשלחים כדי לעבות את שדה הקרב וחזי המרקים.

זה עולה 89 אגורות הצמד (מחיר היכרות) וזה לא רע – טעמתי!

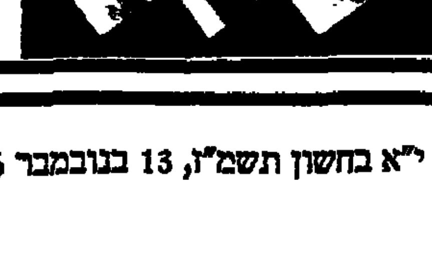

„בל ישחקו אותך הממזרים!"

„מעשה השפחה", מרגרט אטווד, תרגום: ג. אריוך, הוצאת כרם-שולרם, רונן ליפשיץ בע"מ

לשאלה עד כמה המשטר המתואר ב„מעשה השפחה" קרוב אלינו, התשובה פשוטה: בשינויים קלים, זו מדינת ההלכה המובטחת לנו. אך זו איננה הנקודה החשובה: חשיבות הספר היא בכך, שהוא ממחיש את סוג הבחירה הניתנת לנשים. בחירה בין שתי אפשרויות קשות: פעם זה היה קאריירה מול אימהות; היום צנזורה מול פורנוגרפיה, ביטחון אישי מול ניידות. והגרוע מכל: דיכוי במסווה של כבוד.

מאת אראלה ראוד

מעשה שפחה הוא רומן בדיוני, חזון אנטי אוטופי במסורת של אלדוס האקסלי וג'ורג' אורוול. הסופרת הקנדית מרגרט אטווד מספרת קורותיה של אשה ב„רפובליקת גלעד", הלא היא ארה"ב לאחר המהפיכה, המתנהלת כתאוקרטיה פוריטאנית. המציאות ברפובליקה זו מעוררת אימה, המתחזקת מתחושת חוסר-האונים ומצב אי-הידיעה בו שרויה גיבורת הסיפור. היא איננה יודעת מה קרה לאמה, מה קרה לבתה, היכן בעלה ומה עומד לקרות לה. הלא-ידוע ואי-ההוראות מטילים את חיתתם, אך, כל מילה יכולה להסגיר, אין לבטוח באיש.

בהבדל מקודמיה, האקסלי ואורוול, מתרכזת אטווד במה שקורה לנשים ובמיוחד לאשה אחת – ליפרד.

ליפרד מתארת את חיי היום-יום בביתו של פרד. חייה הם חיי שפחה עם ביציות פוריות. שפחה שעליה הוטל להיות הכלי שיביא לעולם את ילדו של המפקד, של פרד, ומכאן שמה – OFFRED, כלומר מפרד או של פרד, ולא ברור מדוע תורגם בשם „לי פרד", שמשמעותו שונה, אפילו הפוכה. פרד אינו שלה, מהנשים נלקחה זכות הקניין מזמן.

– היקפיאו אותם, [את החשבונות], אמרה. כל חשבון שיש עליו „נ" במקום „ז" די היה שיוחזר על במה במחשבים. נתקו אותנו.

– אבל יש לי בבנק יותר מאלפיים דולאר, אמרתי, כאילו החשבון שלי הוא היחידי שיש לו חשיבות.

– עכשיו אסור לנשים להיות בעלות רכוש, אמרה. זהו חוק חדש.

– לוק יוכל להשתמש בחשבון הממוחשב שלך במקומך, אמרה. הם יעבירו את המספר שלך אליו, כך הם אומרים. הבעל או שאר הבשר הקרוב ביותר ממין זכר.

...לוק ברוך לצידי וחיבק אותי בזרועותיו. שמעתי, אמר, ברדיו במכונית, בדרך הביתה. אל תדאגי, אני בטוח שזה זמני.

– והם הסבירו מדוע? אמרתי, אני חושבת שאתה מקבל את כל הכסף שלי, אמרתי. אף על פי שעדיין לא מתי.

מרגרט אטווד: גם זה אפשר

גלעד, רפובליקה תיאוקרטית פאשיסטית, קמה בעקבות רצח הנשיא וטבח אנשי בתי הנבחרים. ההתנסה שעולה לשלטון מבטיחה כי בבוא הזמן תהיינה בחירות חופשיות, אך בינתיים החוקה מושעית, הגבולות נסגרים ומורדים פוטנציאלים נעלמים. ליפרד מספרת על נסיון הבריחה לקנדה. הנסיון נכשל, הם נתפסים, ליפרד מאבדת את הכרתה. לאחר מכן, כשהיא מתעוררת, היא איננה מוצאת את בעלה ובתה – הם נעלמים. הכאב של האובדן אינו נעלם, הוא נשאר גם לאחר כל טיפולי ההלם ושטיפות-המוח אותם היא עוברת.

עוצמת הספר נובעת, במידה רבה, מכך, שהרפובליקה של גלעד היא עולם שהוא זר ומוכר כאחד. פרט לסצינה אחת, סצינת הרביה, אין בו דבר שלא התרחש כיום – או בעבר. אין זו המצאה, דמיון פרוע, אלא העברה לזמן אחר של מוטיבים היסטוריים ברורים וידועים.

שום משטר חדש לא יכריז על עצמו שהוא משטר פאשיסטי. במשטר תיאוקרטי הטענה תהיה, אנו פועלים לפי מצוות הדת, מקיימים את חוקי התורה. וכל אחד יכול למצוא את הפסוקים המתאימים לו: „ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנוכי ממנה" (בראשית ל' ג) – זה הפסוק המנחה את רפובליקת גלעד.

גברים בעלי שררה יכלו לבחור להם את מי שרצו מקרב הנשים שכבר הוכיחו כושר רביה. מיד עם כינונו הקים המשטר מאגר של נשים כאלה. הדבר נעשה על-ידי תכסיס פשוט של הכרזת כל הנשואין השניים וכל הקשרים שלא באמצעות נשואין כקשרי נאוף, ומאסר הנשים שבזוג. הילדים הורחקו מאמותיהם בטענה שהן אינן כשירות מבחינה מוסרית לגדלם. הם נמסרו לאימוץ לזוגות חשוכי ילדים מקרב המעמדות העליונים שהיו להוטים להשיג צאצאים מבלי לברור באמצעים.

הבעיה הדמוגרפית אינה חדשה ובלתי מוכרת. גם בכנסת שלנו דנו בנושא בהרחבה. עדיין לא הציעו את שיטת בלהה, אך רבים הם הרוצים בהתערבות המדינה בשיקולי הפוריות של האשה, ומכאן הדרך כבר אינה ארוכה.

משטר חדש אינו יכול לכפות עצמו בהצלחה אלא אם שורשי מדיניותו נעוצים במשטר שקדם לו, והוא מכיל רבים מיסודותיה של המערכת הראשונה. נישול הנשים ממקומות עבודתן וניכוס רכושן הוא המשך טבעי של מסורת ארוכה הגורסת שמקומה של האשה בבית. לעומת זאת, לגישה הרואה באשה אישיות משפטית העומדת ברשות עצמה, היסטוריה קצרה והיא נזקקת להתגוננות מתמדת מפני מגיני המסורת.

כדי שהנשים תשתפנה פעולה חייבים, אפילו בשטרים מיוגניים, להציע להן גמול כל שהוא בתמורה. המשטר בגלעד הביא סוף לאלימות הגופנית נגדן, קץ לאונס, איסור על פורנוגרפיה וציווה על כבוד האשה. המחיר כבד, אולם הבחירה היא כמעט בלתי אפשרית: צנזורה או פורנוגרפיה, דיכוי או אלימות, וכי לא קיימות אפשרויות נוספות?

סיפורה של ליפרד ישיר, מרתק ומשכנע. התרגום העברי עומד, בדרך כלל, במשימה. הטענה הקשה ביותר היא כנגד תרגום שם הספר THE HANDMAID'S TALE. השם נלקח מהתרגום האנגלי של ספר בראשית פרק ל', אותו פסוק בו מציעה רחל את אמתה. חבל שהמתרגם לא בחר להשתמש בסמוכין של ספר בראשית ולקרוא לספר „סיפורה של האמה". בכל מקרה, עדיף סיפור על מעשה. למלה „מעשה" נוסף המובן של עשיה, שאינו תואם את רוח הדברים. האמה, או כפי שהיא קרויה – השפחה, איננה אקטיבית. היא איננה פועלת, היא סבילה. השימוש ב„סיפור" היה משקף ביותר נאמנות את רוח הדברים ואת השם המקורי, שהוא במידה גם מהווה לצ'וסר – סיפורי קנטרברי.

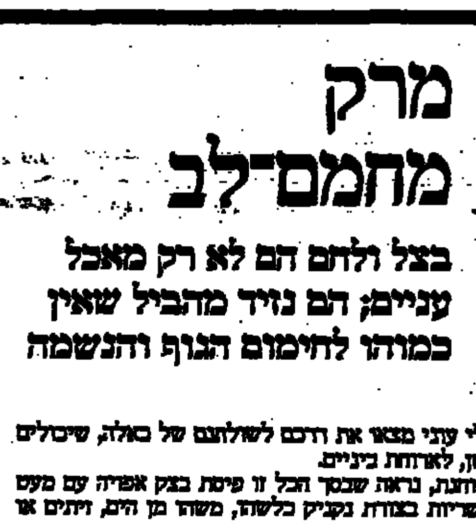

מרק מחמם-לב

בצל ולחם הם לא רק מאכל עניים; הם נזיד מהביל שאין כמוהו לחימום הגוף והנשמה

יש משהו אירוני בעובדה, שהרבה מאכלי עני מצאו את דרכם לשולחנם של בעלה, שיכולים להרשות לעצמם כריכי קוויאר או סלמון מעושן, לארוחות ביניים.

למשל הפיצה. אם נסתכל עליה בעין בוחנת, נראה שבסך הכל זו פיסת בצק אפויה עם מעט רוטב (עגבניות בדרך כלל), מעט תוספות, בשריות בצורת נקניק כלשהו, משהו מן הים, זיתים או מפיניונים וגבינה בכמות נדיבה למדי.

הפסטה לצורותיה (בצק), עם רוטב כלשהו – בדרך כלל רוטב עגבניות – עם או ללא בשר, גבינה.

מרק בצל – הרבה בצל מבושל במים או בציר מרק, עם פרוסות לחם (בצק), וגבינה. מה עושה מאכלים אלה למקובלים, היא העובדה שחכמת העניים מצאה את הדרך להעניק להם את טעמים שעושים אותם למה שהם – אהובים על כל שכבות האוכלוסיה.

מכל אלה, מרק הבצל, לפחות כיום – אינו מאכל מן השורה – מאכל שאוכלים אותו מחמת רעב ובדרך כלל אין הוא בבחינת מנה אחת מתוך ארוחה שלמה. פרסומו בא לו מכך שנהגי משאיות ואחרים בנשף (אחרי בילוי לילי) היו נוהרים לשוק הגדול בפריז ללגום מרק בצל ולחמם בו את גוף והנשמה (היו שם עוד כמה צורות בילוי שלא ממין האכילה ושאינן שייכות למדור זה, אבל זכו המחזה ב„אירמה לה דוס"). מאכל עוני זה הפך למשהו „יחודי", שמגישים בכיבוד, או שאוכלים בין בית ובין בחוץ, כדי „לחמם את הלב".

הכנתו אמנם ארוכה במקצת אך אינה מסובכת ומי שטרח בזמן חיתוך הבצל, מתקיים בו פתגם – „הזורעים בדמעה ברינה יקצורו" (אפשר גם לקלף את הבצל יום קודם ולאחסנו, בשקית פלסטיק כמובן, במקרר).

המתכון דלהלן הוא אחת הפשרות בין עשרות גרסות. אקרים בכמה הגדרות, כדי לאפשר מעט חופש פעולה.

שומן: שמן צמחי, מרגרינה, תערובת של שמן זית וחמאה, או, שומן אווז* (שמאלץ).

מרק: עדיף כמובן ציר שהוכן מעצמות ורגלי עוף, אפשר גם מאבקת מרק בקר בכמות של כפית או קוביה לכוס מים. (מנה מרק היא בדרך כלל 1½ כוסות השוות ל-¼ ליטר).

גבינה: קצ'קבל או גולן. (אפשר גם פרמיזן)

לחם: בגט צרפתי (אלא מה?)

סודו של המרק – טיגון הבצל. יש המשחימים אותו, ויש האוהבים אותו מאודה עד שקיפות בלבד, כדי שלמרק יהיה טעם „בצלי" מודגש. לפעם הראשונה, מומלצת פשרה: טיגון עד צבע זהוב בהיר. הכמויות הן ל-6 מנות, שיחוסלו בשמחה ע"י ארבעה אנשים. לכמויות אחרות אפשר להסתייע במחשב.

חומרים

1 ק"ג בצל
½ כוס שומן
¼ כפית מלח
פלפל
2 כפות סוכר
2 כפות קמח
1½ ליטר מרק
¼ כוס ברנדי
24 פרוסות לחם
150 גר' גבינה מגוררת בפומפיה בינונית

הכנה

קולפים וחותכים את הבצל לטבעות.
מאדים בסיר עם השומן, בלהבה נמוכה, עד שקיפות.
מוסיפים את המלח, הפלפל והסוכר, וממשיכים בטיגון עד שהבצל יקבל גוון זהוב.
מגבירים את הלהבה, מוסיפים את הקמח ובוחשים היטב כ-3 דקות.
מוסיפים לאט את המרק תוך כדי בחישה, מכסים את הלהבה ומבשלים 20-25 דקות.
קולים מורחים את פרוסות הלחם בחמאה או מרגרינה ומפזרים על כל אחת ככפית גבינה.
קולים בגריל 2-3 דקות.

הגשה

נוסח א'

מניחים בכל קערית 3-4 פרוסות לחם.
מוסיפים את הברנדי למרק, בוחשים ומוזגים לקעריות.
מגישים את יתרת הגבינה בנפרד.

נוסח ב'

מניחים את פרוסות הלחם הקלוי בקדרת חרס חסינת אש.
מוסיפים את הברנדי למרק, בוחשים ומעבירים לקדרה.
מפזרים את יתרת הגבינה על-פני המרק.
מעמידים את הקדרה פתוחה בגריל ל-5-10 דקות, עד שהגבינה מבעבעת.
מעבירים (עם כפפות אסבסט) לשולחן (להעמיד על לוח עץ).

* אפשר להשיג כיום בצורה גלמית או מוכן בדוכני מוכרי הבשר. אחד מהמקומות בתל-אביב הוא „מרכז האווז" שבשוק הכרמל, רח' השרון 21.

مكامن الأهل

אוקספורד ו/או יבנה במדבר צי

מאת אמיר רוזנבליט

על צוק ביטא המשקיף על גופו עוצר-הנשימה של מדבר צין בחר דוד בן-גוריון את מקום קבורתו. במרחק קצר מקיבוץ שדה-בוקר שם החליט לעכשות את שארית ימיו, הולך ומתבסס זה כ-25 שנה מרכז נוער ייחודי. מדרשת שדה-בוקר, שנוסדה על ידי 'קרן הנגב' (לימים 'יד בן-גוריון'), עברה שינויים לא מעטים במהלך התפתחותה והתגבשותה למה שהיא עתה.

בית הספר התיכון הפנימייתי לחינוך סביבתי במדרשה יחיד מסוגו בארץ. מספר תלמידיו כ-250 נערים ונערות שוחרי טבע. עיקרו של החינוך

שדה בוקר

הסביבתי ראיית הטבע והמציאות מנקודת מבט מאוחדת, שמרכזה הסביבה הפיסית, על הכוחות הפועלים בה. כאן מנסים להקנות לבני הנוער תפיסת עולם הרואה באדם חלק בלתי-נפרד של נופו הטבעי. בצורתה הבסיסית של תפיסה חינוכית זו אין חומר הלימוד הייחודי מוקנה בנפרד ממקצועות מסורתיים כמו פיסיקה, ביולוגיה, גיאוגרפיה או היסטוריה. כל נושא נלמד מואר מכל צדדיו. בהקמת בית-הספר לחינוך סביבתי באיזור זה מתגשם, הלכה למעשה, ציווי חשוב של בן-גוריון, שעיקרו לראות את העתיד בנגב ולהפנות את הנוער כשפניו אל מרחבי השוממים.

תוכניות רבות להרחבת המוקד החינוכי של המדרשה עדיין מונחות במגירה. לפי מנכ"ל המדרשה יוסי אליהוא הושגה באחרונה תרומה להקמת אגף נוסף בפנימיה ובכך תגיע הקיבולת ל-240. הגידול הזה נועד לענות על הדרישה הגבוהה מצד בני נוער המבקשים להתקבל לבית-ספר מיוחד זה (כיום 10 כיתות לימוד). מרכיב אחר במדרשה הוא בית-ספר-שדה, מן המובילים בארץ. יש בו סגל מדריכים מן השורה הראשונה, שתי אכסניות נוער (כ-180 מקומות לינה) שתפוסתן מלאה כל ימות השנה. באחרונה אף הוקמה יחידה מיוחדת לפיתוח תוכניות לימודים ייחודיות, המרחיבות ומעמיקות את תוכניות הלימודים של בית-הספר התיכון הסביבתי.

צוהר-צין

ריחוקה של שדה-בוקר ממרכז עירוני חייב הקמתו של ישוב צמוד, כחלק מהמערך החינוכי שבמקום הלכה והוקמה במדרשה נקודה הכוללת כ-160 יחידות דיור ומערכת כבישים ושירותים מוניציפליים מלאים. בקרוב יחנך במקום מרכז קהילתי ובו מיגוון שירותים, בכלל זה המרכז של רשות שמורות הטבע. בשנים האחרונות הגיעו כאן להכרה שללא ישוב קבע גדול שיאכלס לפחות כמה מאות משפחות, לא יתפתח במקום מרכז בעל חשיבות לאומית. זו הסיבה שיוסי אליהוא המנכ"ל, שמשמש בפועל גם 'ראש עיר' של הקריה, פועל ללא הרף לעידוד הבניה ולתוספת יחידות דיור על ידי משרד השיכון והבינוי.

"לטווח הקרוב", הוא אומר, "זו דרך הכרחית, אולם לטווח הרחוק לא די במסגרת ישובית שתתבסס על יחידות שירות בלבד. אחיזת קבע של ממש באדמת הנגב דורשת מחויבות מלאה של ישיבה במקום והזדהות עמו ועם יעודו." כך מרגישים רבים מקרב תושבי הקריה המבקשים להקים במקום את ביתם. לצורך זה התארגנו כ-30 מאנשי הקריה וייסדו עמותה, שמטרתה להקים ישוב בשטח מדרשת שדה-בוקר במסגרת תוכנית 'בנה ביתך', המצויה עתה בשלבים אחרונים לפני הבאתה לאישור בוועדה המחוזית. יבוא יום ו'צוהר-צין', שמה המיועד של הנקודה המיועדת, תשכון את רוב תושביה הקבועים של קריית שדה-בוקר.

בן-גוריון חזה הקמת מוקד של הגות ומדע בנגב, מעין מיזוג של אוקספורד, סמל המדע והמחשבה המערבית, עם יבנה, מרכז הגיבוש של תורת ישראל ותרבותו. ברוח זו הולכת ומוקמת בשדה-בוקר, לצד המדרשה, קריה אוניברסיטאית ובמרכזה שני מכונים שהוקמו על פי 'צוק בן גוריון': האחד הוא המכון למורשת בן-גוריון שמתפתח במד... של לומדים ומבקרים מהארץ והעולם ארכיון ובו למעלה מ-750 אלף מסמ... חליפות המכתבים של בן-גוריון עם מ... יומניו המפורסמים, חומר הנוגע להק... ולהתפתחותה. הארכיון והספריה, ובה של נתן אלתרמן וישראל זמורה, נמצ... של מיחשוב והספריה תהיה מחו... בטלקומוניקציה עם ספריות וארכיונים... השני הוא המכון לחקר המדבר בלאושטיין, מי שעמד בראש הקונ... האמריקאי והיה לידיד נאמן של בן... נחקרים ההיבטים הקשורים ליישוב ו... קרקע, אקלים, חקלאות, אקולוגיה, חברה – נושאים אשר להם השלכות ע... על חברות אחרות ומרחבים אחרים. ה... הבין-לאומי המוקם במסגרת המכון י... הוא מוקד משיכה למדענים מהעולם ... עניין בחקר אזורים צחיחים והפיכת... פורחים. הבסיס האידיאולוגי של המ... הוא שאזורים שוממים ומדבריים: להישאר מוקדי עוני ודלות; ניתן – בן-גוריון בכל מאודו – בכוח המדע ו... את היתרונות הטבעיים הטמונים ... תשתית-חיים איתנה.

טלפונאי חנניה כהן: כלבת הנחיה – רק לידידות

העיוור שמכיר כל פינה שבעיר

מאת שמעון וייס

מאות המטלפנים מדי יום למשרדי עיריית קריית-שמונה בוודאי אינם מעלים על דעתם, שבעל הקול הנעים והמנומס המשיב להם הוא צעיר עיוור אשר מרכזיית הטלפונים, לגבי דידו, אינה רק מקום-עבודה, אלא נדבך רב-משמעותי במאבקו האישי להוכיח, שעיוורון הוא אולי סוף יכולת הראיה, אבל בשום פנים לא סוף העולם.

חנניה כהן – כיום בן 28 – היה בן שתים-עשרה כשתקפה אותו מחלה קשה, לא-מוכרת. בן חמש-עשרה – כשהתעוור לחלוטין. בני המשפחה בקריית-שמונה קיבלו קשות את עיוורונו. הרופאים הרימו ידיים. אבל חנניה, אחר ההלם הראשוני, מיהר להתאושש ולהסיק, שאם לא יסייע לעצמו, איש לא יעשה זאת במקומו.

כאשר הוברר לו, שכל הטיפולים לא יועילו – אף לא אלה של רופא טבעוני מירדן שבא לבקר את קרוביו בגדה וניסה אצלו את כוחו – הוא חדל מנסיונותיו המתסכלים והחליט לפתוח דף חדש בחייו, שבהם יעשה הכל, כמעט הכל, בלי לראות.

עוד בפנימיית השיקום בחיפה, שם עשה תקופה לאחר הטיפולים הרפואיים, הבחינו הסובבים אותו כי חנניה גמר אומר לא להיכנע למצבי רוח ולייאוש

קריית שמונה

– ולהצליח. בשובו הביתה לחופשות סוף-שבוע, היה מטלפן להודיע שימתינו לו בתחנה בשעת צהריים מאוחרת אבל מפתיע אותם, מגיע בכוחות עצמו ודופק על הדלת כבר בשעת בוקר. אמו היתה כועסת, אוסרת עליו לבוא בלי ליווי. חנניה לא נכנע.

כאשר היה מבקש לחצות הכביש במקל, היו אנשים מציעים עזרתם, ואחרים אף אוחזים בזרועו בחוזקה ומובילים אותו. חנניה עמד בתוקף על רצונו לעשות הכל בכוחות עצמו: "רק תגידו לי אם עוברת מכונית. לעבור אעבור לבד". עם הזמן החליפה כלבת הנחיה את המקל. לעיתים הוא שמדריך אותה בדרכי קריית-שמונה, כי שלא כעיוורים רבים אחרים, הוא מסיב לזכור את פינות העיר ודרכיה מתקופת היותו רואה. בכוח הזיכרון הזה הוא ממשיך לתפקד.

זה תשע שנים חנניה כהן הוא איש מרכזיית הטלפונים של עיריית קריית-שמונה. פרנסי העיר גאים בו וממהרים להציגו בפני כל אורח נכבד. מחדרו הקטן בכניסה לבניין העירייה הוא מנתב את השיחות והפניות למחלקות, משיב על הכל לכל באורך-רוח ובנימוס שאילו נמצאו במשרדי ממשלה ומוסדות אחרים, היתה איכות החיים בארץ משופרת יותר.

למראית-עין אין מרכזיית הטלפונים שמתפעל חנניה בעיריית קריית-שמונה ממרכזיות דומות אחרות: רק במבט יסודי יותר יתגלה, שבמקום היבהוב נורית עם הישמע צילצול, קופצים מתגים קטנים ובמישושם ניתן לדעת שיש פונה הקו. נסיונו וכושרו כבר הקנו לו את היכולת שלא להזקק למתגים קופצים, אלא להסתמך על הנורות המצפצפות. על יסוד זה הועמד לרשותו גם טלפון לחצנים. אצבעותיו משייטות במרכזיה כאילו ראה הכל.

מטבע הדברים התחדדו חושיו הנותרים, הבריאים. כיום הוא זוכר מאות מספרי טלפון. כמעט שאינו נזקק לספרי טלפון. במקרה הצורך הוא נעזר במכונת כתיבה בשיטת ברייל, הניצבת לצד המרכזיה. יכולתו להכיר אנשים על פי קולם מדהימה. אין פלא, אפוא, שהוא חביבם של רבים מהתושבים שאינם מסתפקים רק בחנניה הטלפונאי, אלא אף נזקקים לשירותיו הטובים בכל הקשור לתיקונים טכניים בבתיהם. חנניה אינו רואה, אבל משמש לתושבים רבים נגר, שרברב, טכנאי ומכונאי ואם יש תקלה במכונת הכביסה או בביוב או בצנרת המים – קוראים לו והוא בא מהר יותר מנותני שירותי התיקונים.

אין זה נעים להיות תושב קריית-שמונה בעידן הקטיושות, על אחת כמה לעיוור. חנניה כהן מעיד שכמו כל אחד, פחד גם הוא, ואף-על-פי-כן: במרכזית ההפגזות ועיתות החירום שהה במרכזיה המוגנת ותיפקד. לפני כארבע שנים בימים הראשונים של מלחמת של"ג פגע טיל קטיושה ישירות כמעט בביתו והרס לגמרי את אחד הקירות. בדרך נס לא נפגע איש. אבל חוויה כזאת לא שוכחים, אומר חנניה, "גם אם רק שמעת ולא ראית."

לפני מספר שנים, בעת השתלמות מקצועית לעיוורים בצפת, הכיר את שמחה בת העיר. היא שימשה מדריכה. רומאן שהתפתח בין השניים נקטע אבל לא תם. היא באה לבקר את סבתה בקריה הצפונית ושוב התחדש הקשר ביניהם. הורי שמחה הזדעזעו את בתם ואת החבר שלה. לא היו מוכנים לקבל את עיוורונו. וכשנישאו לפני שנתיים, ביאות אביה אך בקושי לבוא לחתונה. רק במהלך הטקס ראה בפעם הראשונה את החתן ובני משפחתו. אז התברר כי אבי הכלה ואבי החתן עבדו יחדיו עשרים ושש שנים והיו לחברים טובים. "למה לא אמרת לי שזה הבן שלו," שאל האב הנרגש את בתו. השניים התחבקו בהתרגשות רבה.

היום כבר מגדלים שמחה וחנניה ילד בן שנה וחצי. האיש שגבר על עיוורונו אומר להקים משפחה גדולה. הניסיון מלמד, שאם החליט חנניה כהן, הוא גם מבצע.

מצודה וחצר – חשיפה בחורבת צליו

דוד אלון הוא בן 60, בוגר המחנות העולים בצריף תל-אביב צפון, חבר משמר-הנגב זה 40 שנה. כאשר בא לצפון הנגב, התבונן בעיסוקו של חבר אחר בארכיאולוגיה והצחק לו. לימים עקץ גם אותו היתוש. הוא התחיל לאסוף מימצאים ארכיאולוגיים ולהטמין אותם תחת המיטה. במחברת רשם כל מימצא וביקור בכל תל וחורבה באיזור. כיוון שלא ידע כמעט מאום, נסע אל הארכיאולוג נחמיה צורי בתל-יוסף כדי שזה יגדיר את המימצאים שלו. על כל חרס רשם את התאריך. מקץ חמש שנים שוב ראה צורי את החרסים ואז הוברר, שכל ההגדרות שגויות.

ב-1950 מצא דוד את אבו רגייג, אתר מוזר, לא ברור, והיתה לו הרגשה שמצא דבר חשוב. עלה לירושלים, הראה ממצאיו לחוקרים, ורות עמירן פסקה: זה חומר כלקוליתי (האלף הרביעי לפני הספירה)! אז החל הרומאן של דוד עם תקופה קדומה זו, והוא שגילה אותה למעשה בצפון הנגב.

בשנים הראשונות קירב אותו פרופ' בנימין מזר והובילו עם תלמידיו מהאוניברסיטה לתלים לא-מוכרים אז בצפון – גגילה, גמה, פארעה ועוד. במרוצת השנים זכה דוד לתגליות חשובות – מערכות המסתור מימי בר-כוכבא, מערת האוצר הניאוליתית בנחל חימר ועוד. את תורתו למד דוד בשורה, בסיורים ובסקרים בלי סוף. הוא סיגל לעצמו גישה משלו לשאלות האדם של ימי קדם, שילוב של הסתכלות בחיי בני אדם היום, לרבות הבדווים

ארץ חמדה / צבי אילן

בנגב, וחשיבה בהיגיון בריא על אורחות האדם העתיק. מ-1974 הוא עובד באגף העתיקות, כמפקח בצפון הנגב. שנים עסק בחפירת אתר גדול מתקופה זו על גדות נחל הבשור, אתר שקמים. לא-מכבר סיים חפירה באתר הנמצא בראש גבעה מעל הגדה המערבית של נחל אשתמוע, קילומטר מדרום ליישוב החדש מיתר (למקום מוליכה דרך עפר טובה): חורבת צלית שמו.

דוד חשף שם מצודה, מבנה חצר, מערכות מסתור ומערכת מים מסועפת הקשורה אל מקוואות טהרה. המצודה הגדולה כוללת חדרים ומחסנים ובחלקם פתחים שהובילו לחללים ולמחילות תת-קרקעיות. המצודה היתה דו-קומתית, מחוברת בטור מדרגות מזרחה אל מבנה גדול של חצר מרכזית מוקפת חדרים, מטויחים פנים וחוץ. בשניים מהחדרים נתגלו על הטיח חריתות, בעיקר של לוחמים, וכן של אשה ונער, בעלי חיים – סוסים ואריות – וכתובות ביוונית ובכתב אחר. במבנה החצר – כך נראה לדוד – היתה מפקדת המצודה. מתחת לחצר היו שתי מערכות איסוף מים שהובילו למקוואות טהרה.

במכלול נתגלו שני שלבי קיום. באחד נמצאו 60 סטראדראכמות ודראכמות של כסף מימי אספסינוס ועד אדריאנוס. בשני נתגלו 22 מטבעות בר כוכבא, מהשנים א', ב', וג' למרד. אלה למעשה מטבעות בר-כוכבא הראשונים מחפירה ארכיאולוגית מסודרת.

תחילה – מסביר אלון את תולדות המקום – לאחר המלחמה הראשונה עם הרומאים היה כאן מבנה כלשהו של יהודים, עם מקוואות טהרה ומערכות מסתור. ב'פולמוס קיטוס', מרד פחות מפורסם כנגד הרומאים בין השנים 115 ל-117 לספירה, נכבש המקום בידי הרומאים שהפכוהו למצודה. מטמון הדראכמות נועד כנראה לתשלום שכר לחיילים הרומיים שהיו מוצבים כאן. המקום שב ונכבש בידי לוחמי בר-כוכבא שהחזיקו בו זמן קצר ונטשוהו. היישוב המאוחר יותר, מהתקופה הרומית-ביזנטית, הוקם בקטע אחר של הגבעה, לא הרחק מהמצודה. תודות למזג האויר המדברי ההשתמרות במקום יפה, מקום נאה לביקורים למבקשים להכיר מקומות עתיקים חדשים.

קיבוץ עין-דור: מוזיאון וגן ארכיאולוגי

קימוניות עין דור

קיבוץ עין-דור שוכן ליד הר-תבור ונושא שם מקראי. כיאה למשא היסטורי חשוב זה פתח הקיבוץ לאחרונה מוזיאון ארכיאולוגי, מעשה ידי הארכיאולוגית הפרטית שלו כרמלה ארנון. המוזיאון כולל אולם תצוגה יפה וגן ארכיאולוגי, שיש בו מיתקני בית-בד, המופעלים בידי ילדים, ממבקרי המקום. באולם מוצגים מימצאים מאתרי הסביבה, מהם שמצאו אנשי האיזור ומהם שהשאיל אגף העתיקות, מלבד חומר ... האיזור ועתיקות הארץ. יש שם ש... קשיון, רברת ורכש, מימצאים מניץ הס... עין-דור ותצוגת צילומים ותוכניות ש... שנחשף בכפר מסר הסמוך. התערוכ... הראשונה במוזיאון היא של כלי ... בקדרות-יד בכפר מסר. המוזיאון המו... מרכז חברתי-תרבותי של עין-דור.

המחשב בשירות העבר

ארכיאולוגיה היא אולי מהעיסוקי... ביותר מבחינה טכנולוגית. הקדמוני... סודותיהם רוצים לגלות עבדו ב... מתוחכמת. כמעט אי-אפשר להפעיל כ... אפשר לנצל רק כלי עזר. העבודה ע... בטוריה, בפטישון ובמברשת. ארכיאולו... כי צריך לפתות למחשב את הנתוני... בחפירה, רבבות החרסים ואלפי סלי... ולהגיע לכל נושא מתוכם בזמן קצר. פ... משלחות במיחשוב המחקר, בעיקר ... לאתר השיבה מהחפירה. ברחובות-ג... לראשונה קלדנית יושבת באוהל באמצ... ומעלה על מחשב את המימצאים, כפי מנהלי השטחים.

חפירה שניצול המחשב בה עוד יו...

הנגב הצפוני

ואולי ממנה תצא ההשראה למיחשוב ... המחקר הארכיאולוגי, היא זו של (רומירה). שם מכניס כל מנהל-שטח הנתונים של כל יום חפירה ובו במקום את תרפיסיהם. מאורי מוחשבתיוותא זו החשיבה עומר אבי עופר, איש המכון ל... באוניברסיטת ת"א, מנהל החפירה ... המיחשוב של המכון, הפעיל זה שנתי מחשב להפירה. הוא קיבל מתנת אי-בי... שלמה של מחשב אישי, ההתאמת תו... הפירה, השיג עוד מחשבים, ועתה ... בהישג יד מהיר. כוונתו להגיע בק... המחשב גם לצורך שרטוטים, תוך שי... של ארכיטקטורה, הקיימת ממילא לציורים תלת-ממדיים של המבני... הנחשפים, דבר בעל חשיבות להבנת הב... אינו רואג רק לעצמו, אלא חושב ... הארכיאולוגי בכלל, ומקווה שיזכנו ס... ארצי ואחידות בהעלאת נתונים בכי...

הגעוואלד של קרבנות שוד הכספות

מאת דני צדקוני

שוד כספות הבנקים בסניפי "הלאומי" ו"הבינלאומי" באשדוד בחודש שעבר עודנו בגדר תעלומה. צו של בית משפט אוסר לפרסם כל מידע הקשור בחקירה. אבל מי שאינו שותק אלה חלק מקורבנות מעשי השוד. כי בסיבות מובנות לא כל מי שהיה לו אוצר במרתפי אחד משני הבנקים שש לגלות מה נכלל בו. אלא שאין צורך בחוכמה יתרה כדי להעריך, כי מי ששובר כספת, יש לו סיבה טובה לכך.

אשדוד

לאחר היוודע דבר השוד, נזכרתי מה אמר לי בזמנו תושב, שבנו הוא עתה בין השודדים: "הכי טוב זה להחזיק זהב. במקרה של מלחמה אפשר לברוח עם זה". האיש, עולה מארץ קומוניסטית, זוכר את מלחמת העולם. אבל לא רק רכושם של בעלי פילוסופית-פליטים שכזאת מצא מסתור בכספות הבנקים באשדוד – עיר שהמספר הגדול של חלפני דולרים הסוחרים במרכזה וחנויות התכשיטים הרבות המפורות בה עשוי לשמש אינדיקטור לאפיקי ההשקעה המועדפים על תושביה.

אנדרי אליורע, מנהל עבודה בן 50 בנמל אשדוד, "קיבל בום" כשגילה בכספת שלו ב"בינלאומי" רק ארבעה מטבעות, שריד למה שהכילה. אליורע נזעק לבנק יחד עם אחרים שדבר השוד נודע להם מהתקשורת ולא מהודעה של הבנקים אשר בסידורי הביטחון שלהם שמו את מבטחם. ה'אינוונטר' של אליורע כלל, לפי דבריו, את הרכוש הבא: תכשיטים, שרשראות זהב וטבעות יהלומים בשווי כ-20,000 דולר; 4500 דולר של ארה"ב ו-11,000 פרנקים צרפתיים. מלבד זאת היתה בכספת עוד שקית מלאה תכשיטים השייכת לגיסתו. במקורה היתה של חמותו המנוחה אשר התירה אותה לעשרת ילדיה. אנדרי התבקש לשמור את התכשיטים – את שוויים הוא מעריך בעשרות אלפי דולרים – עד ליום השנה לפטירת החמות ב-23 לח.ז. שאז היתה תכולת האמתחת מתחלקת בין יורשיה. למקומון "כאן דרום" אמר אליורע, הקובל על סידורי הבטחון של הבנק: "זה נורא מה שקרה. 30 שנות עבודה ירדו לטמיון. זה הכסף שחסכתי לילדי. מה אעשה עכשיו? אחזור להיות בן עשרים ואתחיל הכל מחדש?"

סמלה פייר בת 60 באה לסניף בל"ל להפקיד בכספתה דברי ערך אחרים לפני נסיעתה למחרת לרומניה לצרכי ריפוי. היא דיווחה על שוד הכספת אך כבר לא יכלה לוותר על טיסתה. ליאטו מרזוק, גימלאי של חברת החשמל, מספר במקומון "השבוע באשדוד" על כל רכושו שהלך לאיבוד. "כל מה שהבאתי ממצרים כל הנדוניה והתכשיטים של אשתי והילדים – הכל הלך". שווי הרכוש שנגנב מכספתו מגיע, לדבריו, ל-60,000 דולר. אילנה בנימין, מנהלת משרד נסיעות בעיר, מספרת שבמשך שנים רכשה דברי ערך וזהב. בכספת שלה היו גם מטבעות זהב ותכשיטים עתיקים שקיבלה מאמה. שווי כל מה שנגנב – כ-25,000 דולר. "כעת נותרתי עניה מרודה ללא פרוטה". אברהם אפשטיין, תושב חוזר, שמר בכספת 35,000 דולרים "לבנים" שבהם ביקש לפתוח עסק חדש.

בשני הבנקים שנשדדו כ-400 כספות. ממה שידוע נשדדו רק כמה עשרות מהן – לפי גירסה אחת עשרים לפי אחרת שלושים. מסיפוריהם של אליורע, פייר, מרזוק ואפשטיין על מה שכספותיהם הכילו אפשר ללמוד על האחרות ועל מה שהכילו.

יהיה זה אך סביר, אם מכל המסופר כאן על שוד כספות "שולי" לכאורה בעיר שדה בינונית כמו אשדוד, נקיש על הטמון באלפי הכספות המותקנות בעשרות המרתפים של סניפי הבנקים מקריית שמונה ועד אילת. הרי אלה המקום הבטוח והמסתור הלגיטימי ממוכסי, גובי וחוקרי הממשלה שאין זכות כניסה אליו, שהאוחזים יכולים להשתמש בהם לשמירת כסף, תכשיטים, דברי ערך ורכוש אחר היקר להם. אך כפי שלימדה שדידת הכספות בבנק "דיסקונט" ברמת-גן וב"הפועלים" בירושלים, לא תמיד הם בטוחים מפני הגנבים, כי מה שטמון בכספות תמיד קורץ לכמה מהם לנסות לחדור לתוכן.

התחלה טובה לשנת הזיתים

מאת דני רובינשטיין

התחלה טובה. האחראי על משרד החקלאות בנפת בית-לחם מודיע לסגן השר אברהם כץ-עוז ולקצין המטה לחקלאות יהודה ארצי שהגיעה הודעה טובה מירדן. הירדנים אישרו לייבא אליהם השנה מהגדה המערבית 15 אלף טון שמן זית ו-10 אלפים טון זיתים. זה מצויין, אומר כץ-עוז. שעת בוקר מוקדמת ואנחנו עומדים ליד קבר-רחל ומתכוננים לצאת לסיור חקלאי באזור.

שנה זו, אין ספק, מצטיינת ביבול הזיתים. המסיק התחיל לפני ימים אחדים ובחצרות הבתים רואים את העצים מלאים פרי. מטעי הזיתים הם הגדולים ביותר בארץ, כ-750 אלף דונאם בגדה המערבית וכ-180 אלף דונאם בישראל. כץ-עוז אומר כי שטחי הכותנה שנחשבו לגידול הרחב ביותר בארץ, הגיעו בשיאם רק ל-600 אלף דונאם.

עוברים את רכס בית-ג'אלה מחלקם המערבי של אדמות הכפר אל-חוואר. בכל מקום משפחות

יהודה ושומרון

יושבות סביב עצי הזית. פורשים יריעות פלסטיק ושמיכות, מנערים את העצים ומלקטים את הפרי.

התנודות ביבולי הזיתים קיצוניות. יש שנים רעות ושנים טובות. אשתקד כמעט ולא היו זיתים. השנה העצים מתפוצצים מיבולי ענק. יתכן יעלה על 100 אלף טון שמהם אפשר להפיק כ-25 אלף טון שמן.

מי שקובע אם הזיתים ושמן הזית הם עסק טוב או לאו – זה המלך חוסיין. אם הוא מאפשר יבוא שמן-זית ספרדי זול, המחירים נמוכים. אם הוא מונע יבוא מאירופה, המחירים גבוהים. בשנים האחרונות טובים המחירים. במזרח הערבי אוהבים את שמן הזית המקומי. לא אוהבים את שמן הסויה או המרגרינות. אשתקד, כאשר לא היו יבולי זיתים, התחכמו בבתי-הבד. שפכו לתוך עיסת הזיתים הגרוסים פחים של שמן סויה זול. אם הכמות אינה עולה על 10–15 אחוז, קשה להרגיש ואפשר להרוויח. קצין המטה לחקלאות יהודה ארצי אומר שעכשיו ינסו לפקח על כך בעזרת בדיקות מעבדה.

אנחנו בבית-בד מסורתי בבית-ג'אלה. יש מאות כאלה בגדה המערבית ובישראל. כל מי שמביא שקי זיתים, עומד בתור ומקבל את שמנו מהזיתים שלו. המחיר לבית-הבד: כ... מהשמן.

כרבע ממשקל הזיתים הופך לשמן ה... מים ופסולת, הקרויה גפת. את הגפ... ומשתמשים בה כחומר בערה לתנורי "טבונים". בעת השמן שנותר בגפת, ונחשב היטב.

אנחנו ממשיכים לבעל אדמות בכפ... לדיר-חזירים שמספק בשר לחנויות למפעל פלסטיק המייצר אריזות להקל... ולבית-בד מודרני. סגן שר החקלאות לכולם שבגדה-ישראל שואפת לכך ש... תוצרתם במתכונת ישראלית ויקב... ההטבות כנהוג אצלנו. הערבים קו... "שולטן, הוא מי שאינו מכיר את השוו... בערביות, משמע: מי שאנו מכיר א... השלטון(תו) הוא עצמו מלך.

בעל עסק ערבי בחקלאות כספו... החליט להגיש בקשה להחזרת מכס... פקידים ישראלים, הפנו לו את הפ... ולמכון הודיעו לו שלא יקבל פרוטה הוא בכלל חייב עוד כסף למכס.

תוצרת חקלאית היתה ונשארה ענף הכלכלה יחיד בשטחים. כל שנה מיי... אלף טון תוצרת חקלאית. כמחצ... עין-הזית, שמן, סבון וזיתים. השאר ו... פירות וירקות. ענף היצוא היחיד שהתפתח בגדה מאז 1967 הוא האבן ה...

מישהו שואל אם המלפפון אצל ... במסגרת הפירות או הירקות. זו שאל... הרבה ישראלים המתארחים בבתי ער... כיבוד של תפוח-עץ, בננות ותפוז מלפפונים. כץ-עוז מסביר תיאוריה ש... שמוסיפים מלפפון במסגרת הפיר... משפחות ותיקות מאז כארץ-ישראל, ישוב יהודי ואחר, שהיה בארץ ל... המוסלמי. כאשר באו ארצה שבטי הם... הם לא הכירו את המלפפון וכל כך ה... עד שהושיבו אותו – מאז ועד היום – כפרי. מלכים צוחקים, הסבר מעניין.

חסידי אומות שבתוכנו: דו"ח מעקב

מאת נתן רועי

מאז פורסם מצבם ב"דבר" וב"כלבוסק", יצאו חסידי-אומות-עולם המתגוררים בישראל מחושך לאור. מצבם השתפר לאין שיעור בהשוואה להזנחה שבה חיו במשך למעלה מ-30 שנה, אך עדיין יש בעיות המעיבות על חייהם כאן.

ואותו כהן, והיא מטרידה עדיין את חלקם, היא הביורוקרטיה וההשפלה הכרוכה בה. לאחר פרסום המימצאים על מצבם נאלצו אחדים מהם בעקבות ההסדר הממשלתי, לעמוד בתורים הארוכים בלשכות הרווחה ("לשכת הסעד" של פעם) כדי להיפגש עם נציגי משרד העבודה והרווחה שהיו אמורים להגיע לביתם כדי לבדוק את מצבם. יש בין אותם חסידי-אומות-עולם כאלה שהביקור מביא להם עגמת נפש. בלשכות הרווחה לעניין זה עדיין לא נמצא פתרון.

בעיה נוספת היא האישפוז. לפני כמה חודשים אושפזה הלנה אליאס-שוט, חסידת-אומות-עולם, הונגריה המתגוררת ברמת-גן עם בעלה בן ה-91, בבית החולים "בילינסון" במצב קשה, ושוחררה אחר-כך לביתה. במשך כמה ימים ניהלנו, "יד ושם" וכותב שורות אלה – מאבק להעברתה לבית אבות "בית רבקה", ולשווא. פרט לכך, נאלצו אנשי סניף החברה להגנת הטבע מהרצליה לממן את ההשגחה בביתה עד להעברתה לבית-אבות באיזור המרכז. לבסוף כיסה "יד ושם" – לפחות כך הבטיח – את הוצאות החזקת האחות בביתה. לאחר פנייה לעוזר שר הבריאות, שמואל אלגרבלי, החל המשרד לטפל בהעברתה של האשה למלב"ן נתניה (מוסד סיעודי). בין הדואגים לסיום הטיפול היו אנשי "יד ושם" וגבהם ד"ר מרדכי פלדיאל, ראש המחלקה לחסידי אומות עולם במוסד.

המאבק היום-יומי למען חסידי אומות עולם הוביל אותנו לכל מחלקות משרד העבודה והרווחה ול"יד ושם". התברר באורח מחלט, כי מוסד "יד ושם" הוריד מעצמו את הטיפול בחסידי-אומות-עולם ועוסק רק בהענקת תארים לאנשים אלה. כל טיפול אחר חייב להעשות על ידי משרד העבודה והרווחה. אנשי משרד העבודה והרווחה קבלו לא פעם אחת באוזני נציגי חסידי-אומות-עולם בארץ, כי הם מתקשים לסייע לאותם חסידי-אומות-עולם הנזקקים לסיוע, נוסף על זה שקיבלו, כיוון שחרגו מזמן מהתקציב שהוקדש לנושא זה בעקבות המהומה התקשורתית.

למרות זאת, יש בידינו תמונה מפורטת על מצבם של חסידי-אומות-עולם המתגוררים בארץ, המתייחסת למצבם עד חודש אוגוסט השנה. לפני שנציג את התמונה הזאת ראוי לציין שתי עובדות: האחת – תרומתו של ראש עיריית תל-אביב שלמה להט, שאיננו מוותר על הזכות לסייע לחסידי-אומות-עולם בעירו. הוא היחיד מבין ראשי הערים שנענה לפנייתנו לסייע לחסידי-אומות-עולם כחובה מוסרית. כל שאר ראשי הערים שפנינו אליהם לא טרחו להשיב על מכתבנו. השניה: פעילותו של חבר הכנסת שבח וייס, שאוזנו קשובה תמיד לבעיותיהם של חסידי-אומות-עולם בארץ, ועורך מעקב יום-יומי אחר מצוקותיהם.

בירושלים מתגוררים ארבעה חסידי-אומות-עולם. אמפיאן גרוסמוב, אלמן המתגורר בגפו, הוא בעל דירה מסודרת ויש לו יחסים עם בנו. הוא נמצא בקשר עם אנשי משרד העבודה והרווחה באמצעות מטפלת שוויצרית רוסית. השני שלמה גרוסון, איננו מעוניין בקשרים עם משרד העבודה והרווחה. הוא מתקיים ממכירת ציורים. השלישי – ז'אן מרסי שמצבו הכלכלי טוב והרביעית היא מרגריט ברנה, נזירה, המתגוררת במנזר סנט וינסנט דה פאול בעין כרם שבירושלים.

בתל-אביב מתגוררים ששה חסידי-אומות-עולם: רובינס דימיטרוב שוכן בבית האבות של הבולגרים בראשון לציון; הלנה כורזין מתגוררת עם בעלה בדירה מטופחת. היא מוציאה לאור ספר שירים בסיוע עיריית תל-אביב. ביתה מחובר באיתורית למשטרה. יוזפה לוסיבצקי קיבלה כ-4 בחודשי השנה אישור להלוואה לא צמודה ממשרד השיכון כדי להוליך ציוד בביתה. חצי מן ההלוואה הוא מענק. רות ליננבר היא אלמנה החיה בגפה. היא מצויה בקשרים עם בנה. בביתה נערכו שיפוצים והיא מחוברת ב"ביפר" למשטרה; מריה רנלורד מתגוררת בשכר-דירה הממומן על ידי העיריה. ביתה מחובר ב"ביפר" למשטרה. יאדוינגה שיינבוים היא אלמנה. גם בביתה נערכו שיפוצים. הותקן מזגן והיא מחוברת ב"ביפר" למשטרת תל-אביב.

בחיפה מתגוררים שני חסידי-אומות-עולם, סופיה

(המשך בעמ' 11)

מנסדורף הגיע לשיאו: גבר בלונדון על לקונט בתוצאה 2:6, 7:6, 3:6

עמוס מנסדורף בן ה־21, אלוף ישראל בטניס, הולל הפתעה מרעישה כשגבר אתמול על המדורג מספר 2 בטורניר המבלי בלונדון, הצרפתי הנרי לקונט בתוצאה 2:6, 7:6, 3:6.

היה זה הנצחון הגדול ביותר של מנסדורף (המדורג 83 בעולם) בקריירה שלו. לקונט נחשב כאחד הטניסאים הטובים בעולם. הוא בדורג חמישי ברשימה העולמית של איי.טי.פי. ושישי בדירוג "נאביסקו", אשר שמונת הראשונים בדירוג הנקודות, עולים לתחרות ה"גראנד מאסטרס", שתיערך בתחילת החודש הבא בניו־יורק.

לקונט צבר עד כה בתחרות נאביסקו 1882 נקודות, אחרי איוואן לנדל – 4801, בוריס בקר – 3335, סטפן אדברג – 2757, יואקים ניסטרום – 2097 ומאטס וילאנדר – 1957.

אחרי לקונט מופיעים בדירוג יאניק נואה – 1755, אנדרס גומז – 1686, ג'ימי קונורס – 1632, מילוסלאב מציר – 1516, בעוד ג'ון מקנרו מדורג 18 עם 924 נקודות.

מנסדורף גמל ללקונט על ההפסד שנחל לפני כמה חודשים וגם את המשחק נמשך שלוש מערכות.

הופיע עם נעלי טניס שאולות

מנסדורף בן ה־21 הופיע במשחק נגד הנרי לקונט, עם נעלי טניס שאולות משום שנעליו נגנבו.

מנסדורף עלה לסיבוב הראשון באולם המבלי, לאחר שניצח במשחקי המבחן שני יריבים.

מנסדורף התל־אביבי, המדורג 83 בעולם אמר, כי נאלץ לשאול נעלים מילד אוסף כדורים, משום שנעליו נגנבו בבוקר וכן גם שניים ממכנסיו.

מנסדורף סיפר, כי הוא משרת בצבא כפקיד ולא במפקד השוב, פיזיון שלא עבר אימונים מספיקים כדי יותר חיילי השרה.

חבטות ההגשה של מנסדורף פעלו כהלכה וכן גם החבטות האחרות ובעיקר חבטות גב היד, שהיו מהירות מספיק ולא איפשרו ללקונט להגיב.

עמוס שבר את חבטת ההגשה הראשונה של הצרפתי ולא איפשר לו לנצח במערכה, לאחר ששבר לו שוב את חבטות ההגשה במשחקון השביעי.

במערכה השניה נטל הצרפתי את היוזמה והוליך 5:1, אבל מנסדורף לא הרפה והצליח להשוות 6:6 ואף להוביל 0:3 בשובר שיוויון, בשרו־הוא לקונט את השובר וניצח בשש נקודות רצופות. 5–7 בסיכום השובר שיוויון.

במערכה השלישית והמכרעת, שבר מנסדורף את חבטות ההגשה במשחקון השישי, הטיב לשחק מאחור וליד הרשת והאבק על כל כדור והיו לו שלושה כדורי סיום. כמרט זכה במשחק.

"זה היה הנצחון הגדול שלי עד

כה נגד אחד מעשרת הטניסאים הטובים בעולם", אמר מנסדורף. "זה היה מאד חשוב עבורי לנצח ואני חושב שנצחון זה עשוי לפרוץ עבורי דרך בעתיד".

לקונט, המדורג חמישי בעולם, אמר: "חשתי עייפות, לאחר שעליתי פעמיים לחצי הגמר בשבועיים האחרונים בפאריס ובשטוקהולם ושיחקתי יותר מדי בפרק זמן קצר. הוא (עמוס) שיחק טוב מאד, אבל יתכן ואני זקוק למנוחה. הדבר החשוב עתה עבורי, להתכונן לתחרות החשובה במאסטרס שתהיה בחודש הבא בניו יורק".

לקונט הפסיד בחצי גמר וימבלדון לבוריס בקר לאחר מאבק קשה.

קודם לכן ניצח יוהאן קריק יליד דרום־אפריקה, את המדורג מספר 6, הספרדי אמיליו סאנשז 5:7, 4:6, 6:4 ובסיבוב השני גבר על סקוט דיויס מארה"ב 4:6, 6:3, 6:2. דיוויס ניצח בסיבוב הראשון את הצ'כי מילאן שרייבר 6:7, 6:4, 6:8, והשוודי יונאס סוונסון גבר על הצ'כי תומאס שמיד 4:6, 6:3.

תוצאות נוספות: פטר לונדגרן (שוודיה) – גי פורז'ה (צרפת) 6:3, 4:6, 6:4; סרג'יו קאסאל (ספרד) – מיכאיל שטייפרס (הולנד) 2:6, 6:1, 7:5; כריסטו סטיין (דרום־אפריקה)– מל פרסל (ארה"ב) 6:4, 3:6; מייק דפלמר (ארה"ב) – פול מקנאמי (אוסטרליה) 6:4, 3:6, 6:4.

הפתעה ארעה כאשר פאט קאש מאוסטרליה גבר על ג'ון מקנרו מארה"ב בתוצאה 6:3, 5:7, 6:4.

פיזנטי יגיע לסיכום המו"מ עם הפועל ת"א

מאת אשר גולדשלגר

דוד פיזנטי, מגן מ.צ.קלן, יגיע מחר לישראל על־מנת לנהל את המו"מ הסופי עם אגודת הפועל תל־אביב, אליה הוא מתעתד לעבור בתחילת השבוע הבא.

אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב, הבהיר, כי פיזנטי ירכש רק אם יענה להצעה הכספית של הפועל תל־אביב ויעבור במקביל בדיקות רפואיות יסודיות.

בהפועל תל־אביב הדגישו, כי רכישתו של פיזנטי אינה רצויה שכן גם כדורגלן הפועל הודה רונן שפירא מעמד להצטרף אליה.

אם יענה פיזנטי לדרישות של הפועל תל־אביב, הוא יירשם בהתאחדות כבר ביום שני ויוכל לשחק במחזור ה־9. פיזנטי יעבור להתל־אביב כשחקן מושאל של מכבי נתניה.

ההסכם בין פיזנטי להפועל תל־אביב, אם יחתם, יהיה עד לסיום העונה הנוכחית בלבד.

מכבי חיפה נקנסה ב־500 ש'

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת מכבי חיפה נקנסה אמש על־ידי ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בסכום של 500 ש"ח מאחר וגרם מסרה להתאחדות את ההסכם שחתמה עם מאמנה, שלמה שרף.

מנהל מכבי חיפה, יעקב מעיין, טען אמש, כי הוא אשם אישית באי־מסירת החוזה והבטיח לעשות זאת במהרה. ביה"ד נתן למכבי חיפה ארכה של 5 ימים וקבע, כי אם בפרק זמן זה לא ימצא החוזה, תופסק עבודתו של שלמה שרף.

ביה"ד החליט להעניק ארכה לכמה קבוצות לאומיות נוספות, שטרם העבירו את החוזה שלהן עם המאמנים להתאחדות לכדורגל. המדובר בקבוצות בית"ר ת"א, הפועל לוד, מכבי נתניה, מכבי יבנה, הפועל פ"ת הפועל כפ"ס. בכיבי הקבוצות טענו בביה"ד, כי לא קיבלו במועד את הודעת ההתאחדות, הביה"ד ביקש לבדוק טענות אלה.

אלון בדרודו, מאמן הפועל דימונה, נקנס בסכום של 500 ש"ח. הוא הואשם בהפרעה למהלך המשחק של קבוצתו עם מכבי שעריים.

אליהו עופר, מאמן מכבי שעריים, ספג התראה בגין הפרעה למשחק קבוצתו עם הפועל יהוד במהלכו הורחק מתחומי המגרש.

קבוצת הנוער של הפועל ירושלים נקנסה בסכום של 800 ש"ח וספגה עונש הפחתת 3 נקודות ליגה על־התנאי בגין פגיעה בשופט בני קורן. השחקן רפי גילה מהפועל ירושלים, שפגע בשופט, הורחק ל־3 חודשים בפועל.

מורלי ניצח בשני מירוצים

יהודה מורלי מהפועל ירושלים זכה בשני נצחונות בתחרות לפתיחת עונת האתלטיקה, שנערכה אתמול בהדר־יוסף.

מורלי גמא 60 מ' ב־7.29 ש' ועבר 600 מ' ב־1:21.26 ד'. במירוץ 60 מ' לנשים ניצחה גילי רישון מהפועל ירושלים בזמן של 8.85 שניות. 600 מ' קבעה חני בלוך 1:42.24 ד'.

אורי קייגל מאליצור צין־צורים זכה בריצת 2000 מ' בהישג של 5:50.54 ד'.

ה"מלבסיות" הולכות על גדול: "ארחו את הפועל ומכבי ת"א באיצטדיון ר"ג

הצל של סרטס

[illegible]

48 שעות לפני שבת

מוכיחים לאלופים

[illegible]

שפתיראח

[illegible]

קרב המאוכזבות במוקד המחזור ה־8 בכדורסל

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות הפועל ת"א והפועל גליל־עליון יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורסל.

שתי הקבוצות איכזבו קשות במחזור האחרון. שחקני הגליל גילו חולשה מדהימה בביתם מול מכבי חיפה ונחלו בסיום הפסד מפתיע. דיסמן, ליף, קרטיס וחבריהם ינסו לשמור על מיקומם הרם בצמרת הטבלה. מולם תתייצב קבוצה מאוכזבת, שתנסה להוכיח, כי תבוסתה באוסישקין והמסדרה המפתיע בנבת נבעו ממשבר זמני. התל־אביבים מסוגלים לנהל מאבק שקול עם שחקני הגליל. שחקנים כמו לארגו ומרטר יכולים ביום טוב לסחוף את קבוצתם לנצחון.

על פי יחסי הכוחות בין שתי הקבוצות, מעמדת הקבוצה האורחת מהגליל לזכות בנצחון. אך חוסר יציבותה ושאפתנותה של הפועל ת"א עשויים להביא לנצחון דווקא של התל־אביבים.

מאבק שקול צפוי בכפר־המכבית, שם תארח מכבי ר"ג את הפועל איתן/גבת. הרמת־גנים נחלו במחזור האחרון הפסד מפתיע מול יריבתם העירונית, הפועל. הם ישאפו לנצל את אולמם הביתי כדי לזכות בנצחון חשוב. האורחים מהעמק לא יותרו בנקל, הם כבר הוכיחו את יכולתם להפתיע במשחקם מול הפועל ת"א.

הפועל חולון תנסה להחלץ מהמשבר הזמני, אליו נקלעה, עדי נצחון ביתי מול הפועל ר"ג. הרמת־גנים גילו לאחרונה שיפור ניכר ביכולתם, אך מול "החיה" חבריו הדבר לא יספיק.

לחובבי הספורט בבירה מצפה הערב חגיגת כדורסל בעת שהאלופה, מכבי ת"א, תשחק מול הפועל ירושלים. המכבים, המצויים בכושר שיא, מסוגלים להעניק לירידתם מהתוצאות שעור מאלף.

משחק שקול צפוי בעיר הכרמל, שם תארח הפועל חיפה את בית"ר ת"א. משחק זה עשוי לחרוץ את גורלו של המאמן, רני כהנא, בקבוצה ולחיפאים יהיה זה משחק של להיות או לחדול. הבית"רים הפתיעו עד־כה לטובה. נראה, כי צפוי לנו מאבק שקול ומותח.

קבוצת אליצור נתניה תארח הערב לאולמה הביתי. מולה תשחק מכבי חיפה, שהפתיעה במחזור האחרון את גליל עליון בביתה, אך מול "להטוטני" נתניה יתקשו חניכיו של פנחס גרשון להפתיע שוב.

במוקדמות גביע אירופה: אנגליה – יוגוסלאויה 0:2

נבחרת אנגליה השיגה אמש נצחון חשוב במסגרת משחקי בית מספר 4 במוקדמות גביע אירופה. היא הבניסתהלנדים, לעיני 60.000 צופים, את נבחרת יוגוסלאויה בתוצאה 0:2.

את השער הראשון הבקיע בדקה השניה גארי מאבוס מסוטנהאם שהחליף את בריאן רובסון הפצוע. את התוצאה .חתם די אנדרסון בדקה ה־57.

תורכיה – צפון־אירלנד 0:0

נבחרות הכדורגל של תורכיה וצפון־אירלנד סיימו באיזמיר בתיקו אפס במסגרת מוקדמות אליפות אירופה בבית מספר 4.

גם במשחק האחרון בין שתי הנבחרות, שהיה באיזמיר במסגרת מוקדמות הגביע העולמי, נפרדו השתיים באותה תוצאה.

אגב, מאמנה של תורכיה, קושקון אוזארי, התפטר מתפקידו שעות מספר לפני תחילת המשחק בטענה כי אינו מסכים עם ראשי ההתאחדות להזמין מאמן אנגלי במקומו.

בית 4

1. אנגליה	2	0:5	4	
2. יוגוסלאויה	2	2:4	2	
3. צ.אירלנד	2	3:0	1	
4. תורכיה	2	4:0	1	

המשחק הבא בבית זה ייערך ב־1 באפריל בין צפון־אירלנד ואנגליה.

ספרד – רומניה 0:1

נבחרת ספרד ניצחה אמש בסביליה את רומניה בתוצאה 0:1, במסגרת משחקי בית 1. במשחק שנערך לעיני 52.000 הבקיע מיכאל גונזאלס את שער הנצחון בדקה ה־57.

המשחק הבא בבית זה ייערך ב־3 בדצמבר בין אלבניה וספרד

בית 1

1. רומניה	2	1:4	2
2. ספרד	1	0:1	2
3. אוסטריה	2	4:3	2
4. אלבניה	1	3:0	0

יוון–הונגריה 1:2

נבחרת הכדורגל של יוון ניצחה באתונה את הונגריה 1:2 (0:1) בבית מספר 5 במוקדמות אליפות אירופה.

טאסוס מיטרופולוס (38) וניקוס אנאסטופולוס (66) הבקיעו ליוון. אימרה בודה (73) הבקיע להונגריה.

המשחק הבא בבית יהיה ב־19 בחודש, בו תארח הולנד את פולין.

בית 5

1. פולין	1	1–2	2
2. הולנד	1	0–1	2
3. יוון	1	1–2	2
4. הונגריה	2	3–1	0
5. קפריסין	0	0–0	0

צ'כיה – דנמרק 0:0

נבחרות הכדורגל של צ'כיה ודנמרק סיימו בבראטיסלאוה בתיקו אפס בבית מספר 6. לצ'כיה ולדנמרק הציבות בראש טבלת הבית – שלוש נקודות לכ"א.

48 אלף צופים חזו במשחק.

המשחק הבא בבית יהיה רק ב־1 באפריל בין הולס ופינלנד.

בית 6

1. צ'כיה	2	0:3	3
2. דנמרק	2	0:1	3
3. הולס	1	1:1	1
4. פינלנד	3	5:1	1

סקוטלנד – לוקסמבורג 0:3

נבחרת הולשה של לוקסמבורג נכנעה אמש בגלזגו לנבחרת סקוטלנד בתוצאה 3:0, במסגרת משחקי בית מספר 7.

את השערים לסקוטלנד הבקיעו: קופר (24 – בבעיטת 11 מ', 38) וג'ונסטון (67).

בית 7

1. בלגיה	2	2:8	3
2. סקוטלנד	2	0:3	3
3. אירלנד	1	2:2	1
4. בולגריה	1	0:0	1
5. לוקסמבורג	2	9:0	0

המשחק הבא בבית זה ייערך ב־19 בנובמבר בין בלגיה ובולגריה

ברגר ניצחה בטורניר הטניס

מאת יצחק אשל

אילנה ברגר הוכתרה אתמול באלופת טורניר הטניס בירושלים לאחר שגברה בגמר על ההולנדית אבבינים 6:3, 6:3.

בגמר הגברים ניצח הרומני פלוריאן סגרציאנו את האיטלקי סנגלי 6:2, 6:2. שני המשחקים הועתקו לחיפה, שם נפתח הסבב הבינלאומי השלישי.

סגרציאנו, שלא הספיק לנוח ממאמץ הגמר, התייצב כעבור שעתיים למאבק עם האמריקאי לואיס ונצה 4:6, 6:4, 3:6. מנשה צור הכניע את אורן מוטאווסל 6:2, 6:2, עמית נאור גבר על תמורה מצרפת 6:1, 6:2 וברעז מרנשטיין ניצח את האנגלי הרזן 4:6, 6:3, 6:4.

בטורניר לנשים לא התקשתה אילנה ברגר לנצח את דנה כרמי 6:0, 6:2 ושגית דורון גברה על ההולנדית דולמן 6:2, 6:4.

בגמר הטניס ברוצ'סטר: נוורטילובה – מנדליקובה 2:6 2:6

הטניסאית מספר אחד בעולם מרטינה נוורטילובה, זכתה בטורניר ברוצ'סטר שבמאסצ'וסטס, כשהכניעה במשחק הגמר את בת־מולדתה, הנה מנדליקובה 2:6, 2:6.

מרטינה הפגינה יכולת מרשימה ליד הרשת, כשניצלה את חבטות ההגשה ובכדורי־יעף סיימה מלאכתה.

השתיים יצאו לשיקאגו וייכנסו לפעולה ביום רביעי.

הבטיחו עלייתם לגראנד מאסטרס

עוד שני טניסאים כבר הבטיחו עלייתם למשחקי ה"גראנד מאסטרס" בחודש הבא בניו־יורק וכך עלה מספר המובטחים לארבעה.

ב"גראנד מאסטרס", שהוא למעשה המאבק על התואר העולמי, ישלו חלק שמונת הטניסאים שצברו את מירב הנקודות בסיכום השנתי של ה"גראנד פרי". אשתקד השתתפו בו 12 טניסאים, אבל הוחלט לקצץ את מספר המשתתפים.

קודם לכן הבטיחו השתתפותם איוואן לנדל ובוריס בקר. ארבעה אחרים שסיכוייהם להימנות על השמונה, מאטס וילאנדר, הנרי לקונט, יאניק נואה ואנדרס גומז, בעוד שג'ימי קונורס ומילוסלאב מציר, המדורגים אחריהם, ינסו אולי להדביק שניים מהם.

הינו פורש מפעילות

רוכב האופניים הצרפתי ברנאר הינו, הודיע בפריס על פרישתו מן הפעילות התחרותית, חמישה ימים לפני יום הולדתו ה־32.

הינו הישווה אשתקד את מספר זכיותיו של הצרפתי ז'אק אנקטיל והבלגי אדי מרקס בטור־דה־פראנס, כשניצח בפעם החמישית. השנה עשה זאת האמריקאי גרג למונד, חברו של הינו בקבוצה.

הינו החל בקריירה המקצוענית שלו כהיותו בן 20 וניצח בטור דה פראנס.

בניצחון הראשון ב־1978 כשסיים ראשון בשבעה קטעים מתוך ה־22. אחר כך שיחזר את נצחונותיו ב־1979, 1981, 1982 ו־1985.

ב־1983 נעדר בשל פציעה אבל ב־1984 סיים שני אחרי בן ארצו לוראן פיניון. הוא היה מאוכזב והבטיח למראיינים, כי יצחה כעבור שנה, ואכן כך היה.

הינו נשוי פלוס שני ילדים, אמר, כי עתה יקדיש יותר תשומת לב למשפחתו, "הם יעזרו לי בעבודה בחווה", אמר.

תיקו לקייב

האלופה הסובייטית דינאמו קייב, סיימה בתיקו אפס בבאקו, במחזור ה־28 בליגה הסובייטית.

בראש הטבלה צועדת קבוצת דינאמו מוסקבה עם 34 נקודות מ־26 משחקים, לפני ספארטאק מוסקבה (33) מ־28 משחקים.

תוצאות נוספות: זלגיריס וילנה – טורפדו מוסקבה 0:1. חרקוב – דינאמו מינסק 0:1. אררט – דנייפר 3:3. שחטיור – צ'רנומורץ 1:2. וניט לנינגראד – אלמה־אטה 1:3.

סייפות נכות לאליפות העולם

מאת אברהם תשובה

שתי סייפות ייצגו את ישראל באליפות העולם לנכים, שתיערך בבלגיה.

מרגלית פרץ וחמדה לוי יצאו אתמול לאליפות במטרה לכבוש מקום בצמרת המשתתפות. שתי הסייפות, השייכות למועדון הנכים של איל"ן בר"ג, ערכו אימונים אינטנסיביים לקראת האליפות והן מצויות בכושר טוב.

המאמן הוא אפרים רביד.

האלופה בכדוריד שמטה נקודת ליגה נוספת

מאת י. חכם

האלופה בכדוריד, קבוצת מכבי ראשל"צ, שמטה אמש נקודת ליגה נוספת, הפעם מול הפועל פ"ת, שכפתה עליה תיקו 18:18 (6:11).

הפתחתקואים הצליחו להשוות את התוצאה חמש שניות לפני תום המשחק ע"י איתן שיבי, שהיה השחקן המצטיין במגרש (8 שערים).

יתר התוצאות: מכבי רחובות – מכבי ארזים ר"ג 20:26; הפועל ראשל"צ – אסא ת"א 21:23; אליצור הרצליה – הפועל נוקדים 16:19; הפועל ר"ג – מכבי פ"ת 19:21.

"שירים ושערים" תשודר בשבת

מאת אשר גולדשלגר

מוכירות ההתאחדות לכדורגל, שתתכנס הבוקר לישיבה שלא מן המניין, תיענה לבקשת שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, לאשר מחרתיים את שידור התוכנית "שירים ושערים" ברדיו.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוידי, אמר, כי החליט לכנס את המזכירות לאחר ששר החינוך התערב אישית והבטיח, כי יטפל בשידור "משחק השבת" בטלוויזיה. השר נבון הבטיח גם, כי ישיג היתרי עבודה לטכנאים, שיאפשרו את השידור.

יו"ר ההתאחדות הבהיר, כי גם לגבי גובה הפיצוי, שיוענק לאגודות הלאומיות עבור שידור התוכנית "שירים ושערים", כבר קיימת הבנה. רשות השידור מוכנה לשלם כ־19 אלף דולר בעוד ההתאחדות לכדורגל מיתנה דרישתה ל־21 אלף דולר. נראה שאת הפער בין שני הצדדים תשלים מועצת ההימורים.

חסידי אומות שבתוכנו

(סוף מעמ' 10)

אבני שמצבה שפיר, ופלגיה שפרונגר שעוברת בימים אלה לבית האבות "כרמל".

בנהריה יש שלושה חסידי־אומות־עולם. גרטרודה בבלינסקה נמצאת בבית־האבות על שם גרטרוד לוקנר ויחד עימה נמצאת גם אננה דוברוצקה. מלוינה צ'זמריה הגישה בקשה לסיוע בסך 9000 ש"ח לשיפוצים בביתה כולל סורגים, פלדלת, מקלחון, דוד שמש, מכונת כביסה וצבע. בקשתה הועברה לטיפול של משרד העבודה והרווחה.

בקריית חיות שתי משפחות של הסידי־אומות־עולם: וילק (וילם) טרנבסקי גר בקרית־מוצקין ובני הזוג אברהם וסרוה ברזור חיים בקרית־ביאליק. התגיירו ואינם סובלים מבעיות מיוחדות.

ברמת־גן מתגוררים שני חסידי־אומות־עולם: הלנה שהועברה לבית אבות, אירנה ושמעון נוסקוביץ שדירתם שופצה הם הודיעו למשרד העבודה והרווחה כי אינם זקוקים לסיוע נוסף. הם ביקשו להתקין בביתם מזגן ומשרד העבודה והרווחה דיווח כי העניין מטופל בכספי האפוטרופוס הכללי.

בבני־ברק מתגוררים שני חסידי־אומות־עולם: דנקוב ספידו ביקש לעבור ליפו שכן הוא מדבר רק בולגרית ובאזורו אין דוברי בולגרית. היה עליו למלא טופס של משרד השיכון כדי שאפשר יהיה להעבירו ליפו. שרה בלם גרה בדירה מטופחת והיא שוקלת לעבור לבית־אבות.

בגבעתיים מתגוררת יונינה פבליצקה. היא היתה עם המשפחה שאותה הצילה במלחמת העולם השניה. דווח עליה שאין לה כל בעיה.

בבת־ים מתגוררים שלושה חסידי־אומות־עולם: אפולוניה אולפק מתגוררת בדירה שנערכו בה שיפוצים. היא נמצאת בקשרים עם משפחה שאותה הצילה. מתן מכשיר שמיעה לה מצוי בבדיקה. הנריקה קובלסקי (אולנובסקה) מתגוררת בבת־ים. הוצע לה לעבור לחולון אך היא שקלה זאת ונוכח ההצעה לעבור לקיבוץ רמת הכובש. זאב והלה שטיינרט אינם מעוניינים בשלב זה לערוך שיפוצים בביתם. הם הודיעו למשרד העבודה והרווחה שאם יזדקקו לכסף בשביל שיפוצים, יפנו.

באיזור אשדוד מתגוררים שני חסידי־אומות־עולם: באשדוד גופא מתגוררת מריה פוברוביץ, שהיא אשת ציבור פעילה מאד ואיננה זקוקה לעזרה של אף אחד. בבאר־טוביה חי פיוטר בוצ'ניק שהוא בעל משפחה ומצבו הכלכלי טוב.

בבאר־יעקב גרים בני הזוג שושנה וסטפן רצ'ינסקי. הוועדה העליונה של משרד השיכון אישרה להם ביולי 1986 הלוואה צמודה, ללא ריבית, בסך 15,750 ש"ח לצורך שיפוצים בדירה. על־פי דיווח משרד העבודה והרווחה עליהם להחזיר מדי־חודש 60 שקלים ומדי שלושה חודשים את ההצמדה. המחלקה המיוחדת של משרד העבודה והרווחה אישרה לבני הזוג סיוע מיוחד של 4,500 שקלים לרכישת ציוד ביתי.

בחולון מתגורר מנאל מיכאלוב. הוא ביקש ממשרד העבודה והרווחה מזגן ומקרר. הוא מקבל מזגן באמצעות קרן הסיכון של המועצה למען הזקן. המחלקה של משרד העבודה והרווחה תממן את רכישת המקרר (שאולי כבר מצוי אצלו). בן מתגורר בעיר איבן רנמיץ עם המשפחה שהציל במלחמת העולם השניה. אין לו כל בעיה, על־פי דיווחי משרד העבודה והרווחה. בכפר הרי"ף, מועצה אורית יואב, מתגוררת יאדביגה מוכוחולסקי. מצבה הכלכלי טוב והיא מצויה בקשר עם בנה העובד במועצה.

ארנולד דואס, שחי במושב קדרון, עזב את הארץ. הלנה שמט, שהיתה באפיקים, נפטרה לפני כשנה. שני ילדיה חברים בקיבוץ ולהם משפחות.

עד כאן הערכון שיכולנו להביא. גופים רבים ואזרחים פרטיים נרתמו לסייע לאותם חסידי־אומות־עולם בדרכים שונות. בין האזרחים שהוציאו מכיסם למען אותם "מלאכים" אף לא אחד מאלה שהתגייסו לעזרה, עשה מה שעשה על מנת לקבל פרס. כולם נרתמו כדי לסייע בעקבות הסערה הציבורית המוצדקת. וזה ללא ספק אחד מהישגי העיתונות הישראלית בשנה החולפת.

מעריב. להיות בעניינים.

קרא מחר במעריב יום ו':

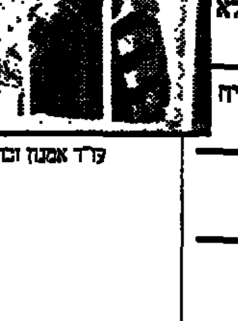
ערד אמנון דנקנר

פרשת ואנונו: כל מה שרצית לדעת. כרטסת אישית. על מותר ואסור בפרסום. על הפרקליט זכרוני. על מרגל האטום הראשון. מאת גיל קיסרי, יוסף ודיה, יעל פרימלמר, אלכס הורון.

תשיפה: מבי החובות האבודים. צמד שוטרים לשעבר התעשרו במקום שבו הקורבנות לא סומכים על המשטרה. מאת אורית הראל.

דיוקן: קהלני, הבן והאב. דרור קהלני מצליח כשידיין, לא כמוסדי אביו. מאת סמדר בת־אדם.

תופעה: ה"שכטריסטים". פעם חשבו שהם עובדי מכבים. איפה הם היום? מאת מיכל קפרא.

אבי בר־יוסף – על רפי לוי והערבים ★ אהרון דולב – על העינים של פרופ' בקסירא ★ אריה בנדר – על דפנה קלר, גאון חדש בת 18 ★ עפרה ישועה־ליית – על פרשת הנשק לאיראן ★

סאטירה – סימני נפט ★ לשון הרע ★

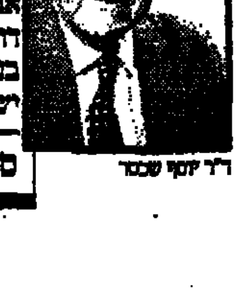
ד"ר יוסף שכטר

תא"ל אביגדור קהלני

מעריב

בית ליסין

"שחור היה הלילה" הצגה מצחיקה על מרל אכזר הערב 13.11 ב־20.30, מחר ו' 14.11 "מופתרה" עמוקה ב־22.00, מוצ"ש 15.11, ג' 18.11 תיאטרון ירושלים ב־20.30.

"סטנד אפ קומדי" אתה מצחיק אותה על הבמה – משתתפים אבי קושניר, רמי שטרן, שמוליק ויטלזון ועוד הערב 13.11 ב־22.00.

"יצרים" מחר ו' 14.11 ב־21.00, א' 16.11, ב' 17.11, ג' 18.11 ב־20.30 (כניסה מאחרים רק בהפסקה).

מרים גבריאלי ב"שש שעה רקובה" מחר ו' 14.11 ב־21.00.

"זוג פתוח" עם יונה אליאן וששון גבאי מחר ו' 14.11 "אורדע" רמת גן ב־22.00, מוצ"ש 15.11 "מוטה" טבריה ב־21.00, ד' 19.11 בית החייל ב־21.00.

"אחות זקנה" עם ג'טה לוקה – לסבתות סבים ונכדיהם שבת 15.11 ב־10.30.

"בארץ לא זוכרת" לילדים שבת 15.11 ב־11.30.

"נשים" מירי אלוני שרה ומשחקת ברכט מוצ"ש 15.11 ב־21.00.

יהונתן גפן "על הפנים" וגם אלון אולארצ'יק מוצ"ש 15.11 ב־20.30.

מרתף הג'אז נסים ימיני וחברים א' 16.11 ב־21.45.

"היו לילות" ערב שירי עגיאנא ב' 17.11 ב־21.00.

מועדון הזמר העברי ג' 18.11 ב־21.00.

חנוך רזון בתוכניתו "אל תתפוס אותי במילה" ד' 19.11 ב־20.30.

יפה ירקוני שרה ומספרת ד' 19.11 ב־21.00.

פסטיבל סרטי וודי אלן "ישנוני" הערב 13.11, מחר ו' 14.11, מוצ"ש 15.11, א' 16.11 ב־23.15. **"בננות"** מחר ו' 14.11 ב־14.30, ב' 17.11 ב־23.15. **"כל מה שרצית לדעת על המין"** ג' 18.11. **"הרומן שלי עם אנני"** ד' 19.11. הסרטים מוקרנים ב־23.15.

ויצמן 34 (כיכר המדינה) תל־אביב

טל. הקופה: 257966, 216653 – חניון מרווח פתוח לקהל.

הודעת הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בית מגורים לבית על חלקה 754 בגוש 8267 רח' שלמה המלך מס' 32 בוזריה הקלה מבוקשת: 15 ס"מ מקו בנין צדדי, ו־8.6% בשטחי הקומות המותרות.

את התבנית 280/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 – כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 3614 שינוי מס' 30/85 לתכנית המתאר המקומית לירושלים, שינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 2267 א' ושינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 1367 א'.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, שכ' רחביה, רח' הנכל ורח' המשך תורה מציון, גוש 30075 חלקות 16,90; גוש 30077 חלקות 109, 114, 115, 118, ר128. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד שטח מאזור תעשיה לשטח למוסד, לשטח למתקן הנדסי לאספקת מים, לאזור מסחרי מיוחד עם מלאכה ושטח לבנין צבורי.

ב. קביעת בינוי ופיתוח לשטח למתקן הנדסי לאספקת מים בהתאם לנספח בינוי.

ג. התוית מעבר צבורי להולכי רגל.

ד. קביעת שטח ציבורי פתוח.

ה. איחוד וחלוקה חדשה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שבמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפירוט הנמקות, ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת. (מח' מתכנן העיר, רח' הלל 25, ירושלים).

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

ד' תשרי תשמ"ז
7 באוקטובר 1986

שר העבודה והרווחה

הודעה בדבר כוונת למתן צו הרחבה

לפי חוק הסכמים קיבוציים התשי"ז – 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז – 1957, אני מודיע על כוונתי לתת צוים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקבוציים הכלליים הבאים:

1. הסכם קבוצי כללי (7021/86) שבין ארגון המובילים ובעלי תובלת הדלק בישראל, לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האגוד הארצי של עובדי תובלת הדלק מיום ב' באדר ב' התשמ"ו (13 במרץ 1986).
2. הסכם קבוצי כללי (7042/86) שבין הועד הארצי של ארגוני בעלי המאפיות בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, הסתדרות פועלי המזון מיום י"ב באב התשמ"ו (18 באוגוסט 1986).
3. הסכם קבוצי כללי (7043/86) שבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האגוד לאגוד מקצועי מיום יח' באלול התשמ"ו (22 בספטמבר 1986) בדבר תיקון להסכם תוספת יוקר דב שנתי.

משה קצב
שר העבודה והרווחה

ב' חשון התשמ"ז
4 בנובמבר 1986

هكذا من الأصل

וודי אלן אופוס 14

בקרוב

מאת אמיר רותם

„חנה ואחיותיה". במאי: וודי אלן. ארה"ב 1986. קולנוע „שחף", ת"א.

וודי אלן בסרטו הארוך ביותר פורס בפנינו פנורמה של משפחה רבת משתתפים המתקבצת מדי חג מולד ומתפזרת בשאר ימות השנה כדי ליצור הרכבים קאמריים דרמטיים־קומיים, ניו יורקיים מאוד. מבחינה, אין כמעט צורך לומר, היא הרקע להתרחשויות במרכזן עומדת היבה (שגיירה כהלכה בעלותה ארצה ונטבלה בשם חנה, אותה מגלמת מיה פארו), שחקנית כבראה מוכשרת המעדיפה את הקן הביתי שהקימה עם בעלה השני אליוט (מייקל קיין). זה חושק דווקא באחותה לי (ברברה הרשי), החיה עם צייר כבד מחשבה ומיזנטרופ (מקס פון סידוב). האחות השלישית, הולי (דיאן וייסט), שבורירית, מתלבטת, תומכת את חוסר בטחונה בצריכה סדירה של קוקאין ומנסה לסדר את חיי העבודה שלה (גם לה יש שאיפות להופיע) וחיי האהבה הכושלים שלה, בין היתר בעזרת הקמת חברת קייטרינג עם ידידתה הטובה אפריל (קארי פישר). אותן הפגישות הרומנטיות הפחות מוצלחות בעברה היתה עם גיסה לשעבר, בעלה הראשון של חנה, מיקי (וודי אלן). הוריהם של האחיות (מורין סטייפלטון, אמה האמיתית של מיה פארו ולויד נולן המנוח) גם הם אנשי במה לשעבר. האם, הנוטה לאלכוהוליזם, מסרבת לקבל את זקנתה ונוטה לפלרטט עם גברים פריכים יותר מבעלה.

אלה הן רק כמה מהדמויות החולפות על פני המסך. מיטב המלייה הניו יורקי נותן כתף. אפשר לזהות את פם השריפן („דמעות של שתיקה")כתפקיד ללא קרדיט, את דניאל שטרן, ג'ולי קאבנר וכן את שבעת ילדיה של מיה פארו (מאז נולד גם השמיני). לראשונה מזה עשור מטיל אלן את מלאכת הצילום על צלם אחר מגודרדון ויליס הנפלא. הוא מפקיד את המצלמה, המפיקה צבעים חמים, ביתיים, בידיו האמונות של קרלו די פלמה האיטלקי (מי שצילם את סרטיו של אנטוניוני „המדבר האדום" ו„יצרים").

מקטלוגיו של אלן, שאפיינו את יצירתו כהתפתחות ליניארית מקומיקאי מופיע המחבר סקצ'ים טלוויזיוניים לכדי סרט באורך מלא ועד למספר צ'אפליני (ויש אף הנספים להרהורי באנונה), יתקשו מעט לחבר סרט זה לאותו קו התפתחותי קריא למדי. מבקרים זרים הישוו אותו ל„מנהטן", מצאו סימוכין אצל „קומדיה סקסית של ליל קיץ", סרטים שיצר אלן עוד בעשור הקודם. אלן, יוצר בעל מעמד ייחודי בתעשיה הקולנועית האמריקאית, השולט שליטה מלאה בהפקותיו, על אף שאינו יוצר בהכרח שוברי קופות גרנדיוזיים, ראה בסרט זה הצלחה גדולה יותר. ללא שום קשר הוא ממשיך ביצירתו הפוריה וסרטו החדש (מיוזיקל) עתיד לצאת בקרוב במולדתו, מנהטן.

מיקי (וודי אלן), מפיק טלוויזיה בעל נטיה מפותחת להיפוכונדריה, מאזין בפסימיות לתוצאות הבדיקה הרפואית האחרונה

„המקוננים" להופעות בארץ

הקאסטאז' המקוננים יכולים כבר להרק צמותיהם. „המקוננים", להקת הלוני וואגיות של גוב מרלי מא תבוא. מתוך הרכבי הלהקה בעבר גולדה פיסר טוש ובאני ויילר הדבר הרגאיי בפה בעולם בעזרת ההקלטות הקלאסיות של הלהקה עם מרלי, נביא הרגאיי האגדי. שבעת חברי הלהקה הממשיכים את דרכו של המנוח, חמש שנים לאחר פטירתו, יגיעו לכאן לארבעה קונצרטים. ב־17,18 בדצמבר ב„סינרמה", ת"א, למחרת בינור וב־21 בחודש בבנייני האומה, ירושלים. מדובר בשילוב של מוסיקה עשירה ומסרים חברתיים־פוליטיים במופע שאין להחמיץ.

אמיר רותם

התזמורת הפולנית, הערב בכורה

מאת ישראל דליות

סיורה של התזמורת הקאמרית הפולנית, שיימשך כשבוע, יתחיל הערב רשמית בקונצרט שייערך בהיכל התרבות בת"א, בניצוח מנהלה המוסיקלי של התזמורת ירז'י מקסימיוק. קונצרטים נוספים יתקיימו במהלך השבוע גם בכפר בלום, חיפה, עין השופט, ירושלים, רחובות ובאר שבע.

אתמול, ביום הראשון לביקורם בארץ, הוזמנו חברי התזמורת הקאמרית הפולנית להתארח באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים. התזמורת נאותה לערוך חזרה פתוחה לסטודנטים. 20 הנגנים הצעירים של התזמורת נחשבים לשגרירים מוסיקליים של ארצם. תזמורתם, שנוסדה ב־1972, היא אחד הגופים המוסיקליים המעולים של פולין שזכה להערכה בינלאומית. תקליטיה הרבים של התזמורת (אי.אם.איי.) זכו לביקורות חיוביות ולהלהבות. באחד התקליטים החדשים משתתף הכנר יהודי מנוחין כסולן בקונצ'רטות לכינור מאת ויואלדי.

בין הסולנים שניגנו עם התזמורת בצירים שלמה מינץ וג'יימס גלוויי. בארץ יופיע כסולן הכנר הפולני קוישטוף יקוביץ. כנציגה רשמית של פולין סיירה התזמורת בארה"ב, קנדה, סקנדינוויה, מערב־אירופה, אוסטרליה ויפאן. כמו כן השתתפה בפסטיבלים יוקרתיים. התזמורת הוזמנה להשתתף בפסטיבל ישראל השנה אבל ביטלה משום מה את ביקורה. יצירת היצוג הפולנית בקונצרטים היא פרלוד ופוגה מאת המלחין הנודע ויטולד לוטוסלבסקי. היצירות הנכללות בסיור בארץ – קונצ'רטו גרוסו (חג המולד) של קורלי, דיוורטימנטו בפה מג'ור ו„מוסיקת ליל זעירה" מאת מוצרט, קונצ'רטו בלה מינור של באך, סרנדה לכלי קשת מאת דבוז'אק וצ'ייקובסקי וכמובן „עונות השנה" של ויואלדי, היצירה הפופולארית שאף תזמורת קאמרית אינה מוותרת עליה.

בתום הסיור יישאר מקסימיוק בארץ כדי לנצח על סידרת קונצרטים עם התזמורת הקאמרית הישראלית (הטולן – גד לברטוב, ויאולה) ביצירות מאת לוטוסלבסקי (מוסיקת אבל), טלמן, סיבר, בריטן והיידן. מקסימיוק פעיל גם כמנצח סימפוני ומשמש כמנצח קבוע של התזמורת הסימפונית הצפונית של הבי.בי.סי. בסקוטלנד.

המנצח יז'י מקסימיוק

לקראת שידור

טרום שושלת

„...וצדק לכל", סרט הקולנוע, מחר בטלוויזיה

שנה לפני ששקע בדמותו הבלתי נשכחת של בלייק קרינגטון, הרשע הבכיין מ„דיינסטי", התאמן ג'ון פורסייט על דמותו של רשע רב כוח אחר ב„...וצדק לכל" (79') שביים נורמן ג'ואיסון. פורסייט הוא השופט פלמינג, אכזר וקשוח, השולח בפתיחת הסרט עורך דין צעיר ולוחם בשם ארתור קירקלנד (אל פצ'ינו בשלהי העשור הגדול של הקריירה שלו ובו הופעות מרשימות ב„סנדק" על שני חלקיו, „אחר צהריים של פורענות" ואחרים), ליום מעצר באשמת בזיון בית המשפט. פלמינג עצמו מואשם אחר כך בתקיפת צעירה ובחופשו אחר עורך דין צעיר ולוחם פונה כמובן אל קירקלנד מיודענו לשמש פרקליטו. קירקלנד נחרד מהאפשרות שיהיה עליו להגן על השופט המושחת, ודוחה את הפנייה בשאט נפש. אך לשופט חסר מוסר כפלמינג יש דרכים לומר לו שהוא עומד על כך.

נורמן ג'ואיסון משתייך למגירת הבמאים ה„חברתיים", במאי סרטי „הבעיה", הבמאים „החשובים" דליל' הכשרון, מסוגם של מרטין ריט וסטנלי קרמר. בסרטיו המצליחים מאמצע שנות ה־60 „בחום הגוף", „הנער מסינסנטי" הקומדיה „הרוסים באים הרוסים באים", בה הצליח ג'ואיסון, בוגר ההפקה הטלוויזיונית, לצאת מתרמית במאי קומדיות הקיץ בכיכובה של דוריס דיי וביסס את עצמו כליברל כבד ראש ומקצוען של קומדיות. במהלך שנות ה־70 לא עמד בתרמית זו בכבוד, אך הדבר לא מנע מהאולפנים מלשבץ בסרטיו כוכבים ידועי שם ולהפקיד בידיו את התקציבים לסרטים הלא מעניינים במיוחד ששיזרד תחת ידיו הכבדות. „...וצדק לכל" שונה מיצירתו הקודמת של ג'ואיסון בכך שהוא מתיר את הרסן ומנסה כוחו בסאטירה, אך שמא הכוונה היא לקומדיה שחורה. בתי המשפט מוצגים כסירים לחץ מבעבעים והמערכת השיפוטית זוכה למבט חד בדרי חסר רחמים. השופטים קריקטוריים, נלעגים ומושחתים בעוד עורכי הדין זוכים ללימוף של הערכה. שותפו של קירקלנד מתמוטט תחת הלחץ ובאחת הסצינות היותר מגוחכות בסרט יוצא מרעתו בהתפרצות פיסית לנוכח חוסר הצדק. כשמתפזר עשן המהומה מתברר שג'ואיסון מרבר, הפעם בקול יותר רם, אך לא אומר דבר.

אמיר רותם

אפוקליפסת הספרי בקאמרי

האפוקליפסה שאחרי הקילוני האחרון, כשהשלטון, בבנה שנקראת „מדינת יהודה", יעבור אבסולוטית לידי החרדים, מוסיפה להטריד את המחזאי שמואל הספרי. שכבר הזהיר אותנו בציפוי לאפוקליפסה כזו בסוף מחזהו „גיסתו של גולדיך" (תיאטרון באר־שבע). עתה הוא עושה זאת במשרה מלאה בתיאטרון הקאמרי בתפקיד מחזאי ובית, לצדו של חנוך לוין, בנוסף על תפקיד היועץ האמנותי של התיאטרון.

הספרי גם יביים את „החילוני האחרון" שישתתפו בו *אלברט כהן, יגאל נאור, יוסי קשבן, דב נבון, שלמה וישינסקי ויעקב כהן. יעל פרדס* („גמר חברבורותיו") תעצב את התפאורה ואורי וידיסלבסקי ילחין את המוסיקה. ההצגה תועלה במסגרת הבמה להפקות מיוחדות של הקאמרי. הצגה ראשונה ב־3 בדצמבר ב„צוותא".

חנה מרון ויוסי ידין יהיו כוכבי מחזהו של גרהם רייד „אהבה מאוחרת" המגולל את סיפור אהבתם הצעירה של בני זוג מזדקנים ששכלו את בניהם בבלפאסט. כן ישתתפו בהצגה *יצחק חזקיה, סנדרה שדה, רבקה נוימן וענת וקסמן.* מביימת הלן קאופמן („נשים בצמרת").

הרומן של אהרון מגד „העטלף" יעובד למחזה בידי איציק שורץ ויועלה בביצוע ובבימוי [illegible] [illegible] ב„תקומת השלישית" [illegible] „העטלף" הוא סיפורו של [illegible] [illegible] במחזה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הצגה ראשונה בסוף [illegible]

„מזרח ומערב" – מפגש מוסיקלי

במסגרת הפעילות המוסיקלית של מוזיאון ישראל יתקיים במוצאי שבת הקרובה, בבית טיכו בירושלים, ערב בהשתתפות מוסיקאים יהודים וערבים, בהנחיית המלחינה צפי פליישר. הנגנים ידגימו יסודות דומים ושונים במוסיקה המזרחית והמערבית. פליישר פירסמה לאחרונה תקליט הכולל כמה מיצירותיה, שנכתבו בהשראה מזרחית־ערבית, ובמרכזו מחזור השירים „נערה, פרפר נערה" למלים מאת משוררים ערבים, המושרים בערבית, עברית ואנגלית בליווי עוד וכינור. מחזור זה ייסיים את הערב, שיכלול גם קטעי מוסיקה קלאסית מערבית ומוסיקה ערבית אמנותית. המבצעים – **רוחמה דמציגר**, הסופראן הישראלית ילידת דנמרק, השרה בערבית, **נעמי רוגל** (חליליות), **מריסה מצקר** (צ'מבלו), **ניסים דקוואר** (עוד) וכן מתופף בתוף מזרחי „דרבוקה".

ישראל דליות

תיאטרון

חינוכי, אבל...

מאת חוה נובק

התיאטרון [illegible] לנוער: „המיצרן ברחוב אהליך", על פי ספרה של דניאלה כרמי „במעבדה בימי הבית הברבריקוליבסקי; תפאורה ותלבושות טלי יצחקי; מוסיקה אלדד לידור; תאורה חני ורדי; שירה אלברט עמר וילדי „הדסים"

התיאטרון לילדים ולנוער נוגע הפעם, בהעזה, בנושא הפרובלמטי של יחסים בין יהודים וערבים. גיבורי סיפורה של דניאלה כרמי הם ערבי ויהודיה, החיים ביחד תקופה ארוכה (ללא נישואין כמובן), ולהם גם ילדה, בת 12. העלילה, המסופרת על־ידי נטשה, הבת, מתמקדת במעצרו של האב, עורך דין ערבי, בחשד של מעורבות בפיצוץ שארע במכולת השכונתית. האם והבת נתקלות ביחס העוין של הסביבה, של זרועות החוק ואפילו של חבריו למקצוע של האב. השתיים מוצאות עצמן מבודדות, כשהאם למודת הנסיון מנסה להתמודד עם המצב החדש והבת מתלבטת בבעיות זהות, בהתייחסות החברה המתנכרת לה, כולל חברה הטוב.

להצגה כוונות חינוכיות ברוכות. העלאת הנושא בתקופה של התגברות ההשפעה הלאומנית הקיצונית, מאפשרת לנוער לבחון את הנושא מנקודות הרשות, ומעלה בפניו שאלות שאולי לא היו נשאלות. לכן יש לשבח את התיאטרון על תעוזתו בהעלאת ההצגה. אלא שההצגה, שראינו באודיטוריום המפואר והמצוייד היטב של „בית דני", בשכונת התקוה, מעוררת שאלות מסוג אחר. אם יעודו של תיאטרון לנוער להתמודד עם בעיות ולהתנסויות ואקטואליות איננו מוטל בספק, הרי שאסור לקברניטיו לשכוח שהוא גם מוסד בימתי, שעליו לשכלל גם את טעמם האמנותי של צופיו הצעירים, ופועל יוצא מכך – שעליו לספק להם יצירה תיאטרונית בעלת רמה. את זאת איני יכולה לומר, לצערי, על „המיצרן ברחוב אהליך".

למרות שבהצגה נוטלים חלק כמה כוחות מקצועיים – שחקנים שכבר הוכיחו את עצמם, כמו אבי חרש, או מיקי מרמור ובמאית כמו חנית רבבי־ריקליבסקי, שעיצבה כבר הצגות טובות על בימת תיאטרון זה, ההרגשה של הצופה – לפחות ההרגשתי היתה כזאת – היא שלפניו הצגה של חובבים. בתוך הלהקה הגדולה הולכים הכוחות המקצועיים לאיבוד והנסיון ליצור סגנון קולנועי – בהצגת סצנות קצרצרות המתחלפות תכופות, גורם רק לחוסר גיבוש ולמעברים מסורבלים. לכך מצטרף משחקם הגרוע של רוב השחקנים, היוצר את הרושם, לעתים, שלפניך הצגה של חוג דראמטי בבית הספר, ולא יצירה של תיאטרון ממלכתי, בעל ותק. הליהוק המוטעה הראשון – ואולי חוסר יכולתה של הבמאית להדריך שחקן בינוני, בולט בעיקר בעיצוב דמותו של האב, בידי ויקטור עטר. הוא כל כך בלתי אמין, כל כך מלאכותי שזה ממש מרגיז. עולה עליו אולי שמיל בן־ארי, בתפקיד עורך הדין אברהמי, שאינו מצליח לגלם דמות ישראלית שחצנית מוכרת שעמדה לפני עיני המחברת. דבר דומה אפשר לומר גם על יתר הדמויות המשניות המופיעות לעתים תכופות על הבמה, שבמשחקם האנסמבלי הם מסתירים אפילו את משחקם הטוב של נוגה פז המגלמת את הילדה בהרבה כנות ומופנמות, של אבי חרש, היוצר בהבנות את תפקידו של הנער, חברה של נטשה וזה של רותי בריזלי בתפקיד אחיו של האסור. מיקי מרמור בתפקיד האם מגישה משחק קורקטי אך לא מרשים במיוחד.

אני מבינה את שאיפתו של התיאטרון לילדים ולנוער לעודד כוחות צעירים, אך אני סבורה שדווקא כאשר מדובר בהצגה לבני נוער, יש להעניק לה את הכוחות המעולים ביותר ולשאוף לשלמות ההצגה במקביל להעברת המסרים החשובים. גם לצד האמנותי חייבת להיות מסדה חינוכית, והנהלת המוסד חייבת להקדיש תשומת לב לכך. אנו היינו רוצים למחוא כף לא רק למדיניות רפרטואר נבונה אלא גם לרמה מקצועית הולמת.

שחמט

בעריכת אליהו פשר

10 שנים לאולימפיאדת חיפה

בנובמבר 1976 אירחה חיפה את האולימפיאדה ה־22 של הגברים ואה. ה־7 של הנשים. ישראל היא אחת המדינות הבודדות שהצליחה לארח שתי אולימפיאדות (הראשונה בת"א בשנת 1964). על הצלחה זו זכה איגוד השחמט הישראלי לקבל חברות כבוד ואות הצטיינות מאיגוד השחמט העולמי. ישראל אשל שהיה מנהלן של שתי האולימפיאדות נבחר כחבר כבוד של הפיד"ה לכל חייו.

היות ומשוקי התחרות של האמנים ראו אור בפירסומים רבים בחרנו להציג הפעם לפני הקוראים מספר מיניאטורות, כדי שיראו החובבים שגם הם יכולים לשחק באולימפיאדה.

קמפל – קנפיק

1. ר4 פ6 2. פג3 ר5 3. פ3ו 61 4. רו4 רז7 5. פבצ פא6 6. מה2 פה4 7. מה3ו ג6 8. פג3 מהא5 9. ס־0־0 פב4 10. אא פג3 11. רד6 פבא2+ 12. מד2 פה4+ 13. מד3 מהב5+ 14. 4ג מהג4 מט.

פרינסי – תירירא

1. ה4 ה6 2. ד3 ד5 3. פר2 ד4 4. פחו3 ז6 5. 5ג פה7 6. רז2 פבג6 7. ס־0 פו6 8. פג4 ה5 9. ח4 רו4 10. מהד2 ח6 11. פח2 רד7?? 12. ח5 פוה7 13. פר6 מט!

סלר – שלמונדרסון

1. ה4 ג6 2. פגו ד5 3. מהו3 ד:ה4 4. פ:ה4 פו6 5. פו:6+ ו:ז6 6. רג4 פר7 7. מהו5 פה5 8. רב3 מהא5 9. מה4 צד8 10. 41 צ:ו2 11. ו:ה5 מה:ה5+ 12. מו1 צד4 13. מהו2 צד4 14. פו3 רח3+ הלבן נכנע, כי המט בלתי נמנע.

פולר – סאקוראי

1. הד ד6 2. ד4 פ6ו 3. פג3 ז6 4. רז5 פבד7 5. 41 ח6 6. רח4 רז7 7. ה5 פה5 8. פח5 ד:ה5 9. ד:ה5 פב6 10. מהד8+ מד8 11. 0־0־0+ מה8 12. פב5 והשחור נכבע.

מאוצר התחבולות

כל שחמטאי אוהב לראות תחבולה נאה ומפולפלת. אנו מביאים הפעם ארבע תחבולות מתקופות שונות וממדינות שונות.

1. רוסולימו – רייסמן
צפת, 1967

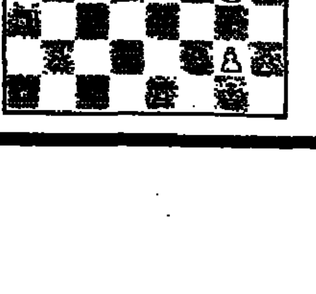

הלבן במסע

2. קאזיץ – וקוביץ
יוגוסלביה, 1940

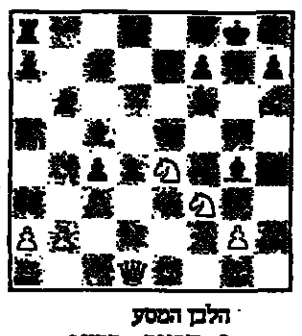

הלבן במסע

3. רודנוב – דרזור
רוסיה, 1977

השחור במסע

4. קספריץ – פטרוביץ
יוגוסלביה, 1970

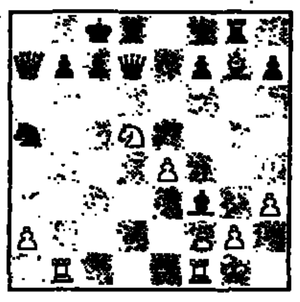

מס. 1: ..23 מה ז6!! מה:ז2 24. צה3!! השחור נכנע.

מס. 2: ..14 פ:ה5!! ר:מה 15. מד7: רה7 16. פ:ה6+!! ר:ה6 17. צה8+ ומט במסע הבא.

מס. 3: ..14 ה:ה5 ר:ה4 15. פ:ה4 רו7 16. רג4 מד7 17. ה:ו6+ ר:ו6 18. פ:ו6 מ:ו6 19. צח1+ מד7 20. רג3+ מח6 21. רו6 מהד7 22. צד8 צד4 23. רב5: חוכה.

מס. 4: ..16 – מה:ח3 17. פב6+ ג:ב6 18. צה1+ פב6 19. זה3!! (צג3 משאיר סיכוי ללבן) צ:ו7+ 20. מו1 צד1+ חוכה לפחות במלכה.

אליפות העולם

המשחק ה־24 והזה של המלכה

קספרוב קרפוב

הלבן במסע

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פו3 ב6 4. ז3 רב7 5. רז2 רבא4+ 6. רד2 רה7 7. 0־0 0־0 8. פג3 פה5 9. מהג2 פ:ז6 10. ר:ו6 ר:ו6 11. פג3 ז6 12. צא1 ד6 13. ח4 פח5 14. ח4 פ

פר7 15. ה5 רז7 16. ד5 פו:ה5 17. פ:ה5 ר:ה5 18. ר:ה6 ר:ו2 19. ה:ו7+ מז7 20. מ:ז2 ר:ג3 21. מה:ג3 מה:ו6 22. מה:ו6 מה:ו6 23. פה5 4א צא:ה8 24. צ:ו1 צו:ה1 25. צו:ה8 צד8 26. צד1 ג6 27. מד5 מה:ה3 28. צד8 צד8 29. 31 צד8 30. צה1 צב8.

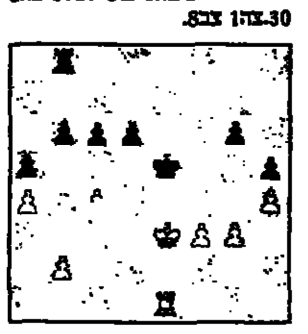

קרפוב ידע שהפסיד בדוקרב ומוכן לתיקו. קספרוב עדיין מחכה לטעות של ידיבו במסעים האחרונים לפני בקורת הזמן.
31. מד3 מו6 32. צה4 ד5 33. ג:ד5 צ:ה5 34. צ:ה5 בצ 35. מד4 36. בא4 מד5 צב3 37. מה4 צה4 38. מד5 צב5+ 39. מד4 צב4+ 40. מד5 צב3 41. מה4. קרפוב רשם את מסעו הסודי. הוסכם תיקו ללא המשך. 12½ : 11½ לטובת קספרוב.

קיבלנו לאחרונה את המשחקים שנערכו בלונדון עם ציון הזמנים של כל מסע. דבר המסביר רבות מן הטעויות שנעשו בלחץ תקתוקו של השעון. הכל שטוכנויות הידיעות אינן מעבירות את המשחק עם ציון הזמן של כל מסע.

יצחק ויסטינצקי העיד לנו שאנדרי סוקולוב יתמודד תחילה עם אנטולי קרפוב והזוכה יתמודד עם גארי קספרוב. צפוי לנו עוד דוקרב רביעי בין השניים.

ברידג'

גם הקנדים היו שם

מאת ארנונה שמאן

כולם היו במיאמי. נציגים משמונים מדינות, חלקם השתתף בכל התחרויות השאר רק בחלק מהן, אולם התחרות המרכזית היתה תחרות הזוגות הפתוחה. התחרות התנהלה בשיטת „סופ־בוטום", ובשלבים. שלב המוקדמות, רבע גמר, חצי גמר וגמר. מכל הישראלים והישראליות שהשתתפו בתחרות, הצליח רק זוג אחד להגיע לשלב הגמר וזה הזוג שעייה לוויס ודני כהן.

היד הבאה שוחקה בשלב רבע הגמר על ידי הקנדים אר ברידסון ודויד לינדופ.

	♠ A Q 8 4 2 ♥ 3 ♦ Q J 7 4 ♣ K 5 4	
♠ K 10 9 3 ♥ Q 9 8 6 ♦ A 3 2 ♣ A J	צפ מז מע דר	♠ J 7 5 ♥ A J 2 ♦ K 6 5 ♣ 10 8 7 6
	♠ 6 ♥ K 10 7 5 4 ♦ 10 9 8 ♣ Q 9 3 2	

מחלק: מערב
פגיעים: כולם
ההכרזה:

מערב	צפון	מזרח	דרום
1 דיאמונד	1 ספייד	---	---
1 בלי שליט	---	3 בלי שליט	---
---	---		

מזרח, שחשב שמערב הריבה יותר חזק, קפץ, בצדק, לחוזה של 3 בלי שליט, ועתה נותר „רק" לבצע את החוזה.

צפון הוביל בספייד, הכרוז (מערב), זכה בידו והמשיך בהארט קטן, נסיך מהדהם, ודרום זכה בבלך וחזר בהארט (שגיאה, אולם על הכרוז לנצל כל שגיאה של המתנגדים, בדרכו לביצוע החוזה). הכרוז סיחק את ה־9 מידו, אולם כאשר צפון השליך ספייד, הוליך הכרוז לזכות עם האלוף ולהמשיך בהארט, כשהוא מבצע עקיפה על ה־10 הארט. הכרוז המשיך בבלכה הארט וצפון השליך קלאב ודיאמונד.

ברידסון „קרא" את מבנה היד הכוח לכן צפון ולכן המשיך באלוף דיאמונד, מלך דיאמונד ודיאמונד קטן. צפון נאלץ לזכות כשהמצב היה כזה:

	♠ A Q 8 ♥ ---- ♦ --- ♣ K 4	
♠ K 9 3 ♥ --- ♦ ---- ♣ A J	צפ מז מע דר	♠ 7 ♥ --- ♦ --- ♣ 10 8 7 6
	♠ --- ♥ 10 ♦ --- ♣ Q 9 3 2	

צפון המשיך במלך קלאב, בתקווה שבידי דרום קלפים טובים בסידרה זו ולמרות שלפי ההכרזה צפון אינו יכול לקוות לבידי דרום נקודה נוספת). ברידסון זכה, המשיך בנסיך קלאב, דרום נאלץ לזכות (אם אינו זוכה, ומביה לכרוז לזכות בלקיחה, ימשיך הכרוז בספייד קטן, ויקבל, בסופו של דבר לקיחה בספייד והחוזה יבוצע). משך את העשירית הארט הגבוהה, ונאלץ להמשיך בקלאב לעבר „המזלג" שבידיים החוזה בוצע.

ברור לכל שהחוזה בוצע „בעזרת" ההגנה. גם בשלב הסופי, ניתן עדיין להכשיל את החוזה. אם צפון חוזר בקלאב קטן, ולא במלך, הכרוז זוכה וממשיך בקלאב (אם הכרוז זוכה את הלקיחה כממשיך מזרח בעשירית הארט ואח"כ בקלאב). צפון זוכה הזוזר בספייד קטן, הכרוז זוכה בידו עם הי־9 תאלץ לבסוף שתי לקיחות נוספות בספייד וסה"כ 5 לקיחות (שתיים בספייד, אחת בהארט, אחת בדיאמונד ואחת בקלאב).